

Aan de 16 colleges van burgemeesters en wethouders van
de gemeenten die deelnemen aan de
gemeenschappelijke regeling van Regio West-Brabant

Uw kenmerk:		Datum:	30 maart 2023
Ons kenmerk:	RWB/DIR/2023-24	Contactpersoon:	Erik Kiers
Onderwerp:	Jaarverslag 2022, resultaatbestem- ming 2022, ontwerpbegroting 2024	Telefoon:	06 3197 38 94
Bijlagen:	5	E-mail:	erik.kiers@west-brabant.eu

Beste colleges,

We informeren u graag over de voortgang die we in 2022 boekten op onze inhoudelijke programma's en over onze financiële resultaten. U leest hierover in het bijgevoegde jaarverslag en in onze jaarrekening 2022. 2022 was natuurlijk een bijzonder jaar vanwege de gemeenteraadsverkiezingen. Deze brachten veel nieuwe bestuurders, waarvan een groot deel inmiddels ook regionaal actief is. We sluiten 2022 af met een incidenteel positief resultaat en vragen uw akkoord op de bestemming ervan. In de ontwerpbegroting 2024 werkten we de begrotingsrichtlijnen uit die het algemeen bestuur in december 2022 vaststelde. We hebben vooralsnog een beleidsarme begroting opgesteld, in afwachting van een nieuw regionaal actieprogramma 2024-2028. Een toelichting op dit traject leest u in de laatste paragraaf.

1. Voorlopig jaarverslag en jaarrekening 2022 (bijlagen 1 en 2)

In 2022 werkten we aan de uitvoering van het RWB Actieprogramma RWB 2019-2023. Hierin staan de opgaven beschreven die we als overheden beet te pakken hebben om het economisch vestigingsklimaat in West-Brabant te verbeteren. In het actieprogramma werkten we hieraan vanuit de pijlers Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte. Bestuurlijke kopgroepen maakten in 2020 en 2021 concrete aanpakken en producten. In 2022 is daar verder uitvoering aan gegeven. Bijvoorbeeld op het gebied van Circulaire Economie, Bedrijventerreinen, Vrijtijdseconomie, Arbeidsmigranten en gebiedsaanpakken Mobiliteit en Ruimte.

We hopen dat u graag kennis neemt van deze en andere ontwikkelingen en prestaties. Ook wat de uitvoeringsgerichte taken betreft die bij RWB zijn belegd en die ook veel aandacht en inzet hebben gevergd. In gecomprimeerde vorm staan de belangrijkste aandachtspunten in de *Jaarrekening in een oogopslag*. Het volledige jaarverslag en de jaarrekening zijn uiteraard ook bijgevoegd. De accountant heeft onze verantwoordingsstukken goedgekeurd. De verklaring van Baker-Tilly is opgenomen in de jaarrekening.

2. Financiële resultaten 2022

Hieronder beschrijven we de financiële resultaten die in 2022 behaald zijn.

Te verrekenen bedragen

Flex West-Brabant (ruim € 1,5 miljoen)

Dit is het saldo op de inhuur via Flex West-Brabant (betaalde fee van opdrachtnemers min uitvoeringskosten) in 2022. Dit wordt in 2023 aan de organisaties die werven via Flex West-Brabant uitgekeerd.

Onderzoek & Ontwikkelfonds (ca. € 14.000)

Afspraak is dat we het restantbedrag van het Onderzoek- & Ontwikkelfonds (O&O-fonds) jaarlijks aan gemeenten uitbetalen. In 2022 is het O&O-fonds (€ 461.000) helemaal besteed. Er resteert een bedrag van ongeveer € 14.000 vanwege het vrijvallen van toegekende subsidie aan projecten van voor 2022. Dit bedrag wordt naar rato van inwoneraantallen aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd.

Nog te bestemmen resultaten (totaal € 275.000)

We sluiten 2022 af met een incidenteel positief resultaat dat als volgt tot stand is gekomen:

Primaire taken	
Strategische agenda	205.600
Subsidie REWIN	-31.600
Totaal resultaat primaire taken	174.000
Uitvoeringsgerichte taken	
KCV	39.300
Regioarcheologie	54.100
Flexpool's	-2.400
MBC	9.500
Totaal resultaat uitvoeringsgerichte taken	100.500
Totaal resultaat RWB 2022	274.500

Over de hele lijn geldt dat minder personele lasten als gevolg van tijdelijk onbezette functies (door personeelsverloop) en onderbesteding van werkbudgetten tot een positief resultaat leiden. Het negatieve resultaat op REWIN komt voort uit het verschil tussen de ontvangen bijdragen van gemeenten (gebaseerd op aanname van de cao-/prijsontwikkelingen) en te betalen subsidie aan REWIN (gebaseerd op reële prijsontwikkelingen).

De uitvoeringsgerichte taken sluiten om diverse redenen (tijdelijke lagere personele kosten, grotere productie) positief af, alleen bij de net opgestarte flexpool Brabant Consultants¹ is sprake van een klein tekort.

Voorstellen resultaatbestemming

In de nota verbonden partijen staat het uitgangspunt dat verbonden partijen hun positieve resultaten uitkeren aan de deelnemers. Hiervan kan gemotiveerd afgeweken worden. Van die mogelijkheid maken we graag gebruik.

Wij stellen u voor het resultaat van de uitvoeringsgerichte taken van € 105.000 toe te voegen/te onttrekken aan de reserves voor de uitvoeringsgerichte taken:

- a. de bestuurscommissie Kleinschalig Collectief Vervoer wil het positief resultaat van € 39.300 toe voegen aan de egalisereserve KCV, die daarna € 156.000 bevat. In 2023 zal hier een bedrag van ca. € 75.000 uit onttrokken worden in verband met de kosten van de aanbesteding van het deeltaxivervoerscontract.
- b. voor regioarcheologie wordt eveneens voorgesteld het positief resultaat van € 54.100 in een egalisereserve te storten. Deze bevat dan € 123.000. Onder andere vanwege een wisselende werkvoorraad (is afhankelijk van aantal bouwplannen) is deze reserve nodig.
- c. het resultaat van het Mobiliteitscentrum is tweeledig. De flexpool van PuMa's en Brabant Consultants draaiden tezamen een klein tekort van € 2.400. Dit heeft zoals gezegd te maken met de opstartfase van de nieuwe pool Brabant Consultants. Voorgesteld wordt dit te onttrekken uit de egalisereserve van de personele flexpools. Dan resteert daarin € 267.000. Voor de andere onderdelen van het MBC leidden de plussen en minnen tot een positief resultaat van € 9.500,-. Voorgesteld wordt deze toe te voegen aan de reserve Mobiliteitscentrum (nieuwe stand hiervan wordt dan € 85.000).

We merken hierbij op dat RWB een (eerste) fraude-risicoanalyse heeft opgesteld. Dit is een analyse waardoor we beter zicht hebben op de afgedekte risico's en de niet afgedekte risico's. De uitkomsten hiervan geven inzicht in de gewenste weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover RWB beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Dit is getoetst aan het huidige/nieuwe saldo's van de reserves. Vooralsnog blijkt er geen sprake van te grote reserves, aan het algemeen bestuur leggen we dit jaar een voorstel voor over het plafond van de reserves. Hiermee beantwoorden we de vraag van de deelnemende gemeenten om meer inzicht te geven in de noodzaak en inzet van reserves teneinde "oppotten" te voorkomen.

Over het positief resultaat op de strategische agenda van € 205.60 wordt het volgende voorgesteld:

- a. hieruit het hogere subsidiebedrag aan REWIN van € 31.600 af te dekken.

---

¹ Naast de bestaande PuMa-pool (Publiek Maatwerk) van flexibel inzetbare jonge professionals voor kort- en langlopende projecten bij de aangesloten organisaties is in 2022 een Senior consultancy pool ingericht.

- b. €25.000 toe te voegen aan de reserve Basis op Orde en deze te hernoemen naar reserve Goed werkgeverschap. De huidige reserve Basis op Orde wordt in 2023 nagenoeg uitgeput. Deze reserve gebruikten we om een aantal randvoorwaardelijke zaken als website, kantoorinrichting en samenwerkingskills van het personeel te bekostigen. Door de krappe arbeidsmarkt wordt het steeds belangrijker om invulling te geven aan goed werkgeverschap. Denk hierbij aan specifiek opleidings-, coachings- en omscholingsbudget van kandidaten die niet meteen op het functieprofiel passen en andere vormen van werving en selectie, bijkomende ICT-voorzieningen, etc. Financiering uit bestaande budgetten is niet haalbaar, zo is het budget voor opleidingen feitelijk nu al niet toereikend voor het zittend personeel.

Bij honorering van deze voorstellen resteert vanuit het positief resultaat € 149.000 als uit te keren bedrag aan de deelnemende gemeenten naar rato van inwoneraantallen.

Overigens hebben we ten behoeve van dit voorstel gekeken naar het effect van de hogere cao-ontwikkeling in 2023 volgens het principeakkoord. De verwachting is dat de meerkosten in de exploitatie opgevangen kunnen worden, o.a. door een latere invulling van openstaande vacatures.

Bijlage 3 bevat een overzicht van te ontvangen bedragen per gemeente.

3. Ontwerpbegroting 2024 (bijlagen 4 en 5)

Het algemeen bestuur RWB stelde op 7 december de kadernota 2024 vast en die stuurden we u kort daarna ook toe. Op 28 februari konden we in de persoon van Erik Kiers, directeur-secretaris van RWB, meedoen aan de digitale bijeenkomst die de griffiers over de kadernota's organiseerden. Dit was wat ons betreft een prettige gelegenheid om met elkaar een aantal vragen te bespreken.

De RWB-begroting voldoet aan de eisen uit de kadernota. Deze versie is beleidsarm in afwachting van het Actieprogramma 2024-2028. Dit programma krijgt op een later moment een doorvertaling naar de begroting. Verder is het zo dat we in 2023 een aantal contracten opnieuw aanbesteden en afspraken mogelijk herzien. De uitkomsten hiervan zijn nog niet bekend, daarom gaan we in de begroting uit van extrapolatie van de huidige situatie. Vooral op het deeltaxivervoer is dit voorbehoud van toepassing.

4. Agenda Economic Board West-Brabant en RWB Actieprogramma 2024-2028

Met onze partners uit het onderwijs en bedrijfsleven werken we samen in de Economic Board West-Brabant. Die stelde eind 2022 de strategische agenda 2023-2026 voor West-Brabant vast. De transitie naar een nieuwe economie staat daarin centraal. Dat is een economie die duurzaam, groen en sociaal is. Met inzet van de uitvoeringsorganisatie REWIN werken de triple helix partners de komende jaren aan de ondersteuning van starters, het opschalen van succesvolle initiatieven en het aanjagen van innovaties in het bestaand MKB. Daarnaast versterken we samen de

plantaardige sector en stimuleren we de circulaire economie in West-Brabant. Als overheden hebben we hierbij een faciliterende rol gericht op de randvoorwaarden van een sterk economisch vestigingsklimaat.

In het RWB Actieprogramma 2024-2028 spreken we af hoe we daar invulling aan gaan geven. Dit betekent niet dat we het roer om gaan gooien, wel zullen we wat andere accenten aanbrengen. We streven naar een concreet en haalbaar actieprogramma. Daarvoor spreken we nu intensief met gemeenten, de stedelijke regio's en andere samenwerkingspartners. Doel is een slimme inzet van mensen en middelen. Passend op de juiste schaal. Het resultaat daarvan, een Actieprogramma met uitvoeringsafspraken, leggen we na de zomer graag aan de colleges en raden voor.

Tot slot

U ontvangt de P&C-stukken nu 2 weken eerder dan voorgaande jaren. Dat vloeit voort uit de nieuwe termijnen die voor de zienswijzeprocedure in de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen zijn gesteld. We vragen u uw zienswijze op de voorstellen resultaatbestemming 2022 en de ontwerpbegroting RWB 2024 binnen 12 weken, dat is voor 23 juni, aan ons kenbaar te maken. In verband met onze voorbereiding van de AB-vergadering op 5 juli stellen we het zeer op prijs als we voor 21 juni al een (concept-) reactie ontvangen.

Op 8 mei organiseren we een digitale bijeenkomst voor raadsleden, waarin we onder andere de P&C-stukken toelichten en bespreken.

Vragen

Vragen worden altijd graag beantwoord door Erik Kiers 06 31973894, erik.kiers@west-brabant.eu.

Met vriendelijke groet,
het strategisch beraad Regio West-Brabant

Paul Depla
voorzitter

Erik Kiers
directeur-secretaris

Bijlagen:

1. Voorlopig jaarverslag en - jaarrekening RWB 2022
2. Jaarrekening 2022 in een oogopslag
3. Overzicht uit te keren bedragen
4. Ontwerpbegroting RWB 2024
5. Ontwerpbegroting 2024 in een oogopslag

Regio West-Brabant

Begroting 2024

Versie vastgesteld door het strategisch beraad 30 maart 2023

West-Brabant is van nature sterk in Agrofood/Biobased, een sector die bovendien veel werkgelegenheid biedt. Zoals hier bij Gova in Nispen. Ook kan deze sector een sleutelrol spelen in de transitie naar een nieuwe, duurzame economie.

Voorwoord voorzitter

2024 wordt het jaar van meters maken. Het uitvoeren van de plannen die van West-Brabant een regio maken die vooroploopt in de omslag naar een nieuwe economie. Dat is een economie die duurzaam en sociaal inclusief is, dus als basis mens en leefomgeving neemt. Dat dit geen keuze is maar noodzaak zal u duidelijk zijn.

TRIPLE HELIX SAMENWERKING

Met onze partners uit het onderwijs en bedrijfsleven werken we samen in de Economic Board West-Brabant. Die stelde eind 2022 de strategische agenda 2023-2026 voor West-Brabant vast. De transitie naar een nieuwe economie staat daarin centraal. In West-Brabant zijn veel en uiteenlopende midden- en kleinbedrijven actief. Zij hebben op het gebied van digitalisering nog vaak een flinke slag te maken. Dit is voorwaarde voor vernieuwing en verduurzaming. De agrofood en biobased sector floreert in onze regio en heeft alles in zich om een wereldspeler te worden. Met inzet van de uitvoeringsorganisatie REWIN

werken de triple helix partners de komende jaren aan de ondersteuning van starters, het opschalen van succesvolle initiatieven en het aanjagen van innovaties in het bestaand MKB. Daarnaast versterken we samen de plantaardige sector en stimuleren we de circulaire economie in West-Brabant.

GEMEENTEN WERKEN AAN EEN STERK VESTIGINGSKLIMAAT

Vanuit onze publieke taken scheppen we als overheden randvoorwaarden voor de nieuwe economie. Zodat de door ons gewenste bedrijvigheid zich graag vestigt in West-Brabant of daar haar activiteiten uitbreidt. In het Actieprogramma RWB 2024-2028, dat eind 2023 klaar is, staat wat we daarvoor als gemeenten gaan doen. Dat vergt een indringend gesprek over focus, afstemming met andere opgaven en samenwerkingsverbanden, de inzet van capaciteit en geld. De tendens is dat we steeds meer gebiedsgericht en integraal werken. Waarbij we strategische keuzes op West-Brabantse schaal maken en uitvoering steeds vaker op kleinere schaal plaatsvindt.

AMBITIE

Vanuit Europa en het Rijk ligt er veel geld op de plank. Het gaat om miljoenen die beschikbaar zijn voor West-Brabant. Daarmee kunnen we onze nieuwe economie een stevige impuls geven. Ik hoop van harte dat we bereid en in staat zijn om samen deze kansen te pakken. In het belang van de huidige en komende generaties West-Brabanders.

Paul Depla,
voorzitter Regio West-Brabant

Voorwoord directeur-secretaris

Samen werken we aan een krachtige regio! In de afgelopen bestuursperiode is veel voortgang geboekt. Naar de toekomst toe zien we een aantal uitdagingen, kansen en aandachtspunten. Zo constateren we dat de inhoudelijke vraagstukken steeds complexer worden en vragen om flexibele, meerschaliige samenwerking. Dat vereist overzicht (wat gebeurt waar?) en goede afspraken over inspanningen (wie van ons doet wat?).

THEMATISCHE EN GEBIEDSGERICHTE SAMENWERKING

Samen bouwen we door op het RWB-Actieprogramma 2019–2023. De inhoudelijke agenda richten we in het voetspoor van de agenda van de Economic Board West-Brabant, op de focuspunten circulaire economie en plantaardige regio. Daarbij kijken we scherp naar welke rol de overheid daarin kan vervullen vanuit de randvoorwaardelijke sfeer. Tegelijkertijd blijft er behoefte om opgaven met elkaar te verbinden zoals Logistiek, Human Capital en specials zoals de gebiedsontwikkeling Amercentrale.

Voor de colleges ligt er de opgave om eigen, inhoudelijke accenten te zetten binnen de strategische regionale samenwerking. Met de gemeenten brengen we in beeld gebracht waar men extra inzet wil leveren vanuit de verbinding met de eigen lokale agenda.

Er worden per inhoudelijke opgave dan ook steeds vaker en gericht allianties gevormd om te komen tot thematische of gebiedsgerichte uitvoering. Met een belangrijke voortrekkersrol van een aantal inhoudelijke regiegemeenten. Flexibiliteit is het uitgangspunt, ook over de 'regionale grenzen' heen. RWB biedt het platform voor ontmoeting, strategische agendering, belangenbehartiging en jaagt soms thema's aan.

ONZE OPGAVE: FOCUS EN CONCRETE AFSPRAKEN

Als er iets duidelijk is geworden in de afgelopen jaren dan is het dat we leven in een contante staat van verandering. We werken samen op verschillende schaalniveaus in steeds wisselende samenstellingen. Het managen van deze complexiteit vraagt flexibiliteit, focus en duidelijke keuzes van de deelnemende gemeenten en borging op uitvoeringsniveau.

Zeker als het gaat om de vertaling van bestuurlijke ambities naar daadwerkelijke uitvoering. In het RWB-actieprogramma 2024-2028 geven we daarom zo concreet mogelijk aan welke doelen we willen bereiken, en welke inzet we hier samen op gaan plegen.

Het programmabureau RWB faciliteert vanuit haar rollen, zoals toegelicht in deze begroting. Dat alles natuurlijk passend binnen het vastgesteld financieel kader. Er zijn zeker mogelijkheden voor een multiplier via Europese fondsen en nationale Regiodeal. Een uitdaging, maar vooral een grote kans voor deze krachtige regio!

Erik Kiers,
directeur-secretaris RWB

Inhoud

Programma Algemeen

8

1. Algemene inzet op inhoud, bestuur en organisatie 9
2. Regionale fondsen en subsidies 9
3. Lobby/Public Affairs 9
4. Strategische communicatie 10

Strategische agenda

11

Deelprogramma Economie

12

1. Circulaire Economie 13
2. Toekomstbestendige bedrijventerreinen 13
3. Logistiek 13
4. Vrijtijdseconomie 14

Deelprogramma Arbeidsmarkt

15

1. Human Capitalstrategie 16
2. West-Brabant werkt 16

Deelprogramma Mobiliteit

18

1. 15/25 minuten regio 19
2. Regionaal MeerjarenProgramma (RMP) 19
3. Gedeelde Mobiliteit/ov-concessie 20
4. Verkeersveiligheid 20
5. Digitalisering 21

Deelprogramma Ruimte

22

1. Sterke steden 23
2. Vitaal buitengebied 24
3. Plantbased Hub 25

Totaal Primaire Taken

26

Uitvoeringsgerichte Taken

27

Paragrafen

36

Leeswijzer

OPBOUW BEGROTING

In de RWB-samenwerking staat het realiseren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat centraal. Onze 'primaire taken' zijn daarop gericht. Deels zijn deze ondersteunend van aard. In het programma 'Algemeen' worden de activiteiten op het gebied van organisatie, lobby, communicatie en subsidies toegelicht. Het inhoudelijke programma volgt hierna.

In 2019 stelde het algemeen bestuur van RWB het Actieprogramma RWB 2019-2023 'Werken aan een krachtige regio' vast. Daarin staan de opgaven vanuit de vier pijlers Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte beschreven. In de jaarlijkse begrotingen concretiseerden we deze opgaven naar doelen en activiteiten. Daarbij speelden we in op nieuwe ontwikkelingen. Dat deden we in de begroting 2023 nog door het schrappen, toevoegen of samenvoegen van een aantal opgaven. In deze begroting houden we in afwachting van het nieuwe RWB-Actieprogramma 2024-2028 de indeling uit de begroting 2023 aan. Qua inzet spelen we al enigszins in op de nieuwe agenda van de Economic Board.

Het nieuwe Actieprogramma 2024-2028 bieden we na de zomer aan de raden aan. Dat gaat dan waar nodig gepaard met een eerste wijziging van deze begroting 2024.

Na de primaire taken komen de 'Uitvoeringsgerichte Taken' aan bod. Vanwege inhoudelijke raakvlakken met onze agenda of uit praktische overwegingen worden onder de vlag van RWB activiteiten uitgevoerd op het gebied van kleinschalig collectief vervoer (KCV-Deeltaxi), regioarcheologie en personele mobiliteit (Mobiliteitscentrum/MBC). Dat doen we op verzoek van (een deel van) de 16 gemeenten (KCV en regioarcheologie) of ook voor gemeenten buiten de regio en andere organisaties (MBC).

VAN ACTIVITEITEN NAAR ROLLEN

In en buiten de regio is sprake van wisselende maatschappelijke, technologische, bestuurlijke ontwikkelingen en uitdagingen. Het is belangrijk dat de regionale samenwerking meebeweegt en hier bij voorkeur op anticipeert. Dit vereist een flexibele ondersteunende organisatie.

Daarom werkt de ambtelijke RWB-organisatie vanuit rollen. In elk programma illustreren enkele voorbeelden de inzet op deze rollen.

Kennisdeling: het stimuleren en begeleiden van regionale kennisdeling. En het vergroten van kennis op verschillende opgaven. Deze rol kent een nauwe verbinding met de rol van secretaris.

Strategisch advies: signaleren van relevante ontwikkelingen. Gevraagd en ongevraagd adviseren over deze ontwikkelingen richting RWB-bestuur. Het initiëren van de strategische agenda.

Secretaris: het organiseren en coördineren van regionale overleggen. Bewaken van de samenhang tussen de pijlers. Inzicht bieden in wat er regionaal politiek en bestuurlijk speelt. Deze rol is van groot belang voor de overige rollen van RWB-programmabureau.

Leeswijzer

Programma/project/proces

coördinatie: realiseren van concrete doelstellingen aan de hand van een programma, project of proces. Hierbij is sprake van een duidelijk begin en eind, met een concreet resultaat. Deze doelstellingen komen altijd voort uit een bestuurlijke opdracht van het RWB-bestuur.

Subsidie/Lobby: bijdragen aan de realisatie van concrete resultaten, passend bij het Actieprogramma. Voorbeelden hiervan: het binnenhalen van een subsidie, het gericht beïnvloeden van besluitvorming bij de provincie Noord-Brabant (PNB), het Rijk. De rol van RWB is vooral de coördinatie van lobbyinspanningen.

Belangenbehartiging: continu onder de aandacht brengen van RWB-belangen bij belangrijke stakeholders. Dit vereist deelname aan reguliere overleggen bij stakeholders. Niet alleen voorafgaand aan besluitvorming (lobby), maar ook in de opvolging daarvan.

BESTUURLIJKE SAMENWERKING

Gemeentelijke bestuurders dragen actief bij aan de realisatie van hun ambities via RWB.

Algemeen bestuur RWB: de 16 deelnemers vaardigen een collegelid af. Stelt inhoudelijke en financiële kaders vast.

Strategisch beraad: bestaat uit voorzitters van de vier commissies van advies, de bestuurlijke boegbeelden van de uitvoeringsprogramma's die voortvloeien uit de agenda van de Economic Board West-Brabant, voorzitter (burgemeester van Breda) en vicevoorzitter, tevens portefeuillehouder Middelen, Organisatie en Strategie. Inhoudelijke afstemming en dagelijks bestuur.

Commissie van advies: hierin werken de portefeuillehouders van de 16 gemeenten per pijler aan de uitvoering van het Actieprogramma. Op overstijgende thema's komen vaak meerdere commissies bijeen.

Kopgroepen: bestuurders werken in kleiner verband opgaven uit en sturen activiteiten aan.

Economic Board West-Brabant: triple helix samengesteld orgaan dat de Economische Agenda voor West-Brabant vaststelt.

Stuurgroepen: triple helix samengesteld, voeren uitvoeringsprogramma's van de Economische agenda van de Economic Board West-Brabant uit.

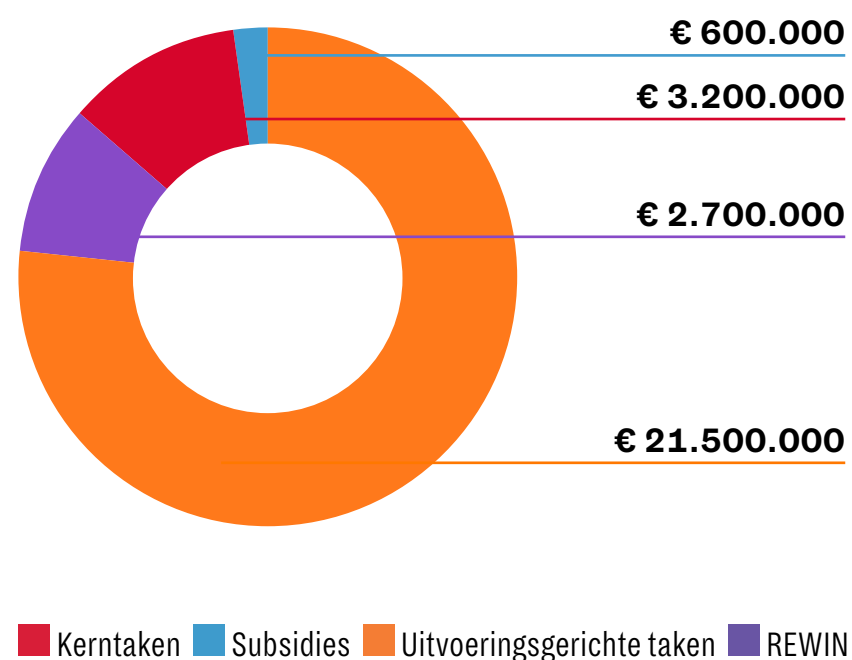

Leeswijzer

FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

In de begroting van RWB gaat zo'n € 28 miljoen om (2024). Circa € 21,5 hiervan is voor de uitvoeringsgerichte taken. De gemeenten en organisaties die die diensten afnemen betalen in de regel naar rato van de geleverde producten. Voor € 2,7 miljoen functioneert RWB als doorgeefluik. Het betreft de reguliere bijdrage van gemeenten aan de B.V. REWIN. REWIN voert van dit geld diverse programma's uit. Voor de kerntaak van RWB dragen de 16 gemeenten € 3,2 miljoen bij. Het restant van de baten en lasten heeft te maken met inkomende en uitgaande subsidies.

Het bedrag dat gemeenten per inwoner in 2024 betalen is € 0,27 (+6,9%) hoger dan in 2023. Dit komt door de doorwerking van het cao-akkoord voor 2023 en de raming voor 2024 uit de septembercirculaire 2022. Met de uitwerking van vastgestelde kadernota in deze begroting voldoen we aan de door de raden vastgestelde richtlijnen voor de 'Verbonden Partijen'.

Algemeen

ROLLEN

Secretaris

Algemeen bestuur, het strategisch beraad.

Kennisdeling

Door netwerkbijeenkomsten, webinars en themacafés.

Strategisch advies

Signaleren en vertalen kansen op niveau provincies, Rijk en Europa.

Programma-/ procescoördinatie

Organiseren capaciteit en betrokkenheid gemeenten bij opgaven, dynamisch uitvoeringsprogramma verder inrichten.

Subsidie/lobby

Organiseren voor RWB-speerpunten.

Belangenbehartiging

Deelname overlegstructuren partners, bv. provincie NB, regionetwerken, etc.

Inleiding

Een aantal opgaven is relevant voor alle programma's of gericht op de organisatie. Deze vinden hun plek in het programma 'Algemeen'.

Daarnaast geeft dit programma uitvoering aan het instrumentarium om de realisatiekracht van de regio te vergroten. Het gaat dan bijvoorbeeld om sturing op de strategische agenda, de fondsen- en subsidiewerving en het professionaliseren van de organisatie die dit faciliteert.

Algemeen

1. Algemene inzet op inhoud, bestuur en organisatie

DOEL

- RWB functioneert als een flexibele netwerkorganisatie, die resultaat- en opgavengericht werkt en financieel in control is.

2. Regionale fondsen en subsidies

- Creëren en binnenhalen van financiële middelen ter ondersteuning van het regionaal economisch vestigingsklimaat.

3. Lobby/ Public Affairs

- West-Brabant coördineert lobby gerelateerde activiteiten op basis van het Actieprogramma RWB 2019–2023 (en verder) en op de kansen en ontwikkelingen die binnen dit kader passen.

ACTIVITEITEN

- Het Actieprogramma 2024-2028 doorvertalen naar een bijgestelde begroting 2024.
- Contractering samenwerkingspartners over de inzet per opgave afronden.
- Wijziging gemeenschappelijke regeling RWB afronden en implementeren.
- Algemene strategische advisering.
- Ondersteuning strategisch beraad en algemeen bestuur.
- Uitvoering Organisatie- en Formatieplan 2023-2027.

- RWB beheert het Onderzoek & Ontwikkelfonds (O&O-fonds).
- Inzet op cofinanciering en investeringsagenda die is gekoppeld aan het actieprogramma RWB en de samenwerkingsagenda met de provincie. Voorbeelden zijn Just Transition Fund, Regiodeal, Groeifonds aanvragen, Greendeal, Regionaal Investeringsplan Mobiliteit.
- Thematische verdere subsidie-mogelijkheden en financieringsvraagstukken, bijvoorbeeld in relatie tot de middelen uit het regeerakkoord.

- RWB voert een lobbyagenda op basis van monitoring van ontwikkelingen en formuleert een lobbystrategie op de relevante onderwerpen.
- RWB sluit daarbij aan op en werkt samen met het lobbynetwerk dat in de regio aanwezig is.
- Met de gemeenten wordt actief afgestemd over relatiebeheer, belangenbehartiging en verdere professionalisering van de regionale lobby.
- RWB faciliteert op verzoek vanuit de regio specifieke onderwerpen, zoals veiligheid goederenvervoer over spoor.

Algemeen

4. Strategische communicatie

DOEL

- Een systematische lange termijn aanpak van het totaal aan gedrag en communicatie-inspanningen van RWB, gericht op het bereiken van een positieve uitgangspositie bij de diverse stakeholders.

ACTIVITEITEN

- Adviseren, (online) faciliteren en ondersteunen van verantwoordelijke project-eigenaren.
- Analyses van de omgeving en stakeholders (factor C).
- Uitvoeren, houden van interviews en opstellen van aantrekkelijke artikelen (content) met kernboodschap gericht op tijdige, juiste en herkenbare communicatie in ons netwerk.
- Ontwikkeling aantrekkelijke en effectieve communicatie rondom evenementen.
- Bevorderen kernwaarden en communicatieve houding, met focus op online.

Begroting baten en lasten Algemeen 2024

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	716	883	1.185
Lasten	767	915	1.207

Overhead

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	1.145	1.202	1.321
Lasten	1.428	1.445	1.588

De overheadkosten zijn relatief hoog doordat alle functies die bijdragen aan management, secretariaat en communicatie volledig als overhead geboekt moeten worden. De bijdragen die deze functies leveren aan de inhoudelijke opgaven (ca. 1.000 uur) en de bijbehorende kosten zijn hierdoor niet in beeld bij die opgaven.

"Met het Onderzoek & Ontwikkelfonds van Regio West-Brabant jagen we innovatie aan, ontwikkelen en initiëren we projecten die goed zijn voor West-Brabant. Hiermee zetten we de regio op de kaart."

Steven Adriaansen, vicevoorzitter RWB en portefeuillehouder Middelen, Organisatie en Strategie, burgemeester Woensdrecht

Programma Strategische Agenda

Regio West-Brabant
economisch
sterk door vernieuwing

Regio West-Brabant
aan het werk

Regio West-Brabant
is bereikbaar

Regio West-Brabant
ruimte
voor sterke steden
en vitaal platteland

ROLLEN

Secretaris

RWB voert het secretariaat van de Commissie van Advies Economie en van de bijbehorende kopgroepen.

Kennisdeling

In afstemming met REWIN wordt de economische ontwikkeling gemonitord. Tevens organiseert RWB een platform voor kennisdeling.

Strategisch advies

De Commissie van Advies Economie heeft een bestuurlijk opdrachtgeversrol voor de strategische inzet ten behoeve van regionale projecten. Als voorbeeld zijn dat bedrijventerreinen, Agro Food Center en logistieke samenwerking.

Programma-/ procescoördinatie

Samenbrengen van relevante partners voor projecten of subsidieaanvragen, initiëren en coördineren van processen. De TransitieLabs Biobased bouwen en duurzame voedselproductie zijn voorbeelden van ketengericht organiseren van nieuwe 'evidence based' praktijken.

Lobby

Kansen benutten op basis van een gezamenlijk en samenhangend programma, gericht op economische ontwikkeling, dat 'landt' bij relevante partners zoals provincie en Rijk.

Belangenbehartiging

RWB kanaliseert en brengt belangen van partners in de regio in bij de provincie en het Rijk. Zo maken we massa en worden de belangen van de regio positief meegewogen.

Inleiding

De focus in dit programma ligt op circulaire economie. Daarnaast werken we aan bestaande lijnen toekomstbestendige bedrijventerreinen, logistiek en vrijetijdseconomie. De verwachting is dat de aandacht voor Circulaire economie in de komende jaren toeneemt en dan ook leidt tot een verschuiving in de capaciteit die we op onderwerpen inzetten. Parallel hieraan zullen deelonderwerpen overgedragen worden aan gemeenten en of subregio's of ze zullen worden afgebouwd danwel op verzoek gecontinueerd, maar dan buiten de kernopdracht van RWB als een aparte afspraak.

De Economic Board West-Brabant, waar overheden, onderwijs-, kennisinstututen en bedrijfsleven samenwerken, bepaalt de economische agenda voor West-Brabant. Samen met de partners creëren we regionaal economische netwerken (ecosystemen): sterke netwerken en inhoudelijke verbindingen. Die zijn met name nodig in de topsectoren die de West-Brabantse economie kenmerken: Logistiek, Agrofood/Biobased, HighTech Maintenance en robotics. Nieuwe verbindingen, toenemende organisatiegraad, verslimming en vergroening zijn nodig voor een toekomstbestendige economie. Triple helix wordt daaraan gewerkt in stuurgroepen. REWIN faciliteert de Economic Board en de stuurgroepen. De voorwaardenscheppende overheidsrol die RWB vervult bij de realisatie van doelstellingen zit vooral in het ondersteunen, financieren, faciliteren, lobbyen en verbinden.

Economie

1. Circulaire economie

DOEL

- West-Brabant een circulaire topregio.
- Omschakeling naar biobased economie.
- Meer investeringen in circulaire economie.
- Industriële symbiose.
- Gemeenten als launching customer voor circulaire producten.

2. Toekomstbestendige bedrijventerreinen

- Juiste bedrijf op de juiste plek.
- Kwalitatief gestuurde ontwikkelruimte voor sterke ketens en netwerken tussen sectoren en voor lokaal (gebonden) mkb.
- Toekomstbestendige bedrijventerreinen (duurzaam, bereikbaar, gericht op vernieuwend ondernemerschap).

3. Logistiek

- West-Brabant onderscheidend als duurzame, slimme logistieke regio.
- Met ons vestigingsklimaat faciliteren we de positionering van West-Brabant als duurzame, slimme logistieke regio.

ACTIVITEITEN

- Ondersteunen van projecten en business cases in het publieke domein. Verbinden van lokale kennis en initiatieven aan regionaal schaalniveau. Zowel in ketens als gebiedsgericht, in directe samenwerking met Kennis- en onderwijsinstellingen en regionale bedrijfsleven.
- Circulariteit bevorderen door in te zetten op gunstige voorwaarden voor regionale industriële symbiose.
- Kennistafel rondom thema's als circulair inkopen, besluitvorming over normering inkopen op gemeentelijk niveau.
- Ontsluiten van goede voorbeelden (monitor).

- RWB voorziet in de coördinatie van de uitvoeringsagenda bedrijventerreinen, inclusief samenwerking provincie, gemeenten, REWIN en verbinding met de Regionale Investerings Agenda's (RIA's).
- Organiseren van de strategische programmeringsagenda bedrijventerreinen
- Bieden van een platform voor de regionale afstemming over bedrijventerreinen
- Kennisdelen over het investeren in toekomstbestendige bedrijventerreinen, gekoppeld aan programma Circulaire Economie
- Voor deze onderdelen geldt dat verkend wordt in hoeverre de taakonderdelen ondergebracht kunnen worden bij gemeenten en of de verstedelijkingsregio's vanaf 2024-2025.

Niet alles kan overal. De in 2022 gekozen positie en richting vertalen naar uitgangspunten voor het vestigingsklimaat waarin de logistieke ambitie gerealiseerd kan worden (ruimte, mobiliteit, arbeidsmarkt, economie). Noodzakelijk vraagt dit om selectief prioriteren, gelet op de vele ruimtelijke claims en de druk op de omgevingskwaliteit (water- en stikstofopgave).

Economie

4. Vrijtijdseconomie

DOEL

- Verbeteren van het recreatie- en daarmee het leefklimaat in West-Brabant.
- Versterken van de randvoorwaarden voor een sterk economisch vestigingsklimaat.
- Randvoorwaarden voor kwalitatief vrijetijdsaanbod verbeteren.
- Innovatie in de vrijetijdssector stimuleren.
- Bevorderen betrokkenheid kennisinstellingen bij regionale samenwerking.

Begroting baten en lasten Economie 2024

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	2.545	2.664	2.936
Lasten	2.790	2.664	2.936

ACTIVITEITEN

- Onderhouden van het regionale netwerk voor afstemming, kennisdeling en samenwerking.
- Activiteiten en projecten op het gebied van vrijetijdseconomie op behoefte vanuit de gemeenten koppelen aan het Actieprogramma RWB, zoals verduurzaming en vitaal buitengebied.

"Gewassen die hier al eeuwenlang worden geteeld, zoals bieten, dienen bij innovatieve locaties zoals Cosun, Treeport of Delta Agrifood Business en de Green Chemistry Campus als grondstoffen voor nieuwe biobased producten. Als de circulaire transitie ergens plaats kan vinden, dan is het wel in West-Brabant."

Dominique Hopmans, bestuurlijk trekker Circulaire Regio,
Wethouder Bergen op Zoom.

Arbeidsmarkt

Inleiding

Duurzame economische en maatschappelijke ontwikkeling betekent: aandacht hebben voor de arbeidsmarkt. Een permanente en belangrijke opgave is het in balans brengen van vraag en aanbod.

De vernieuwing van de economie en de krimpende bevolking zorgen, in combinatie met de vergrijzing, voor een toenemende schaarste aan menskracht op de arbeidsmarkt. Dat geldt voor de vervangings- én de uitbreidingsvraag. Als regio willen we snel kunnen inspelen op ontwikkelingen. Daarvoor is het van belang om te beschikken over actuele data en scenario's voor de toekomst. Ook spelen we actief in op vernieuwing van opleidingsbehoeften in samenwerking met regionale onderwijsinstellingen.

Vanuit Human Capital-perspectief willen we bijdragen aan de (skillsgerichte) human capital strategie en de nieuwe Agenda van de Economic Board West-Brabant 2023-2026.

Deze EBWB-agenda steekt in op de overlappende thema's 'Duurzame Economie' en 'Innovatief Ondernemen' met vier programma's, gebaseerd op het economisch karakter van de regio. Dit zijn respectievelijk de programma's Circulair ondernemen, Plantbased ondernemen, Startup & scale-up en Innovatief mkb.

ROLLEN

Secretaris

Commissie van advies Arbeidsmarkt.

Kennisdeling

Actuele arbeidsmarktgegevens bij elkaar brengen, monitoren en delen. De focus ligt op die onderdelen die direct verband houden met de kernfocus van de agenda van de Economic Board, Circulaire Economie en Plantbased Regio.

Strategisch advies

Commissie van advies Arbeidsmarkt, strategische inzet ten behoeve van het realiseren en organiseren van projecten.

Programma-/ procescoördinatie

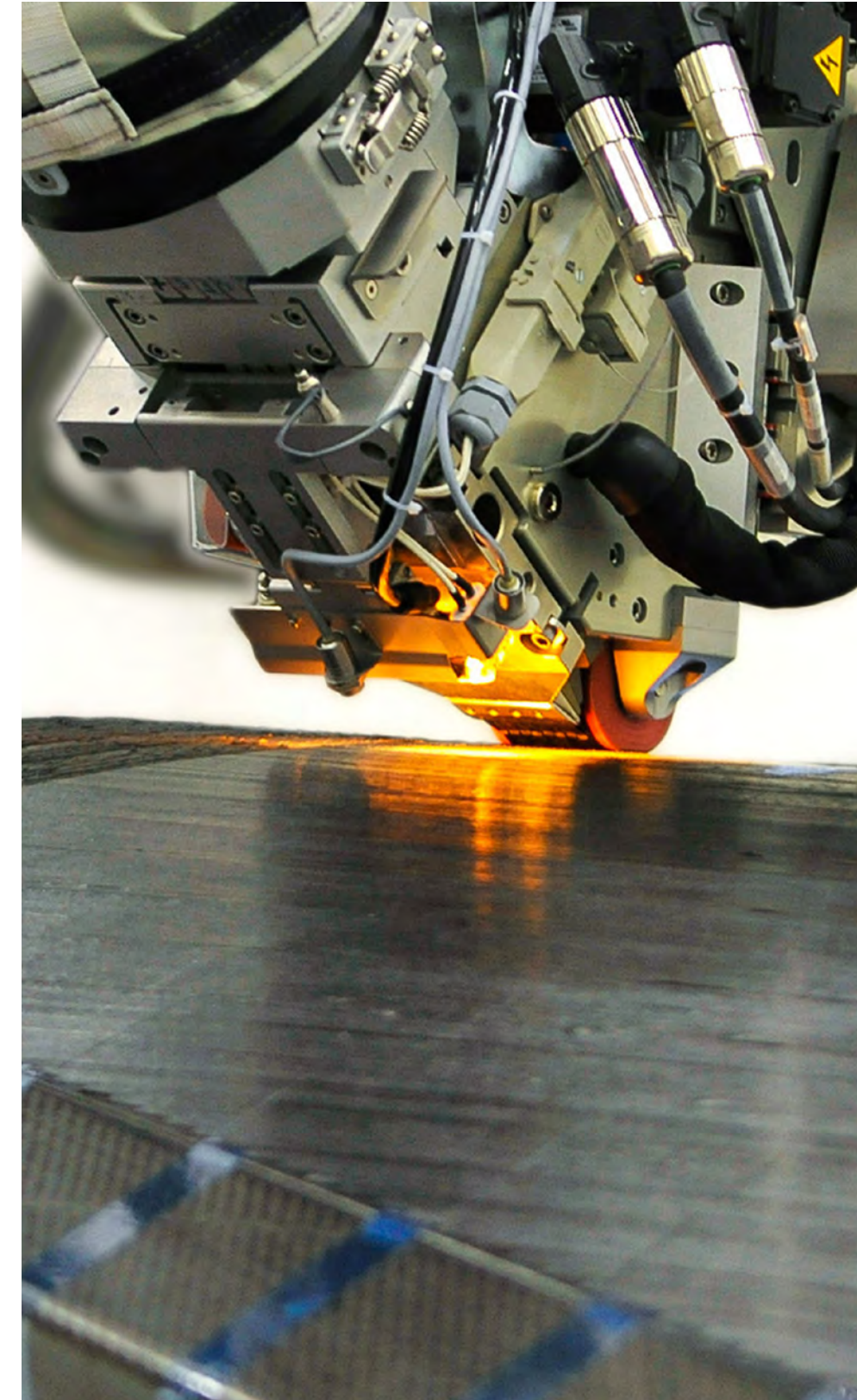
Samenbrengen van relevante partners voor projecten zoals de arbeidsmarkt aanpak die wordt opgezet vanuit Breda of subsidieaanvragen.

Lobby

Organiseren op regionale lobby voor arbeidsmarktinitiatieven en -belangen.

Belangenbehartiging

RWB brengt vanuit de focus op versterking vestigingsklimaat daarbij behorende belangen in bij partners in de regio, de provincie en het Rijk. Zo maken we massa en worden de belangen van de regio positief meegewogen.

Arbeidsmarkt

1. Capitalagenda Duurzame Economie

DOEL

- Een adaptieve arbeidsmarkt die toekomstbestendige economische ontwikkeling in Duurzame Economie en Innovatief ondernemen mogelijk maakt.
- Vraag en aanbod aan skills voor individuen en organisaties zijn maximaal inzichtelijk, met focus op Duurzame Economie en Innovatief ondernemen.
- We benutten talent binnen en buiten de West-Brabantse arbeidsmarkt om bij te dragen aan een Duurzame economie.

ACTIVITEITEN

- Faciliteren van de ontwikkeling en de implementatie van een human capital-agenda Duurzame Economie, samen met de (triple helix)partners.
- Met partners invulling geven aan robuuste randvoorwaarden.

2. West-Brabant werkt met talent aan een duurzame economie

- Vanuit uitvoeringsperspectief opvolging geven en bijdragen aan de human capital-agenda Duurzame Economie.

- Programma/Projectleiderschap uitvoeringsprogramma gericht op verbetering arbeidsmarkt in het licht van de transitie naar een Duurzame Economie.
- Samenbrengen van partijen in regionale programma's en organiseren van externe financiering.
- Initiëren en kennis delen; delen/ communiceren succesvolle inzet en maatregelen.

Arbeidsmarkt

Begroting baten en lasten Arbeidsmarkt 2024

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	942	700	641
Lasten	839	700	641

*"Er is veel kennis en talent aanwezig in onze regio.
Het is de uitdaging om deze talenten in onze regio
op te leiden en aan de slag te laten om de komende
transities te realiseren."*

Rob Neutelings,
voorzitter Raad van Bestuur van Curio

Mobiliteit

Inleiding

Mobiliteit is cruciaal voor een goed vestigingsklimaat en de doorontwikkeling van onze topsectoren. Mobiliteit moet dan ook een belangrijke bijdrage leveren aan transities rond klimaat en milieu. En mobiliteit gaat slimmer worden. Mobiliteit is bij uitstek een onderwerp dat zich op regionale schaal ontwikkelt. Zeker in onze regio als schakel in de (inter)nationale netwerken van personen en goederenvervoer. Door onze regio loopt belangrijke infrastructuur. Denk aan snelwegen, spoorlijnen, buisleidingen, energienetwerk en waterwegen. Daarnaast hebben we belangrijke knooppunten met de zeehavens en de internationale treinverbinding via station Breda.

We organiseren onze regionale agenda langs twee lijnen. We hebben een regionaal meerjarenprogramma waarin we focus aanbrengen in onze agenda voor de lange termijn en waarin we afspraken maken over uitvoering op de middellange en korte termijn. Vanuit de regio werken we met gefocuste opgaven aan de 15/25 minuten regio. De 15/25 minuten regio neemt de afstanden in de regio en bereikbaarheid van voorzieningen cq knooppunten en hubs als uitgangspunt om de mobiliteitsverbeteringen te thematiseren. Het gaat daarmee uit van mobiliteitsketens en reizigersgedrag. De twee lijnen sorteren effect omdat we zo de lange termijn focus op regionale schaal verbinden met de uitvoering op de schaal van (gebieds- en opgavegericht samenwerkende) gemeenten.

ROLLEN

Secretaris

Commissie van Advies Mobiliteit en verschillende kopgroepen.

Kennisdeling

Met focus op het toepassen van innovatieve duurzame en slimme ontwikkelingen in het reizigers- en goederenvervoer in onze regio.

Strategisch advies

We verkennen in samenwerking met de verstedelijkingsregio's hoe we efficiënt en effectief kunnen organiseren.

Programma-/ procescoördinatie

Thema's die spelen zijn onder andere de Noord-Zuid corridor, de nieuwe ov concessie en SmartWayz.

Lobby

Agenderen van onze mobiliteitsopgaven/knelpunten op de snelwegen in het treinverkeer en in het goederenvervoer via onze regio bij Rijk en Europa.

Belangenbehartiging

Continu zorgen dat onze opgaven en aanpakken draagvlak bij provincie, Rijk en Europa hebben.

Mobiliteit

1. 15/25 minuten regio

DOEL

- Versterking van onze mobiliteit door verstedelijkingsgebieden en landelijk gebied duurzamer, met slimme oplossingen bereikbaarder te maken.
- Schoner vervoer met minder overlast, over het water, via het spoor en de weg.
- Het kan en moet slimmer, zowel in het reizigers- als in het goederenvervoer
- Mobiliteit voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk houden

ACTIVITEITEN

- Besluit nemen om de gebiedsaanpak om te zetten naar de 15/25 minuten regio. Aanpak *Breda Internationale Knoop*: de bereikbaarheid over de weg versterken in de ruit Breda. Geprioriteerd aanpakken met Rijk en provincie van verschillende knelpunten. Bestaande en nieuwe als gevolg van de verstedelijkingsakkoorden en MIRT pakket.
- *Aanpak Sterke Steden*: zorgen dat de trein als ruggengraat van onze stedelijke ontwikkeling functioneert. Via een samenhangende aanpak de verstedelijking en economische ontwikkeling in samenhang met investeringen in het spoor, het busvervoer (hubs) en de fiets organiseren (eerste en laatste kilometer).

2. Regionaal Meerjarenprogramma (RMP)

- Mobiliteit is gemeentegrensoverschrijdend en bij uitstek regionaal goed in samenhang te organiseren via het regionaal meerjarenprogramma.
- Keuzen maken voor de lange termijn (wat is echt belangrijk en wat willen we bereiken), voor de middellange (wat betekent dit gebiedsgericht) en uitvoering op korte termijn.
- Basis realiseren voor het organiseren op bijdragen van Rijk, provincie en Europa.

- Opstellen van een regionaal meerjarenprogramma met een lange termijn horizon waarin we de opgaven prioriteren. Dit wijzigt maar heel beperkt.
- Per jaar een uitvoeringsprogramma als onderdeel van het RMP waarin we de projecten opnemen die we gaan uitvoeren en waar een bijdrage van andere overheden nodig is. Dit vraagt om nauwe afstemming over inzet vanuit gemeenten om de diverse projecten te kunnen realiseren op uitvoeringsniveau.

Mobiliteit

3. Gedeelde Mobiliteit/ ov-concessie

DOEL

- Provincie bereidt een nieuwe ov-concessie voor die gevolgen heeft voor het openbaar busvervoer in onze regio. Deze gaat in 2025 in. Nieuwe ov-concessie vult zo goed als mogelijk de behoefte vanuit de regio in.
- Nieuwe ov-concessie geeft invulling aan slimme mobiliteit, ofwel gedeelde mobiliteit. Doel is om onze inwoners keuze te bieden in mobiliteitsoplossingen die hen passen. Met name in het vitale buitengebied en in sommige stadswijken is dit een opgave.

- Experimenteren met gedeelde mobiliteit want dit is nog niet overal een beproefd concept.
- Nieuwe ov-concessie voor de bus draagt zo sterk mogelijk bij aan ons vestigingsklimaat. De busconcessie is onderdeel van de ontwikkeling van onze stedelijke regio's en vitaal buitengebied, onze economie en de verbindingen met andere regio's.
- Betere, snellere en meer verbindingen over spoor richting nationale en internationale knooppunten.

ACTIVITEITEN

- Vanuit de regio het gesprek met de provincie faciliteren over de voorbereiding van de concessie.
- Ervoor zorgen dat dat gedeelde mobiliteit onderdeel is van de verstedelijkingsgebieden en het Vitaal Buitengebied. De ontwikkeling van hubs op de juiste plek en het goed organiseren van voorzieningen voor een snelle en comfortabele first en last mile zijn onderdeel daarvan.
- Lobbyen voor een snellere verbinding tussen internationale knoop Breda met Düsseldorf en Brussel. Snellere trein Roosendaal-Antwerpen.

- Faciliteren gesprek op regionale schaal over investeringsafspraken in de infrastructuur die nodig zijn voor gedeelde mobiliteit.
- Verbinden met provinciale, Rijks en Europese agenda's om te bezien waar cofinanciering op investeringen mogelijk is.
- Kennis delen innovaties ov, smart mobility.

4. Verkeersveiligheid

- De regio West-Brabant verkeersveiliger maken.
- Doel is de infrastructuur waar nodig te verbeteren en het gedrag van mensen te veranderen zodat het verkeer veiliger wordt.

- Gemeenten bepalen de maatregelen die ze willen nemen en RWB faciliteert het gesprek met de provincie over een financiële bijdrage van de provincie aan die maatregelen.
- Verder organiseert de regio dat verkeersveiligheid aan de voorkant onderdeel is van de gebiedsaanpakken.
- De regio faciliteert desgewenst gemeenten en gefinancierd door de provincie op voorlichting en gedragsbeïnvloeding samen met gemeenten, politie, scholen, brancheorganisaties en burgers.

Mobiliteit

5. Digitalisering

DOEL

- Onze digitale infrastructuur komt de komende jaren grotendeels op orde, West-Brabant verglaasd in rap tempo. Doel is nu om hier beter gebruik van te maken en te stimuleren dat data worden benut om onze economie en brede welvaart te versterken door te verbinden, verslimmen en te verduurzamen.
- Specifiek willen we data beter benutten om de transities rond verduurzaming / circulariteit en verslimming beter te organiseren. Relevant zijn al onze topsectoren; agrofood/biobased, logistiek, hightech-maintenance en creatieve diensten. En afgeleid daarvan onze infrastructuur, onze arbeidsmarkt, onze bodemkwaliteit en water- en energievoorzieningen.

ACTIVITEITEN

- We brengen de nulsituatie in kaart. Waar hebben we het over en wat zijn de ontwikkelingen.
- Natuurlijk zoeken we vanaf het begin daarbij ook de verbinding met andere overheden. Hun expertise en middelen helpen ons om de juiste keuzen te maken in focus en prioriteiten en om te komen tot uitvoeringskracht.

Begroting baten en lasten Mobiliteit 2024

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	655	579	268
Lasten	653	579	268

70% van de automobilisten in Zuid-Nederland staat ervoor open om met het ov of de fiets te reizen of thuis te werken.

Bron: SmartwayZ.nl

ROLLEN

Secretaris

Commissie van Advies Ruimte en de verschillende kopgroepen.

Kennisdeling

Er is meer ruimtevraag dan ooit. Ruimte om te wonen en te werken, voor landbouw en natuur, energienetwerken en datacenters. De transitie vragen om anders omgaan met ruimte, Het delen van kennis daarover in ons regionale netwerk is nodig om te komen tot maatschappelijke meerwaarde.

Strategisch advies

We hebben een regionale omgevingsagenda waarin we samen op regionale schaal prioriteren. We volgen de ontwikkelingen in de Rijksagenda en de provinciale agenda.

Programma-/ procescoördinatie

We bevorderen de samenhang binnen en tussen de programma's Sterke Steden en Vitaal Buitengebied. Daarbinnen organiseren de gemeenten de uitvoering via de stedelijke regio's/RIA's en de gebiedscoalities vitaal buitengebied. De regionale agenda ondersteunt dit waar dat gewenst wordt.

Lobby

RWB ondersteunt de lobby van de (samenwerkende) gemeenten bij rijk, provincie en Europa.

Belangenbehartiging

Organiseren van verbinding tussen onze agenda en de agenda's van partners als partnerregio's, provincie en Rijk. Denk aan vertaling van onze agenda in nieuwe bestuursakkoorden en meerjarenprogramma's van partners en grensoverschrijdende relaties.

Inleiding

Onze ruimte staat onder druk. We hebben veel mooie en aantrekkelijke plekken waar mensen graag komen. Maar we hebben ook veel nieuwe ruimtevraag. Gemeenten zijn samen met de provincie verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening. In de regio organiseren we het gesprek over meervoudige waardecreatie vanuit het perspectief van ons ruimtelijk-economisch vestigingsklimaat. Het zal blijken dat dat niet alles zal kunnen. We moeten keuzen maken die bijdragen aan de transitie op economie, arbeidsmarkt, energie, grondstoffen/circulariteit en milieu (stikstof).

Het programma ruimte brengt de verschillende ambities en ontwikkelingen in de regio West-Brabant in beeld en organiseert het gesprek over wat er nodig en mogelijk is. We gaan door op de ingezette lijn om dit via de gebiedsaanpakken Sterke Steden en Vitaal Buitengebied concreet te maken. Daarvoor hebben we inmiddels de stedelijke regio's en de gebiedscoalities als passende organisatiepunten. De samenwerkende gemeenten maken zelf de keuzen, bij voorkeur in het licht van het overstijgende regionale belang. Het gesprek daarover voeren we via de commissie ruimte en de kopgroep Verbindende Regio.

Ruimte

1. Sterke steden

- DOEL**
- Versterken van de regionale agglomeratiekracht als drager van onze economie via onze Sterke Steden.
  - Onze twee stedelijke regio's ontwikkelen zich energiek door en benutten hun unieke kracht door onderling af te stemmen met hulp van de regio ten bate van de hele regio.
  - Verbinden van de stedelijke dynamiek zowel in de regio West-Brabant als in de stedelijke regio's met die van het vitale buitengebied. We zorgen dat die niet los komen te staan van elkaar.
  - De agenda die we voeren vertalen we in de regionale omgevingsagenda en benutten we om partners als provincie en Rijk aan ons te binden.

ACTIVITEITEN

- We faciliteren de samenhang in de regio tussen de stedelijke regio's via de aanpak Sterke Steden. We thematiseren vraagstukken over samenhangen en kwaliteiten.
  - We zorgen er ook voor dat de ontwikkeling van mobiliteit via Sterke Steden geborgd is omdat mobiliteit de grens van de stedelijke regio's overschrijdt.
-
- We borgen de afspraken onderling en met de provincie in onze Omgevingsagenda die we 1 en uiterlijk 2-jaarlijks actualiseren.
  - Waar nodig ondersteunen we de lobby voor de inzet van Rijks- en provinciale middelen in onze regio (multiplier).

Ruimte

2. Vitaal buitengebied

DOEL

- Veel van onze topsectoren zijn geworteld in het vitale buitengebied. We zorgen dat ons buitengebied aantrekkelijk blijft voor economische ontwikkeling als basis voor onze welvaart.
- Daarbij zien we wel dat de transities rond energie, milieu en klimaat als ook de behoefte aan meer ruimte voor wonen en werken beslag leggen op de beschikbare ruimte. Het gaat dus niet alleen om welvaart maar om brede welvaart. Ons doel is om ervoor te zorgen dat afwegingen zorgvuldig en in samenhang gebeuren.

- Het West-Brabantse buitengebied is leefbaar, vitaal en economisch sterk en we organiseren de transities op zo een manier dat we dit verder versterken.
- Provincie en Rijk participeren en faciliteren met passende regelgeving en investeringen.

ACTIVITEITEN

- We faciliteren vanuit de regio de afstemming van gebiedsgerichte aanpakken in de gebiedscoalities. Daarbij faciliteren we ook de verbinding met de ontwikkeling van Sterke Steden voor zover dat uitstijgt boven de RIA's.
- We organiseren kennisdeling over de impact van de transities op het buitengebied en de gevolgen voor ons vestigingsklimaat.

- We werken samen met kennisinstellingen in de kenniscoalitie vitaal platteland en bevorderen dat nieuwe en innovatieve ideeën ons landelijk gebied versterken.
- We borgen de afspraken onderling en met de provincie in onze Omgevingsagenda.
- Waar nodig ondersteunen we de lobby voor inzet van Rijks en provinciale middelen in onze regio.

3. Plantbased Hub

DOEL

- We bouwen onze sterke positie als plantbased regio snel verder uit, we worden de innovatieve hub voor plantbased agrofood en biobased in Noordwest-Europa.
- We zijn aantrekkelijker als vestigingsplaats voor bedrijven, onderwijs en werknemers in plantbased agrofood / biobased.
- Onze plantbased economie geeft succesvol inhoud en vorm aan belangrijke transities zoals klimaat en duurzaamheid/milieu. Onze plantbased agrofood en biobased economie draagt bij aan de brede welvaart want heeft oplossingen voor vragen rond voedsel, grondstoffen, water en energie en stikstofvraagstukken.
- We versterken bekendheid als plantbased hub in Brabant, Nederland en Europa; plantbased is duurzaam en gezond.

ACTIVITEITEN

- We organiseren het bestaande ecosysteem beter door de kracht van bestaande triple helix partners plantbased te bundelen.
- We faciliteren nieuwe ontwikkelingen en innovaties van bedrijven en instellingen door overheden, bedrijven en kennisinstellingen met elkaar in contact te brengen. REWIN en RWB werken hierin nauw samen.

Begroting baten en lasten Ruimte 2024

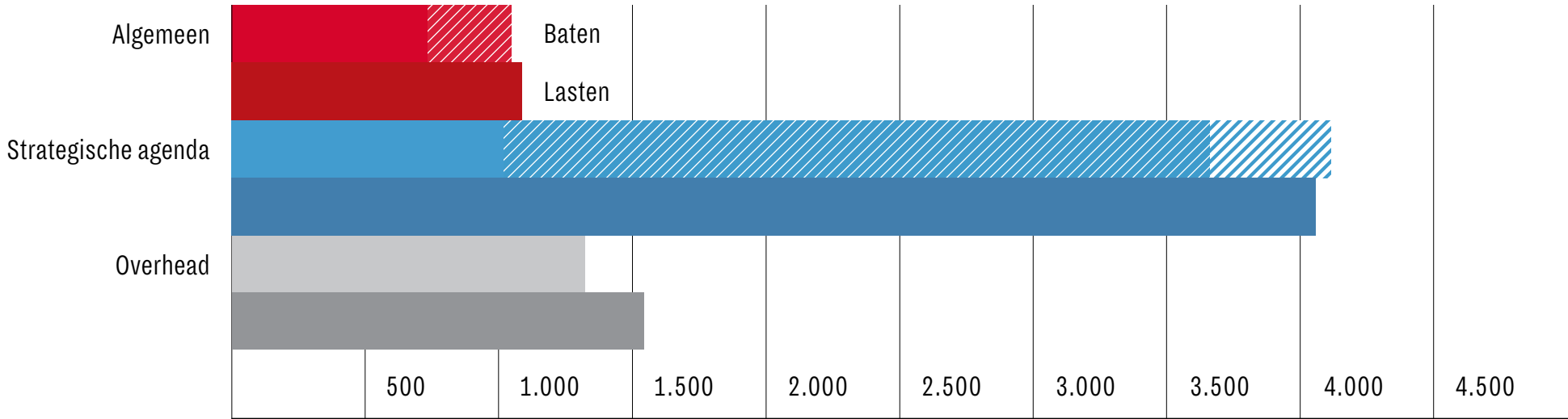
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	339	294	288
Lasten	266	294	288

“Plantaardig West-Brabant is een grote troef in de ontwikkeling van onze vitale regio en onze regionale economie. Goed en gezond eten produceren zit ons in de genen. Met onze ondernemers en ons onderwijs werken we er hard aan om dit nog beter te doen. Onze landschappen en de water en bodemkwaliteit vragen veel van onze samenwerking. Goede initiatieven van innovatieve ondernemers laten zien dat we het niet alleen kunnen maar ook gewoon doen.”

Shah Sheikkariem, bestuurlijk trekker Vitaal buitengebied, wethouder Altena

Totaal Primaire Taken

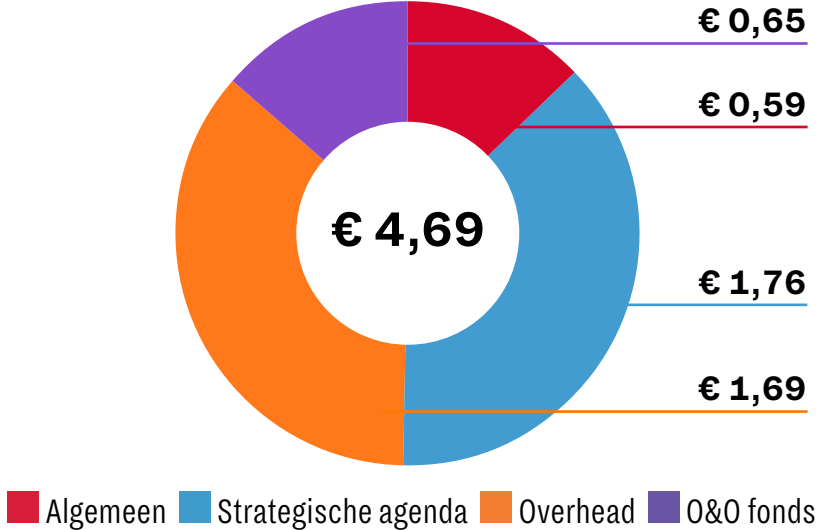
BEGROTING BATEN EN LASTEN 2023 * 1.000 EURO'S

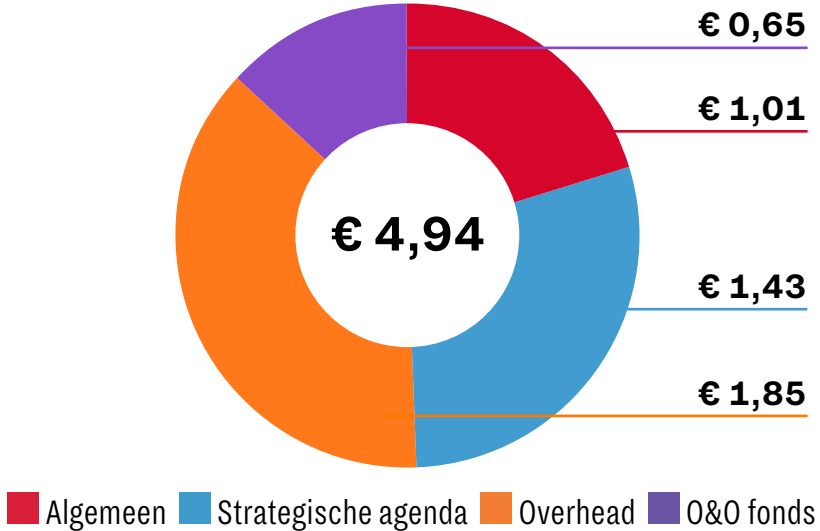
In het programma Algemeen zijn de overheadkosten van de totale RWB-organisatie begrepen. Deze worden deels afgedekt vanuit inkomsten van het MBC. Daarom zijn lasten en baten op Algemeen in deze grafiek niet in evenwicht.

2024	Bijdrage gemeentelijke aparataatskosten	Bijdrage REWIN	Bijdrage PNB	Bijdrage O&O fonds
Algemeen	721	-	-	464
Strategische agenda	1.023	2.659	450	-
Overhead	1.321	-	-	-

GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN PER INWONER IN 2023 (EXCL. BIJDRAGE AAN REWIN)

GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN PER INWONER IN 2024 (EXCL. BIJDRAGE AAN REWIN)

Uitvoeringsgerichte Taken

1 Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Mobiliteit is noodzakelijk om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven. Dat geldt voor mensen met en zonder beperking. KCV stimuleert het benutten van de eigen mogelijkheden en het gebruik van openbaar vervoer of andere alternatieven. Daar waar maatwerk nodig is of openbaar vervoer ontbreekt, contracteert en beheert KCV het vervoerssysteem Deeltaxi West-Brabant. KCV ziet scherp toe op kwaliteit en kostenontwikkeling.

In de bestuurscommissie KCV verbinden wij het sociale domein met verkeer en vervoer. In 2022 en 2023 doorlopen we een nieuwe aanbesteding voor het vervoer vanaf 2024. Hierbij integreren wij samen met de provincie het vervoer van en naar overstap-punten met het Wmo-vervoer.

2 Regioarcheologie en cultuurhistorie (R&C)

De grond onder onze voeten leert ons veel over onze geschiedenis. Die geschiedenis is waardevol en willen we graag behouden. Gemeenten moeten bij planvorming op tijd rekening houden met het archeologisch (2007) en het cultuurhistorisch (2012) erfgoed en het ter plekke behouden of ontsluiten. Sinds 2016 is dit geregeld in één integrale Erfgoedwet. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld. Het team R&C adviseert en ondersteunt RWB-gemeenten beleidsmatig bij de uitvoering van deze zorgplicht. Ook helpt dit team op verzoek bij het uitdragen van het verhaal achter de historie.

Uitvoeringsgerichte Taken

③ Mobiliteitscentrum West-Brabant (MBC)

Het Mobiliteitscentrum Regio West Brabant streeft naar het bewegen van talenten. We helpen met het *werven* van talent, zowel de tijdelijke inhuur geven we vorm als de vaste vacatures. Daarnaast investeren we in de talenten van de bij ons aangesloten gemeenten en verbonden partijen in de vorm van *persoonlijke ontwikkeling en groei*. Door de juiste mensen op de juiste functie binnen de juiste organisatie te plaatsen kunnen *ambities van de toekomst* worden waargemaakt. We zetten hiermee in op *duurzame inzetbaarheid* van personeel binnen veranderende organisaties. Het MBC vervult als het ware de rol van ‘verlengd werkgever’ namens de aangesloten organisaties en vervult daarmee een regie voerende regionaal georganiseerde HR-functie. We realiseren dit door een breed aanbod in diensten. Het volledige aanbod van het Mobiliteitscentrum is gebaseerd op 4 pijlers: Mobiliteit, Leren en ontwikkelen, Flexibele arbeidsmarkt en Regievoering HR thema’s.

1 Kleinschalig Collectief Vervoer

DOEL

1. Ontwikkeling en beheer Deeltaxi West-Brabant

- Nieuw vervoerscontract geïmplementeerd en goed werkend.
- Beheer huidig contract: houden/verder verbeteren klanttevredenheid gebruikers.

2. Kostenbeheersing

- Deelnemers hebben inzicht in effecten van diverse kostenbesparende opties die opgenomen zijn in het nieuwe contract.

ACTIVITEITEN

- Uitvoering implementatieafspraken met winnende vervoerder afronden.
- Contractbeheer/-management:
  - Communicatieactiviteiten;
  - Monitoren van vervoersprestaties;
  - Meten van de klanttevredenheid;
  - Klachtafhandeling;
  - Behandelen van bezwaren;
  - Financiële controle en afwikkeling.
- Op verschillende niveaus afstemmen beleidsontwikkelingen (zoals Gedeelde Mobiliteit, veilig vervoer). Afstemming gebeurt met opdrachtgevers (gemeenten en provincie Noord-Brabant), vervoerder, reizigersorganisaties, andere regiotaxiorganisaties (zowel provinciaal als landelijk).

- Inzichtelijk maken verschillende kostenbeheersingsmogelijkheden voor gemeenten (o.a. via indicatiebeleid).
- Gemeenten en provincie adviseren over het tegengaan van ongewenst gebruik.
- Uitvoeren wensen van gemeenten.

1 Kleinschalig Collectief Vervoer

DOEL

3. Toekomstbestendig collectief vervoer

- Doorontwikkeling van vervoerssysteem.
- Ouderen, jongeren en mensen met een beperking maken gebruik van alternatieve mobiliteitsoplossingen (bijvoorbeeld OV).
- Inzicht krijgen in voor- en nadelen van bundeling doelgroepenvervoer.

ACTIVITEITEN

- Monitoren en verbetervoorstellen doen van en voor het nieuwe halte-hubvervoer en halte-haltevervoer.
- Projecten organiseren gericht op zelfstandig leren reizen.
- Onderzoek potentieel van bundeling doelgroepenvervoer.

4. Samenwerking

- Evenwichtige verhouding zeggenschap en financiering door de samenwerkingspartners.
- Grote consensus over voorgestelde besluiten.
- Bestuurders hebben inzicht in kostenontwikkeling.

- Afspraken maken met de provincie Noord-Brabant over beschikbare middelen voor deze activiteiten.
- Voorstellen voor de bestuurscommissie goed ambtelijk en bestuurlijk voorbereiden. Voeding hiervoor komt zowel vanuit het sociaal domein als vanuit mobiliteit.
- Drie keer per jaar de kostenramingen herijken.

BEGROTING BATEN EN LASTEN KVC 2024

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	12.091	13.585	16.469
Lasten	12.066	13.585	16.469

2 Regioarcheologie en cultuurhistorie

DOEL

1. Ondersteuning gemeenten

- Adequate en deskundige ondersteuning van tien RWB-gemeenten (plus Gilze-Rijen), in hun wettelijke zorgplicht voor het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed.

ACTIVITEITEN

- De rol van RWB binnen dit programma is ondersteunend en faciliterend. Team R&C voert op verzoek van RWB-gemeenten de volgende werkzaamheden uit:
  - Adviseren bij ruimtelijke ontwikkelingen;
  - Beoordelen van Programma's van Eisen voor onderzoek, rapportages en plannen van aanpak;
  - Selectiebesluiten voor eventueel vervolgonderzoek voorbereiden;
  - Adviseren bij selectiemomenten in het veld;
  - Het opstellen van archeologiebeleid en het bieden van handvatten voor het uitvoeren ervan;
  - Adviseren bij de borging van de archeologische zorgplicht Omgevingswet zoals het opstarten en up to date houden van een GIS-omgeving.
  - Adviseren bij en begeleiden van het updaten van gemeentelijke archeologiekarten

2. Bewustzijn en kennis

- Meer bewustzijn creëren bij RWB-gemeenten en inwoners op gebied van het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed.

- (Adviseren over) het vertellen van het verhaal achter de vondsten en onderzoeken. Denk hierbij aan het verzorgen van publieksvriendelijke teksten, korte filmpjes, lezingen en tentoonstellingen. Hierbij zoeken we aansluiting bij actuele thema's, bijvoorbeeld op het gebied van vrijetijdseconomie.
- Het ontwikkelen van tools (regionaal) t.b.v. de omgevingstafels, zoals regionale richtlijnen voor archeologisch onderzoek.
- Het vergroten van het netwerk van RWB op gebied van het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed. Dit gebeurt door deelname aan verschillende deskundigenplatformen en symposia.

BEGROTING BATEN EN LASTEN REGIOARCHEOLOGIE 2023

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	335	245	283
Lasten	281	245	283

3 Mobiliteitscentrum

1. Mobiliteit

DOEL

- Matches vinden op (tijdelijke) vacatures, klussen en projecten bij verbonden organisaties.
- Mobiliteit van medewerkers van aangesloten organisaties bevorderen.
- Voorzien in de behoefte van medewerkers en bestuurders, om meer inzicht te krijgen in hun ontwikkelingsmogelijkheden en ondersteunen in hun sollicitatieproces.
- In beeld brengen van talenten van medewerkers van aangesloten organisaties.

ACTIVITEITEN

- Bieden van loopbaanadvies, mobiliteitsadvies, coaching op persoonlijke ontwikkeling, coaching omgaan met stress, ontwikkelassessments en selectieassessments, zowel individueel als in groepen.
- Begeleiden van arbeidsmarktbemiddeling voor regionale kandidaten.
- Bevordering van interne flexibilisering van arbeid binnen de regio.
- Ondersteuning van verbonden organisaties bij de invulling van vacatures en ontzorgen in het wervingsproces.
- Matches realiseren op (tijdelijke) vacatures, klussen en projecten in regio West-Brabant.

2. Leren en ontwikkelen - West-Brabant Academie

- Voorzien in een structureel, regionaal aanbod van interne opleidingen, trainingen en ontwikkelkansen.
- Een bijdrage leveren aan het binden en boeien van de medewerkers van onze aangesloten organisaties.

- Ontwikkelen van leerlijnen, mede in combinatie met strategische partners.
- Organiseren van (online) trainingen, workshops, zowel met open inschrijving als in company.
- Het organiseren van een L&O netwerk, bestaande uit collega's uit de regio.
- Uitbreiding regionaal Leermanagementsysteem, inclusief het inkooptraject faciliteren.

3 Mobiliteitscentrum

3. Flexibele arbeidsmarkt

DOEL

FLEX WEST-BRABANT

- Wettige externe inhuur van tijdelijk personeel via de inhuurdesk: van aanvraag, kwaliteitscheck en publicatie tot en met facturatie.
- Alle aangesloten partijen zijn hiermee in staat regie te voeren op externe inhuur van tijdelijk personeel.
- Doelmatige en rechtmatige inkoopprocessen.

FLEXPOOLS

- Instroom van (jong en inclusief) talent in regio West-Brabant en deelnemende organisaties.
- Flexibele, vernieuwende en slimme ondersteuning in de vorm van tijdelijk inzetbare professionals aan de deelnemende organisaties tegen een aantrekkelijk intern tarief.
- Bieden van een flexibele arbeidsrelatie aan jongere en ervaren medewerkers.
- Inperken van externe inhuur door gebruikmaken en delen van eigen potentieel.
- Behoud van kennis in de regio na afloop van tijdelijke projecten.
- Kruisbestuiving door kennisdeling van de bevlogen en uitgevoerde projecten.

ACTIVITEITEN

- Ondersteunen van het inhuurproces aan leveranciers en klanten van FlexWestBrabant.
- Regie voeren op inhuur van tijdelijk personeel.
- Organiseren van Europese aanbestedingen t.b.v. FlexWestBrabant.

- Flexibele en slimme ondersteuning aan deelnemende organisaties door de inzet van talent door deze vorm van 'verlengd werkgeverschap'.
- Ondersteunen van deelnemende organisaties door de inzet van talenten op tijdelijke projecten waarvoor in de eigen organisatie geen capaciteit is.
- Capaciteit van de flexpools laten aansluiten bij de behoefte vanuit de arbeidsmarktkrapte, blijkens analyse uit inhuurdesk en vanuit de regio.
- Ontwikkelen van deskundigheid van flexibel inzetbare professionals en waar mogelijk, wenselijk doorstroom bij ons aangesloten organisaties realiseren.

3 Mobiliteitscentrum

4. Regievoering HR thema's

DOEL

- Regionale samenwerking op HR-thema's tussen de aangesloten organisaties wordt vergroot.
- Regionale kennis, kunde en capaciteit t.b.v. synergie en efficiëntie is samengebracht.
- Trends, ontwikkelingen en behoeften uit de regio vertalen naar regionale speerpunten.

ACTIVITEITEN

- Aanjagen en implementeren van de regionale HR-visie (en bijbehorende projecten), inclusief speerpunten van beleid die regionaal zijn bepaald door de HR-professionals van onze aangesloten organisaties.
- Regievoering op de regionale HR-projecten die voortvloeien uit de regionale speerpunten.
- Organisatie van bijeenkomsten van de HR-stuurgroep en het strategisch HR-professionals-netwerk.

BEGROTING BATEN EN LASTEN MOBILITEITSCENTRUM 2023

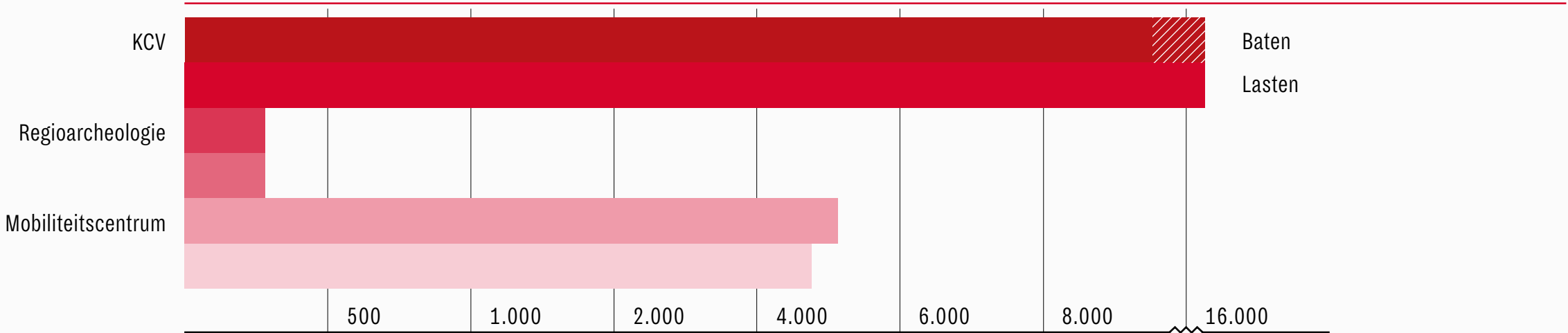
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten	3.401	2.926	4.043
Lasten	3.133	2.695	3.800

Het verschil tussen lasten en baten in 2022 is de bijdrage van MBC aan de overheadkosten van de totale RWB-organisatie.

Totaal Uitvoeringsgerichte Taken

BEGROTING BATEN EN LASTEN 2023
 UITVOERINGSGERICHTE TAKEN * 1.000 EURO

Het resultaat op MBC betreft de bijdrage aan de overheadkosten RWB

2024	Totaal	Bijdrage gemeentelijke apparaatskosten
KCV	16.286	183
Regioarcheologie	283	0
Mobiliteitscentrum	4.978	0

Bijdrage per inwoner € 0,26

Paragrafen

Verplichte paragraaf

Het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) schrijft voor om bepaalde paragrafen op te nemen in de jaarstukken. De paragrafen die niet van toepassing zijn voor RWB worden niet beschreven. Vanwege de vele subsidiestromen bij RWB is ervoor gekozen om hier wel de niet-verplichte paragraaf Subsidies toe te voegen.

1.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt de financiële positie van RWB beschreven.

WEERSTANDSVERMOGEN

Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Of RWB is staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die RWB heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Om te beoordelen of deze capaciteit voldoende is, wordt het ratio weerstandsvermogen berekend:

ratio weerstandsvermogen =
beschikbare weerstandscapaciteit/risicowaarde.

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen wordt gebruik gemaakt van een waarderingstabel die in samenwerking tussen het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit van Twente tot stand is gekomen.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	>2	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Bij RWB staan de deelnemende gemeenten financieel garant. Dat betekent dat zij financiële gevolgen van de risico's dragen. Voor een aantal specifieke onderdelen zijn er met instemming van het algemeen bestuur, reserves gevormd.

Paragrafen

RISICO'S

RWB loopt op verschillende onderdelen risico's. Welke dit zijn en wat de omvang daarvan is wordt hiernaast weergegeven:

Nr.	Programma	Risico	Kans	Risicobedrag
1.	Bedrijfsvoering	Datalekken	Klein	€ 11.000
2.	Bedrijfsvoering	Geen toetsing op actuele subsidieregels	Klein	€ 62.000
3.	Bedrijfsvoering	Niet voldoen aan subsidievereisten	Zeer klein	€ 74.000
4.	Bedrijfsvoering	Het niet voldoen aan de arbeidsvoorwaarden	Zeer klein	€ 10.000
5.	Strategisch agenda	Vertrek van personeel	Zeer klein	€ 41.000
6.	Strategisch agenda	Langdurige ziekte	Zeer klein	€ 124.000
7.	KCV	Faillissement van huidige contractpartner (PZN)	Zeer klein	€ 4.000
8.	KCV	Niet tijdig een nieuw vervoerscontract	Zeer klein	€ 20.000
9.	KCV	Capaciteitstekort waardoor niet aan de vraag wordt voldaan.	Klein	€ 99.000
10.	Regioarcheologie	Capaciteitstekort waardoor niet aan de vraag wordt voldaan.	Klein	€ 117.000
11.	MBC	Schending privacywet	Klein	€ 11.000
12.	MBC	Leverancier (Netive) valt om.	Zeer klein	€ 6.000
13.	MBC	Hacking software (Netive)	Klein	€ 37.000
14.	MBC (flexpools)	Geen vraag flexibele interne inhuur	Zeer klein	€ 127.000
15.	MBC (flexpools)	Langdurige ziektes	Zeer klein	€ 103.000
16.	MBC (flexpools)	Concurrentie externe bureaus	Klein	€ 14.000

Paragrafen

RISICO'S OP BEDRIJFSVOERING EN STRATEGISCHE AGENDA

Hier spelen uiteenlopende risico's, de grootste hebben te maken met uitval of vertrek van personeel. De totale omvang van de risico's op deze onderdelen bedraagt € 322.000, de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 31/12 € 100.000, dit zorgt voor een ratio weerstandsvermogen van 0,31.

RISICO'S OP KLEINSCHALIG COLLECTIEF VERVOER

De grootste risico's bij KCV betreffen het faillissement van de huidige vervoerder en een capaciteitstekort. De omvang van de risico's bedraagt € 123.000. Het beschikbare weerstandscapaciteit voor KCV bedraagt per 31/12 € 117.000. Het ratio weerstandsvermogen is 0,95.

RISICO'S OP REGIOARCHEOLOGIE

Het grootste risico op dit onderdeel is uitval van personeel. Het risicobedrag is € 117.000. Het beschikbare weerstandscapaciteit voor regioarcheologie bedraagt per 31/12 € 69.000. Het ratio weerstandsvermogen is 0,59.

RISICO'S OP MOBILITEITSCENTRUM (MBC)

Het grootste risico op het mobiliteitscentrum heeft betrekking op Flex West-Brabant. De totale omvang van de risico's bedraagt € 54.000. Het beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 31/12 € 76.000. Het ratio weerstandsvermogen is 1,41.

RISICO'S OP MBC (FLEXPOOLS)

Op het onderdeel Flexpools bedraagt het totaal van risico's € 244.000. Het beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 31/12 € 269.000, dit zorgt voor een ratio weerstandvermogen van 1,10.

Paragrafen

FINANCIËLE KERNGETALLEN

Financiële kengetallen zijn getallen die de gezondheid van de organisatie weergeven. Hieronder bespreken we de drie relevante kerngetallen van RWB:

Netto schuldquote

Kengetal	Verslag 2022	Begroting 2023	Verslag 2024
Netto schuldquote	-4,73%	-2,98%	-2,51%

Dit kengetal geeft een indicatie van de hoogte van de schuld in relatie tot de baten van RWB. De VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) geeft aan dat als dit percentage boven de 130% uitkomt, de organisatie in de gevarenzone zit. Een percentage van -2,51% is gezond.

Solvabiliteitsratio

Kengetal	Verslag 2022	Begroting 2023	Verslag 2024
Solvabiliteitsratio	15,00%	8,60%	10,00%

Dit kengetal geeft aan in hoeverre RWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteit hoe beter.

Structurele exploitatieruimte

Kengetal	Verslag 2022	Begroting 2023	Verslag 2024
Structurele exploitatieruimte	-0,92%	0,13%	0,06%

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Paragrafen

1.2 Financiering

In deze paragraaf wordt ingegaan op hoe RWB omgaat met zijn financieringsrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden (Wet fido). De tabel hieronder geeft de kasgeldlimiet voor 2024 weer.

Bedragen x €1.000

2024

Begrotingstotaal	28,4 miljoen
Toegestane kasgeldlimiet (8,2%)	2,3 miljoen

RWB ontvangt veel van zijn inkomsten vooruit. Hierdoor heeft RWB geen financieringstekort.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de vaste schuld. De norm bepaalt dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de rente niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. RWB heeft geen leningen, waardoor een overschrijding van deze norm niet aan de orde is.

Liquiditeitsplanning / Financieringsbehoefte

De jaarlijkse lasten worden gefinancierd door de jaarlijkse bijdragen van gemeenten, provincie en derden. Bij tijdige ontvangst van deze bijdragen, zorgt RWB ervoor dat er geen liquiditeitsprobleem ontstaat.

Rentekosten en renteopbrengsten

RWB heeft geen rentekosten en/of opbrengsten.

Paragrafen

1.3 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat in op de belangrijkste ontwikkelingen en de stand van zaken binnen de bedrijfsvoering van RWB.

PERSONEEL

In de begroting 2024 staan er voor totaal 52,7 fte op de loonlijst bij RWB (2023: 51,7). 31,7 fte heeft betrekking op de uitvoeringsgerichte taken.

GEGEVENSBESCHERMING (AVG) EN INFORMATIEVEILIGHEID (IB)

In 2024 wordt het AVG-beleid opnieuw onder de loep genomen en geactualiseerd. Daarnaast lopen de reguliere AVG-activiteiten, zoals acties om bewustwording bij medewerkers te kweken en te onderhouden, en het afsluiten van verwerkersovereenkomsten gewoon door. De implementatie van IB-beleid wordt doorgezet. In 2023 wordt een GAP-analyse uitgevoerd, die de gewenste situatie (BIO) en huidige situatie in beeld brengt. Daar zullen acties uit voort vloeien die in 2024 zullen doorlopen.

ICT

De RWB-organisatie betreft diensten van ICTWBW. In 2024 zal onderzocht worden hoe voor de jaren daarna in de benodigde ondersteuning kan worden voorzien.

ARCHIEF

Eind 2023 is het digitaal archief in zijn geheel ingericht en gevuld. Vanaf 2024 vergt dit jaarlijks onderhoud.

Paragrafen

1.4 Wet Open Overheid

Per 1 mei 2022 is de nieuwe Wet open overheid (Woo) gedeeltelijk in werking getreden. Deze vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In de Woo is geregeld welke informatie de overheid openbaar moet maken en om welke redenen informatie niet openbaar kan worden. In 2023 wordt de acties genomen die RWB hierin zelf dient uit te voeren. Dat betekent stroomlijning van (aanvullend) te publiceren documenten. Verder wordt het gereed komen van het landelijk instrumentarium afgewacht.

1.5 Subsidies

In deze paragraaf wordt ingegaan op de uitgaande en ontvangen subsidies.

UITGAANDE SUBSIDIES

Onderzoek en Ontwikkelfonds (O&O)

Aanjagen, ontwikkelen en initiëren van projecten die goed zijn voor West-Brabant en de regio op de kaart zetten. Dat doet het O&O-fonds. Subsidie kan worden aangevraagd door rechtspersonen, zowel privaat als publiek die in West-Brabant gevestigd zijn. Indien de subsidieaanvrager een private partij betreft, moet sprake zijn van samenwerking met minimaal een andere partij. Samenwerking in triple-helix verband wordt aangemoedigd.

Het subsidieplafond (subsidiepot) wordt jaarlijks bepaald op basis van de bijdrage van de deelnemende gemeenten (€ 0,65 per inwoner) en de vrijval definitieve beschikte projecten. Het saldo van het subsidieplafond op 31 december van het jaar wordt teruggestort naar de deelnemende gemeenten. De afgelopen jaren is er een toename in het aantal aanvragen voor deze subsidie, hierdoor konden verschillende aanvragen niet gehonoreerd worden. In 2024 verwachten eveneens een hoge aanvraag op deze subsidie.

De voortgang van deze subsidie wordt gedurende het jaar 2023 verantwoord in de bestuursrapportages en de jaarrekening. De bijdrage van de deelnemende gemeenten voor 2024 vindt u in de bijlage van de financiële begroting.

Paragrafen

UITGAANDE SUBSIDIES

Subsidieovereenkomst RWB – REWIN

De economische ontwikkelmaatschappij B.V. REWIN is in 1986 opgericht door de overheid, en de overheden zijn als aandeelhouder formeel eigenaar van B.V. REWIN. Jaarlijks wordt er aan REWIN een bijdrage verstrekt dat bedoelt is voor (een deel van) de kosten die REWIN maakt voor de uitvoering van haar activiteiten. In 2019 is er voor deze bijdrage een subsidieovereenkomst overeengekomen tussen RWB en REWIN. Deze overeenkomst heeft een looptijd van 1 januari 2020 tot 31 december 2023. In 2024 verwachten we een nieuwe geldende overeenkomst.

ONTVANGEN SUBSIDIES

Arbeidsmarktprogramma

RWB voert met financiering van de provincie meerjarige arbeidsmarktprogramma's. Het huidige programma West-Brabant werkt met talent richt zich op de ontwikkelen en binden van talent aan de regionale arbeidsmarkt. Voor dit project heeft provincie Noord-Brabant in 2020 aan RWB een subsidie toegekend van maximaal € 1,7 miljoen. De looptijd van deze subsidie is van 2020 tot en met 2023. In deze begroting houden we rekening met eenzelfde soort subsidie in 2024.

Subsidieregeling Verkeer en vervoer - Regiotaxi

Voor het deelprogramma Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV) kunnen we bij provincie Noord-Brabant subsidie aanvragen voor projecten die zich richten op het aanbieden van regiotaxi in West-Brabant. Deze projecten hebben betrekking op het uitvoeren van OV-ritten, het geven van bindend OV-advies, het organiseren van regiotaxi of de transitie van het organiseren van regiotaxi. De totale hoogte van de subsidie wordt bepaald op basis van het totaal aan subsidiabele kosten. De regels met betrekking tot het bepalen van deze kosten zijn in 2021 veranderd, met als gevolg dat er minder subsidie ontvangen wordt. Dit laatste leidt tot een tekort op KCV. Dit tekort wordt in 2023 en verder opgevangen door de bijdragen die gemeenten leveren aan de kosten van het Wmo-vervoer. Over de bijdrage van de provincie na 2023 vindt nog Brabantbreed overleg plaats.

Regio West-Brabant

Financiële begroting

Deelmobiliteit in West-Brabant heeft potentie:
gemeenten starten proeven met deelauto's.
Foto: OnzeAuto

2024

Inhoudsopgave

1. Overzicht van baten en lasten 2023

→ 4

- 1.1 Het overzicht van baten en lasten 4
- 1.2 Het overzicht van incidentele baten en lasten 5
- 1.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 6

2. Financiële positie 2023

→ 9

- 2.1 De geprognosticeerde begin- en eindbalans 9
- 2.2 Het berekend EMU-saldo 10
- 2.3 Het verloop van de reserves 11

3. Meerjarenraming 2024-2026

→ 14

- 3.1 De meerjarenraming van baten en lasten 14
- 3.2 De meerjarenraming van incidentele baten en lasten 15
- 3.3 De toelichting op de meerjarenraming 16

4. Financiële positie 2024-2026

→ 17

- 4.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans 2024-2026 17
- 4.2 Het verloop van het berekend EMU-saldo 18
- 4.3 Verloop van de reserves 2024-2026 19

5. Bijlagen

→ 22

- Bijlage 1: Baten en lasten per taakveld 22
- Bijlage 2: Bijdrage deelnemende gemeenten 23
- Bijlage 3: Bijdrage N.V. REWIN West Brabant 28
- Bijlage 4: Raming uitvoeringsgerichte taken 30
- Bijlage 5: Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV) 35

Leeswijzer

In deze financiële begroting worden per programma de baten en lasten getoond. Door de beweging van een pijlergerichte aanpak naar een themagerichte benadering zijn de oude programma's Arbeidsmarkt, Economie, Mobiliteit en Ruimte samengevoegd tot het programma Strategische agenda. Ze blijven verantwoord als deelprogramma's. Naast het programma Strategische agenda onderscheidt deze begroting ook de programma's Algemeen en Uitvoeringsgerichte taken. In de financiële begroting presenteren we het meerjarenbeeld.

1. Financiële begroting 2024

1.1 Overzicht van baten en lasten per programma

In onderstaand overzicht wordt totaaloverzicht gegeven van alle programma's.

Programma	Realisatie 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemeen	716	767	-51	883	915	-32		1.207	-22
Strategische agenda	4.499	4.548		4.237	4.237	-	4.133	4.133	-
Economie	2.545	2.790	-245	2.664	2.664	-	2.936	2.936	-
Arbeidsmarktbeleid	960	839	121	700	700	-	641	641	-
Mobiliteit	655	653	2	579	579	-	268	268	-
Ruimte	339	266	73	294	294	-	288	288	-
Uitvoeringsgerichte taken	17.142	16.825	317	17.873	17.630	243	21.730	21.463	267
KCV	12.091	12.066	25	13.585	13.585	-	16.469	16.469	-
Regioarcheologie	335	281	54	245	245	-	283	283	-
Routebureau	207	207	-	-	-	-			-
Mobiliteitscentrum	4.509	4.270	239	4.043	3.800	243	4.978	4.712	267
Totaal programma's	22.357	22.140	217	22.993	22.782	211	27.048	26.803	245
Kosten van de overhead	1.145	1.428	-283	1.202	1.445	-243	1.321	1.588	-267
Vennootschapsbelasting									
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	23.502	23.568	-66	24.195	24.227	-32	28.369	28.391	-22
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	342		342	32		32	22		22
Gerealiseerde resultaat	23.843	23.568	275	24.227	24.227	-	28.391	28.391	-

1. Financiële begroting 2024

1.2 Overzicht van incidentiele baten en lasten

Voor de inzicht van het structurele evenwicht wordt hier het overzicht van incidentele baten en lasten weergegeven.

Incidentele baten en lasten	Baten	Lasten
Programma Strategische agenda		
Arbeidsmarktbeleid - Uitvoeringsprogramma	450	450
Programma Uitvoeringsgerichte taken		
KCV - implementatie nieuw vervoerscontract		
Totaal incidentele baten en lasten	450	450
Totaal structurele baten en lasten	27.919	27.941

1. Financiële begroting 2024

1.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Gronden van raming

De raming is gebaseerd op ongewijzigd beleid. Voor de raming van de loon- en prijsontwikkeling zijn de indexeringen van het centraal plan bureau zoals opgenomen in de septembercirculaire gemeentefonds 2022 gehanteerd. Voor de begroting 2024 zijn dit:

Prijsindex: 2,4%

Loonindex: 4,3%

Voor de vervoerskosten op deelprogramma Kleinschalig Collectief Vervoer is rekening gehouden met de branchegerichte NEA-index.

Bezuinigingstaakstellingen

In 2021 is gemeente Tholen uitgetreden. Dit betekent dat we een lagere bijdrage voor de apparaatskosten ontvangen, met als gevolg dat we een tekort hebben. Om dit op te vangen hebben we bezuinigen doorgevoerd. We hebben in 2021 van gemeente Tholen eenmalig een bijdrage ontvangen en deze is gestort in een reserve. Jaarlijks onttrekken we een bedrag, met als doel de bezuinigings-taakstelling geleidelijk door te voeren. In 2024 bezuinigen we € 10.000 op programma Algemeen en onttrekken we het tekort van € 21.000 uit de reserve.

1. Financiële begroting 2024

TOELICHTING VAN BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

Algemeen

Onder programma Algemeen staan de baten en lasten van de subsidieregeling Onderzoek & Ontwikkelfonds. Jaarlijks wordt er door de deelnemende gemeenten 65 cent per inwoner bijgedragen aan het Onderzoek & Ontwikkelfonds. Met een totaal inwoneraantal van 714.446 is de bijdrage vanuit de gemeenten voor 2024 € 464.390.

Het budget voor het actieprogramma is bij deze begroting toegeedeeld aan het programma Strategische agenda. Jaarlijks wordt dit in samenspraak met de voorzitters van de commissies van advies toegeedeeld aan de verschillende onderdelen.

Strategische Agenda

In deze begroting hebben we de programma's Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte samengevoegd. Dit stelt ons in staat om binnen de strategische agenda meer integraliteit en flexibiliteit aan de dag te leggen. Op basis van de doelen per thema in 2024 wordt er een raming gemaakt van de personele inzet en budget per onderdeel.

Economie

Naast de lasten en baten voor de uitvoering van de strategische agenda zijn hier ook de baten en lasten verantwoord voor REWIN.

Arbeidsmarkt

Naast de lasten en baten voor de uitvoering van de strategische agenda is hier ook het meerjarige arbeidsmarktprogramma verantwoord. Dit is een subsidie die toegekend wordt door de provincie Noord-Brabant.

Mobiliteit

De baten en lasten voor de uitvoering van de strategische agenda zijn hier verantwoord.

Ruimte

De baten en lasten voor de uitvoering van de strategische agenda zijn hier verantwoord.

Uitvoeringsgerichte taken

Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

De geraamde vervoerslasten voor de gemeenten en provincie zijn hier opgenomen. Deze zijn indicatief vanwege het feit dat het vervoerscontract in 2023 opnieuw aanbesteed wordt. De lagere bijdrage van provincie Noord-Brabant aan de bureaunkosten in 2024 wordt opgevangen door een hogere bijdrage vanuit de vervoersopbrengsten Wmo-vervoer.

1. Financiële begroting 2024

Regioarcheologie

Door de grote vraag naar advisering door onze archeologen is de capaciteit op dit onderdeel in 2022 verhoogd.

De inzet van regioarcheologie wordt in 2024 doorbelast aan de afnemers tegen een uurtarief van € 120,03. Niet deelnemende gemeenten betalen een opslag van 20% op dit tarief.

Mobiliteitscentrum (MBC)

Voor de uitvoering van Flex West-Brabant, ontvangen wij van de leveranciers, 2,5% van de inhuuromzet die via dit platform loopt. In de voorgaande jaren zien we een toename van de omzet. Bij deze begroting houden we rekening met een totaalomzet inhuur binnen de regio van 80 miljoen euro. Het positief saldo is deels ter dekking van de overheadkosten.

Overhead

Overhead is gedefinieerd als: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces*. Op hoofdlijnen betreft dit de volgende kosten:

Op hoofdlijnen betreft dit de volgende kosten:

- Huisvesting en facilitaire zaken
- Leidinggevenden
- Financiën, P&O, Inkoop, Communicatie, Juridische zaken, Informatievoorziening en Automatisering
- Secretariaat en managementondersteuning

Een groot deel van deze kosten valt binnen de dienstverleningsovereenkomst die RWB heeft afgesloten met gemeente Etten-Leur.

Een deel van de lasten die toe te rekenen zijn aan het Mobiliteitscentrum worden gedekt vanuit de baten op dat deelprogramma.

2. Financiële positie 2024

2.1 Geprognosticeerde begin- en eindbalans

	01-01-2024	31-12-2024
Activa		
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.081	4.060
Liquide middelen	311	311
Overlopende activa	2.707	2.707
Totaal vlottende activa	7.099	7.078
Totaal activa	7.099	7.078
Passiva		
Vaste passiva		
Reserves	713	692
Resultaat boekjaar	-	-
Totaal vaste passiva	713	692
Vlottende passiva		
netto-vlottende schulden	1.422	1.422
Overlopende passiva	4.964	4.964
Totaal vlottende passiva	6.386	6.386
Totaal Passiva	7.099	7.078

2. Financiële positie 2024

2.2 Berekend EMU-Saldo

Het EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie) is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het kan worden omschreven als het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van de overheid (collectieve sector). Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) nemen we in de begroting een berekening van het EMU-saldo op over het vorige begrotingsjaar, het begrotingsjaar en het jaar volgend op het begrotingsjaar. Het EMU-saldo van de RWB ziet er in de begroting 2024 als volgt uit:

bedragen (x € 1.000)		Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-32	-21	-11
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	-	-	-
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	-	-	-
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	-	-
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	-	-	-
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-
8	Baten bouwgrondexploitatie:	-	-	-
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	-	-	-
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	-	-
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	-	-	-
Berekend EMU-saldo		-32	-21	-11

2. Financiële positie 2024

2.3 Verloop van de reserves

Voor het inzicht van het begroot eigen vermogen wordt hier het overzicht van de reserves en voorzieningen weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	Saldo 01-01-2024	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2024
Bestemmingsreserves				
Reserve knelpuntenpot	100			100
Reserve bijdrage apparaatkosten	82		21	61
Reserve KCV	117			117
Reserve Regioarcheologie	69			69
Reserve Flexpools	269			269
Reserve Mobiliteitscentrum	76			76
Totaal bestemmingsreserves	713	-	21	692
Totaal reserves	713	-	21	692

2. Financiële positie 2024

ONDERBOUWING RESERVES

Naam:	Reserve knelpuntenpot
Doelstelling / Bestemming:	Deze reserve is bestemd als weerstandscapaciteit om financiële tegenvallen als gevolg van personele risico's op te kunnen opvangen.
Minimum:	€ 0
Maximum:	€ 100.000
Wijze van besteding:	Lasten worden onttrokken tot een maximaal hetgeen wat er in de begroting is opgenomen.

Naam:	Reserve bijdrage apparaatskosten
Doelstelling / Bestemming:	Opvangen van het begrotingstekort 2021 - 2025
Minimum:	€ 0
Maximum:	Niet bepaald
Wijze van besteding:	Op basis van de in begroting opgenomen onttrekking.

Naam:	Reserve KCV
Doelstelling / Bestemming:	Deze reserve is bestemd als weerstandscapaciteit om financiële tegenvallers op het onderdeel KCV te kunnen opvangen en als dekking van incidentele lasten.
Minimum:	€ 0
Maximum:	Niet bepaald
Wijze van besteding:	Negatieve saldo's worden onttrokken tot een maximum van de hoogte van de reserve.

Naam:	Reserve Regioarcheologie
Doelstelling / Bestemming:	Deze reserve is bestemd als weerstandscapaciteit om financiële tegenvallers op het onderdeel Regioarcheologie te kunnen opvangen.
Minimum:	€ 0
Maximum:	Niet bepaald
Wijze van besteding:	Negatieve saldo's worden onttrokken tot een maximum van de hoogte van de reserve.

2. Financiële positie 2024

Naam:	Reserve Flexpools
Doelstelling / Bestemming:	Deze reserve is bestemd als weerstandscapaciteit om financiële tegenvallen op het onderdeel Flexpools te kunnen opvangen.
Minimum:	€ 0
Maximum:	Niet bepaald
Wijze van besteding:	Negatieve saldo's worden onttrokken tot een maximum van de hoogte van de reserve.

Naam:	Reserve Mobiliteitscentrum
Doelstelling / Bestemming:	Deze reserve is bestemd als weerstandscapaciteit om financiële tegenvallen op het onderdeel Mobiliteitscentrum te kunnen opvangen.
Minimum:	€ 0
Maximum:	Niet bepaald
Wijze van besteding:	Lasten met betrekking tot de bestemming worden onttrokken tot een maximum van het saldo van de reserve.

3. Meerjarenraming 2025-2027

3.1 Raming van baten en lasten 2025 – 2027

(in duizenden euro's)

Programma:	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemeen	1.212	1.223	-11	1.237	1.237	-	1.264	1.264	-
Strategische agenda	4.280	4.280		4.424	4.424	-	4.574	4.574	-
Economie	3.055	3.055	-	3.173	3.173	-	3.296	3.296	-
Arbeidsmarktbeleid	647	647	-	654	654	-	661	661	-
Mobiliteit	278	278	-	288	288	-	298	298	-
Ruimte	299	299	-	309	309	-	320	320	-
Uitvoeringsgerichte taken	22.080	21.804	276	22.690	22.404	285	23.317	23.023	294
KCV	16.646	16.646	-	17.097	17.097	-	17.560	17.560	-
GGA	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Regioarcheologie	294	294	-	305	305	-	317	317	-
Routebureau	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mobiliteitscentrum	5.139	4.863	276	5.287	5.002	285	5.440	5.146	294
Totaal programma's	27.571	27.306	265	28.351	28.066	285	29.155	28.860	294
Kosten van de overhead	1.368	1.644	-276	1.412	1.697	-285	1.458	1.752	-294
Vennootschapsbelasting									
Totaal saldo van baten en lasten	28.939	28.950	-11	29.763	29.763	-	30.612	30.612	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	11		11	-	-	-	-	-	-
Begroot resultaat	28.950	28.950	-	29.763	29.763	-	30.612	30.612	-

3. Meerjarenraming 2025-2027

3.2 Raming van incidentele baten en lasten 2025 – 2027

Incidentele baten en lasten	2025		2026		2027	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Programma Arbeidsmarkt						
Uitvoeringsprogramma	450	450	450	450	450	450
Totaal incidentele baten en lasten	450	450	450	450	450	450
Totaal structurele baten en lasten	28.500	28.500	29.313	29.313	30.162	30.162

3. Meerjarenraming 2025-2027

3.3 Toelichting op de meerjarenraming baten en lasten 2025 – 2027

Gronden van raming

De raming is gebaseerd op ongewijzigd beleid.

Voor de raming van loon- en prijsontwikkeling zijn de indexeringen van het centraal plan bureau gehanteerd zoals opgenomen in de septembercirculaire gemeentefonds 2022. Voor de raming 2025 - 2027 zijn dit:

	2025	2026	2027
Prijsindex	2,5%	2,0%	2,0%
Loonindex	4,1%	3,9%	3,9%

Voor de vervoerskosten op deelprogramma Kleinschalig Collectief Vervoer is rekening gehouden met de branchegerichte NEA-index.

Bezuinigingstaakstelling

In 2021 is gemeente Tholen uitgetreden. Dit betekent dat we een lagere bijdrage voor de apparaatskosten ontvangen, met als gevolg dat we een tekort hebben. Om dit op te vangen hebben we bezuinigen doorgevoerd. We hebben in 2021 van gemeente Tholen eenmalig een bijdrage ontvangen en deze is gestort in een reserve. Jaarlijks onttrekken we een bedrag, met als doel de bezuinigings-taakstelling geleidelijk door te voeren. In 2026 hebben we een bezuiniging van € 55.000 structureel doorgevoerd.

4. Financiële positie 2025-2027

4.1 Geprognoteerde begin- en eindbalans 2025 – 2027

	01-01-2025	31-12-2025	01-01-2026	31-12-2026	01-01-2027	31-12-2027
Activa						
Vlottende activa						
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.060	4.049	4.060	4.060	4.049	4.049
Liquide middelen	311	311	311	311	311	311
Overlopende activa	2.707	2.707	2.707	2.707	2.707	2.707
Totaal vlottende activa	7.078	7.067	7.078	7.078	7.067	7.067
Totaal activa	7.078	7.067	7.078	7.078	7.067	7.067
Passiva						
Vaste passiva						
Reserves	692	681	681	681	681	681
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	-	-
Totaal vaste passiva	692	681	681	681	681	681
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden	1.422	1.422	1.422	1.422	1.422	1.422
Overlopende passiva	4.964	4.964	4.964	4.964	4.964	4.964
Totaal vlottende passiva	6.386	6.386	6.386	6.386	6.386	6.386
Totaal Passiva	7.078	7.067	7.067	7.067	7.067	7.067

4. Financiële positie 2025-2027

4.2 Verloop EMU-saldo 2025 – 2027

Het EMU-saldo (Economische en Monetaire Unie) is een in Europees verband gehanteerd en gedefinieerd macro-economisch begrip. Het kan worden omschreven als het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van de overheid (collectieve sector). Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) nemen we in meerjarenraming het verloop van het EMU-saldo op over drie opvolgende begrotingsjaren. Het EMU-saldo van de RWB voor de begrotingjaren 2024 – 2026 ziet er als volgt uit:

bedragen (x € 1.000)		Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-11	-	-
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	-	-	-
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	-	-	-
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	-	-
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	-	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa:	-	-	-
	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	-	-	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-
8	Baten bouwgrondexploitatie:	-	-	-
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	-	-	-
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	-	-
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-
11	Verkoop van effecten:			
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	-	-	-
Berekend EMU-saldo		-11	-	-

4. Financiële positie 2025-2027

4.3 Verloop reserves 2025 – 2027

Verloop reserves 2025 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 januari	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31 december
Bestemmingsreserves				
Reserve knelpuntenpot	100			100
Reserve Basis op Orde	82		21	61
Reserve bijdrage apparaatkosten	117			117
Reserve KCV	69			69
Reserve Regioarcheologie	269			269
Reserve Puma's	76			76
Reserve Mobiliteitscentrum	713	-	21	692
Totaal bestemmingsreserves	713	-	21	692
Totaal reserves	713	-	21	692

4. Financiële positie 2025-2027

4.3 Verloop reserves 2025 – 2027

Verloop reserves 2026 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 januari	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31 december
Bestemmingsreserves				
Reserve knelpuntenpot	100			100
Reserve Basis op Orde	61		11	50
Reserve bijdrage apparaatkosten	117			117
Reserve KCV	69			69
Reserve Regioarcheologie	269			269
Reserve Puma's	76			76
Reserve Mobiliteitscentrum	692	-	11	681
Totaal bestemmingsreserves	692	-	11	681
Totaal reserves	692	-	11	681

4. Financiële positie 2025-2027

4.3 Verloop reserves 2025 – 2027

Verloop reserves 2027 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 januari	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31 december
Bestemmingsreserves				
Reserve knelpuntenpot	100			100
Reserve Basis op Orde	50			50
Reserve bijdrage apparaatkosten	117			117
Reserve KCV	69			69
Reserve Regioarcheologie	269			269
Reserve Puma's	76			76
Reserve Mobiliteitscentrum	681	-	-	681
Totaal bestemmingsreserves	681	-	-	681
Totaal reserves	681	-	-	681

Toelichting verloop reserves 2025 – 2027

Meerjarig zijn de onttrekkingen ter dekking van het begrotingstekort als gevolg van de uittreding van gemeente Tholen geraamd.

5. Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht baten en lasten per taakveld

Voor een betere vergelijking van organisaties wordt hieronder de begrote baten en lasten per taakveld weergegeven.

	Taakveld (x € 1.000)	Baten	Lasten
0	Bestuur en ondersteuning		
0.1	Bestuur	721	742
0.4	Overhead	1.321	1.588
0.8	Overige baten en lasten	4.978	4.712
0.10	Mutaties reserves	22	-
2	Verkeer, vervoer en waterstaat		
2.1	Verkeer en wegen	268	268
3	Economie		
3.1	Economische ontwikkeling	741	741
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.659	2.659
5	Sport, cultuur en recreatie		
5.5	Cultureel erfgoed	283	283
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie		
6	Sociaal domein		
6.5	Arbeidsparticipatie	641	641
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	16.469	16.469
8	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing		
8.1	Ruimte en leefomgeving	288	288
	Saldo van baten en lasten op de taakvelden	28.391	28.391

5. Bijlagen

Bijlage 2: Bijdrage deelnemende gemeenten 2024

BIJDRAGE APPARAATSKOSTEN 2024

De bijdrage apparaatskosten 2024 wordt conform de Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant verdeeld op basis van inwoneraantal per 1 januari 2022.

Programma	2023			2024			Verschil		
	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage apparaatskosten	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage apparaatskosten	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage apparaatskosten
Alphen-Chaam	10.373	4,28	44.353	10.425	4,55	47.400	52	0,27	3.047
Altena	56.352	4,28	240.950	57.009	4,55	259.208	657	0,27	18.258
Baarle-Nassau	6.899	4,28	29.499	6.931	4,55	31.514	32	0,27	2.015
Bergen op Zoom	67.514	4,28	288.677	67.894	4,55	308.700	380	0,27	20.023
Breda	184.126	4,28	787.287	184.702	4,55	839.801	576	0,27	52.514
Drimmelen	27.325	4,28	116.836	27.476	4,55	124.928	151	0,27	8.091
Etten-Leur	43.869	4,28	187.575	44.152	4,55	200.750	283	0,27	13.175
Geertruidenberg	21.770	4,28	93.084	21.944	4,55	99.775	174	0,27	6.690
Halderberge	30.430	4,28	130.113	30.770	4,55	139.905	340	0,27	9.792
Moerdijk	37.185	4,28	158.996	37.313	4,55	169.654	128	0,27	10.659
Oosterhout	56.206	4,28	240.326	56.535	4,55	257.053	329	0,27	16.727
Roosendaal	77.200	4,28	330.092	77.244	4,55	351.212	44	0,27	21.120
Rucphen	23.080	4,28	98.686	23.326	4,55	106.058	246	0,27	7.373
Steenbergen	24.310	4,28	103.945	24.353	4,55	110.728	43	0,27	6.783
Woensdrecht	22.028	4,28	94.187	22.112	4,55	100.539	84	0,27	6.351
Zundert	21.988	4,28	94.016	22.260	4,55	101.212	272	0,27	7.195
Totaal	710.655	4,28	3.038.624	714.446	4,55	3.248.437	3.791	0,27	209.813

5. Bijlagen

BIJDRAGE APPARAATSKOSTEN 2024 NAAR TAAKVELD

	Taakveld	Baten
0	Bestuur en ondersteuning	
0.1	Bestuur	720.620
0.4	Overhead	1.320.951
0.8	Overige baten en lasten	-
0.10	Mutaties reserves	-
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	
2.1	Verkeer en wegen	268.353
3	Economie	
3.1	Economische ontwikkeling	276.407
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-
5	Sport, cultuur en recreatie	
5.5	Cultureel erfgoed	-
6	Sociaal domein	
6.5	Arbeidsparticipatie	190.568
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	183.382
8	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	
8.1	Ruimte en leefomgeving	288.157
	Bijdrage apparaatkosten 2024	3.248.437

5. Bijlagen

RAMING BIJDRAGE APPARAATSKOSTEN 2025 – 2027

Inwoneraantal per 1-1-2022	Gemeente	2025	2026	2027
10.425	Alphen-Chaam	49.136	50.794	52.507
57.009	Altena	268.701	277.764	287.133
6.931	Baarle-Nassau	32.668	33.770	34.909
67.894	Bergen op Zoom	320.005	330.798	341.957
184.702	Breda	870.557	899.920	930.275
27.476	Drimmelen	129.503	133.871	138.386
44.152	Etten-Leur	208.102	215.121	222.377
21.944	Geertruidenberg	103.429	106.917	110.524
30.770	Halderberge	145.028	149.920	154.977
37.313	Moerdijk	175.868	181.799	187.932
56.535	Oosterhout	266.467	275.454	284.746
77.244	Roosendaal	364.075	376.354	389.049
23.326	Rucphen	109.943	113.651	117.484
24.353	Steenbergen	114.783	118.655	122.657
22.112	Woensdrecht	104.221	107.736	111.370
22.260	Zundert	104.918	108.457	112.115
714.446	Totaal	3.367.402	3.480.980	3.598.399

5. Bijlagen

Bijdrage Onderzoek en Ontwikkelfonds 2024

Per inwoner wordt er jaarlijks € 0,65 bijgedragen aan het Onderzoek en Ontwikkelfonds. Het restant dat per 31 december over is wordt teruggestort naar de deelnemende gemeenten. De totale bijdrage in 2024 stijgt als gevolg van de toename in het aantal inwoners.

Programma	2023			2024			Verschil		
	Inwoner-aantallen	Bedrag per inwoner	Bijdrage O&O fonds	Inwoner-aantallen	Bedrag per inwoner	Bijdrage O&O fonds	Inwoner-aantallen	Bedrag per inwoner	Bijdrage O&O fonds
Alphen-Chaam	10.373	0,65	6.742	10.425	0,65	6.776	52	-	34
Altena	56.352	0,65	36.629	57.009	0,65	37.056	657	-	427
Baarle-Nassau	6.899	0,65	4.484	6.931	0,65	4.505	32	-	21
Bergen op Zoom	67.514	0,65	43.884	67.894	0,65	44.131	380	-	247
Breda	184.126	0,65	119.682	184.702	0,65	120.056	576	-	374
Drimmelen	27.325	0,65	17.761	27.476	0,65	17.859	151	-	98
Etten-Leur	43.869	0,65	28.515	44.152	0,65	28.699	283	-	184
Geertruidenberg	21.770	0,65	14.151	21.944	0,65	14.264	174	-	113
Halderberge	30.430	0,65	19.780	30.770	0,65	20.001	340	-	221
Moerdijk	37.185	0,65	24.170	37.313	0,65	24.253	128	-	83
Oosterhout	56.206	0,65	36.534	56.535	0,65	36.748	329	-	214
Roosendaal	77.200	0,65	50.180	77.244	0,65	50.209	44	-	29
Rucphen	23.080	0,65	15.002	23.326	0,65	15.162	246	-	160
Steenbergen	24.310	0,65	15.802	24.353	0,65	15.829	43	-	28
Woensdrecht	22.028	0,65	14.318	22.112	0,65	14.373	84	-	55
Zundert	21.988	0,65	14.292	22.260	0,65	14.469	272	-	177
Totaal	710.655	0,65	461.926	714.446	0,65	464.390	3.791	-	2.464

5. Bijlagen

Raming bijdrage Onderzoek en Ontwikkelfonds 2025 – 2027

Inwoneraantal per 1-1-2022	Gemeente	2025	2026	2027
10.425	Alphen-Chaam	6.776	6.776	6.776
57.009	Altena	37.056	37.056	37.056
6.931	Baarle-Nassau	4.505	4.505	4.505
67.894	Bergen op Zoom	44.131	44.131	44.131
184.702	Breda	120.056	120.056	120.056
27.476	Drimmelen	17.859	17.859	17.859
44.152	Etten-Leur	28.699	28.699	28.699
21.944	Geertruidenberg	14.264	14.264	14.264
30.770	Halderberge	20.001	20.001	20.001
37.313	Moerdijk	24.253	24.253	24.253
56.535	Oosterhout	36.748	36.748	36.748
77.244	Roosendaal	50.209	50.209	50.209
23.326	Rucphen	15.162	15.162	15.162
24.353	Steenbergen	15.829	15.829	15.829
22.112	Woensdrecht	14.373	14.373	14.373
22.260	Zundert	14.469	14.469	14.469
714.446	Totaal	464.390	464.390	464.390

5. Bijlagen

Bijlage 3: Bijdrage REWIN West Brabant 2024

De bijdrage aan REWIN wordt jaarlijks conform de subsidieovereenkomst verhoogd op basis van werkelijke indexatie.

Programma:	2023			2024			Verschil		
	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage REWIN	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage REWIN	Inwoneraantal	Bedrag per inwoner	Bijdrage REWIN
Alphen-Chaam	10.373	3,43	38.612	10.425	3,72	38.805	52	0,29	194
Altena	56.352	3,43	209.761	57.009	3,72	212.207	657	0,29	2.446
Baarle-Nassau	6.899	3,43	25.680	6.931	3,72	25.800	32	0,29	119
Bergen op Zoom	67.514	3,43	251.310	67.894	3,72	252.725	380	0,29	1.414
Breda	184.126	3,43	685.380	184.702	3,72	687.524	576	0,29	2.144
Drimmelen	27.325	3,43	101.713	27.476	3,72	102.275	151	0,29	562
Etten-Leur	43.869	3,43	163.295	44.152	3,72	164.349	283	0,29	1.053
Geertruidenberg	21.770	3,43	81.035	21.944	3,72	81.683	174	0,29	648
Halderberge	30.430	3,43	113.271	30.770	3,72	114.536	340	0,29	1.266
Moerdijk	37.185	3,43	138.415	37.313	3,72	138.892	128	0,29	476
Oosterhout	56.206	3,43	209.218	56.535	3,72	210.443	329	0,29	1.225
Roosendaal	77.200	3,43	287.365	77.244	3,72	287.529	44	0,29	164
Rucphen	23.080	3,43	85.912	23.326	3,72	86.827	246	0,29	916
Steenbergen	24.310	3,43	90.490	24.353	3,72	90.650	43	0,29	160
Woensdrecht	22.028	3,43	81.996	22.112	3,72	82.308	84	0,29	313
Zundert	21.988	3,43	81.847	22.260	3,72	82.859	272	0,29	1.012
Totaal	710.655	3,43	2.438.253	714.446	3,72	2.659.412	3.791	0,29	221.159

5. Bijlagen

Raming bijdrage REWIN West Brabant 2025 - 2027

Inwoneraantal per 1-1-2022		2025	2026	2027
10.425	Alphen-Chaam	40.396	41.972	43.609
57.009	Altena	220.907	229.523	238.474
6.931	Baarle-Nassau	26.857	27.905	28.993
67.894	Bergen op Zoom	263.086	273.347	284.007
184.702	Breda	715.712	743.625	772.626
27.476	Drimmelen	106.468	110.621	114.935
44.152	Etten-Leur	171.087	177.759	184.692
21.944	Geertruidenberg	85.032	88.348	91.794
30.770	Halderberge	119.232	123.882	128.714
37.313	Moerdijk	144.586	150.225	156.084
56.535	Oosterhout	219.071	227.614	236.491
77.244	Roosendaal	299.317	310.991	323.119
23.326	Rucphen	90.387	93.912	97.575
24.353	Steenbergen	94.367	98.047	101.871
22.112	Woensdrecht	85.683	89.025	92.497
22.260	Zundert	86.257	89.621	93.116
714.446	Totaal	2.768.448	2.876.417	2.988.597

5. Bijlagen

Bijlage 4: Raming bijdrage uitvoeringsgerichte taken 2023

Regioarcheologie

De bijdrage aan regioarcheologie is gebaseerd op een prognose van de afname van de producten. Deze prognose is gebaseerd op basis van de afname van de afgelopen 4 jaar. De producten worden doorbelast tegen een kostendekkend uurtarief. In 2024 is dit uurtarief € 120,03 Voor niet risicodragende gemeenten geldt een opslag van 20%.

MBC Algemene bijdrage

Algemene bijdrage aan het Mobiliteitscentrum 2024 wordt voor de deelnemende gemeenten van de RWB verdeeld op basis van het aantal medewerkers per 1 januari 2023. In deze begroting is uitgegaan van een prognose, de werkelijke bijdrage kan afwijken.

Netive en Careernet

Bijdrage Netive en Careernet betreft een doorbelasting van de lasten voor die onderdelen. De doorbelasting zal plaatsvinden op basis van werkelijke kosten en verdeeld op basis van aantal medewerkers. In deze begroting is uitgegaan van een prognose, de werkelijke bijdrage kan afwijken.

5. Bijlagen

Meerjarenraming bijdrage uitvoeringsgerichte taken 2024 - 2026

Uitvoeringsgerichte taken 2024	Regioarcheologie	MBC	Netive	Careernet
Alphen-Chaam	17.000			-
Altena	59.500	24.500	24.500	4.500
Baarle-Nassau	20.000	-	-	-
Bergen op Zoom		39.500	19.000	8.000
Breda		117.000	42.500	19.500
Drimmelen	25.500	12.000	7.000	2.000
Etten-Leur	8.500	19.000	19.000	4.000
Geertruidenberg		10.500	7.000	1.500
Halderberge	11.500	15.500	7.000	2.000
Moerdijk	20.000	16.500	7.000	3.000
Oosterhout	31.000	30.500	19.000	5.500
Roosendaal	14.000	28.000	19.000	5.000
Rucphen	31.000	9.000	7.000	1.500
Steenbergen		11.500	7.000	1.500
Woensdrecht		8.500	7.000	1.500
Zundert	17.000	8.000	-	1.500
ABG		21.000	19.000	4.000
Overig (derden)	28.500	117.000	39.000	13.000
	283.000	488.000	253.000	79.000

5. Bijlagen

Meerjarenraming bijdrage uitvoeringsgerichte taken 2024 - 2026

Uitvoeringsgerichte taken 2025	Regioarcheologie	MBC	Netive	Careernet
Alphen-Chaam	17.500			
Altena	61.500	25.500	26.000	4.500
Baarle-Nassau	20.500	-	-	-
Bergen op Zoom		41.000	19.000	8.000
Breda		122.000	44.500	20.500
Drimmelen	26.500	12.500	7.500	2.500
Etten-Leur	9.000	20.000	19.000	4.000
Geertruidenberg		11.000	7.500	1.500
Halderberge	12.000	16.000	7.500	2.500
Moerdijk	20.500	17.000	7.500	3.000
Oosterhout	32.500	31.500	19.000	5.500
Roosendaal	14.500	29.000	19.000	5.000
Rucphen	32.500	9.500	7.500	1.500
Steenbergen		11.500	7.500	1.500
Woensdrecht		8.500	7.500	1.500
Zundert	17.500	8.500	-	1.500
ABG		22.000	19.000	4.000
Overig (derden)	29.500	122.000	40.500	13.000
	294.000	508.000	259.000	81.000

5. Bijlagen

Meerjarenraming bijdrage uitvoeringsgerichte taken 2024 - 2026

Uitvoeringsgerichte taken 2026	Regioarcheologie	MBC	Netive	Careernet
Alphen-Chaam	18.500			
Altena	64.000	26.500	27.500	4.500
Baarle-Nassau	21.500	-	-	-
Bergen op Zoom		42.500	19.500	8.000
Breda		127.000	46.000	21.500
Drimmelen	27.500	13.000	7.500	2.500
Etten-Leur	9.000	20.500	19.500	4.000
Geertruidenberg		11.500	7.500	2.000
Halderberge	12.000	17.000	7.500	2.500
Moerdijk	21.500	18.000	7.500	3.000
Oosterhout	33.500	33.000	19.500	6.000
Roosendaal	15.500	30.500	19.500	5.500
Rucphen	33.500	10.000	7.500	2.000
Steenbergen		12.000	7.500	2.000
Woensdrecht		9.000	7.500	2.000
Zundert	18.500	8.500	-	2.000
ABG		23.000	19.500	4.000
Overig (derden)	30.500	126.500	42.500	13.500
	305.000	528.000	265.000	83.000

5. Bijlagen

Meerjarenraming bijdrage uitvoeringsgerichte taken 2024 - 2026

Uitvoeringsgerichte taken 2027	Regioarcheologie	MBC	Netive	Careernet
Alphen-Chaam	19.000			
Altena	66.500	27.500	28.500	4.500
Baarle-Nassau	22.000	-	-	-
Bergen op Zoom		44.000	20.000	8.500
Breda		131.500	48.000	22.500
Drimmelen	28.500	13.000	7.500	2.500
Etten-Leur	9.500	21.500	20.000	4.000
Geertruidenberg		12.000	7.500	2.000
Halderberge	12.500	17.500	7.500	2.500
Moerdijk	22.000	18.500	7.500	3.000
Oosterhout	35.000	34.000	20.000	6.000
Roosendaal	16.000	31.500	20.000	5.500
Rucphen	35.000	10.500	7.500	2.000
Steenbergen		12.500	7.500	2.000
Woensdrecht		9.500	7.500	2.000
Zundert	19.000	9.000	-	2.000
ABG		23.500	20.000	4.000
Overig (derden)	31.500	131.500	44.000	13.500
	317.000	548.000	270.000	84.000

5. Bijlagen

Bijlage 5: Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Voor KCV geldt dat de vervoerskosten in rekening worden gebracht op basis van het werkelijk aantal verreden ritten per opdrachtgever.

Begroting 2024	Prognose ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex. BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)
Alphen-Chaam	7.000	221.000	-28.000	193.000		193.000	2.500	195.500
Altena	39.000	1.134.000	-155.000	979.000		979.000	13.000	992.000
Baarle-Nassau	7.000	269.000	-32.000	237.000		237.000	2.500	239.500
Bergen op Zoom	86.000	1.641.000	-228.000	1.413.000		1.413.000	19.000	1.432.000
Breda	256.500	5.165.000	-689.000	4.476.000		4.476.000	57.000	4.533.000
Drimmelen	28.500	753.000	-105.000	648.000		648.000	8.500	656.500
Etten-Leur	51.500	1.176.000	-161.000	1.015.000		1.015.000	13.500	1.028.500
Geertruidenberg	30.500	824.000	-110.000	714.000		714.000	9.000	723.000
Halderberge	26.000	673.000	-91.000	582.000		582.000	7.500	589.500
Moerdijk	30.500	987.000	-138.000	849.000		849.000	11.500	860.500
Oosterhout	71.000	1.512.000	-196.000	1.316.000		1.316.000	16.000	1.332.000
Roosendaal	108.500	2.021.000	-282.000	1.739.000		1.739.000	23.500	1.762.500
Rucphen	17.500	469.000	-65.000	404.000		404.000	5.500	409.500
Steenbergen	14.500	461.000	-61.000	400.000		400.000	5.000	405.000
Woensdrecht	12.500	361.000	-49.000	312.000		312.000	4.000	316.000
Zundert	17.000	517.000	-72.000	445.000		445.000	6.000	451.000
Wmo - Gemeenten	803.500	18.184.000	-2.462.000	15.722.000		15.722.000	204.000	15.926.000
OV - Provincie NB	24.000	699.000	-267.000	432.000	25.000	457.000	63.000	520.000
Totaal	827.500	18.883.000	-2.729.000	16.154.000	25.000	16.179.000	267.000	16.446.000

Deze kostenraming is gebaseerd op het vervoerscontract 2016-2023. In 2023 wordt dit contract opnieuw Europees aanbesteed. Zodra het aanbestedingsresultaat bekend is, wordt de raming voor 2024-2027 geactualiseerd.

5. Bijlagen

Bijlage 5: Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Begroting 2025	Prognose ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex. BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)
Alphen-Chaam	7.500	238.000	-30.000	208.000		208.000	2.500	210.500
Altena	39.000	1.143.000	-156.000	987.000		987.000	13.000	1.000.000
Baarle-Nassau	7.500	290.000	-35.000	255.000		255.000	3.000	258.000
Bergen op Zoom	86.000	1.645.000	-230.000	1.415.000		1.415.000	19.000	1.434.000
Breda	256.500	5.193.000	-698.000	4.495.000		4.495.000	57.500	4.552.500
Drimmelen	28.500	757.000	-106.000	651.000		651.000	9.000	660.000
Etten-Leur	51.500	1.182.000	-163.000	1.019.000		1.019.000	13.500	1.032.500
Geertruidenberg	30.500	830.000	-111.000	719.000		719.000	9.000	728.000
Halderberge	26.000	677.000	-92.000	585.000		585.000	7.500	592.500
Moerdijk	33.500	1.092.000	-152.000	940.000		940.000	12.500	952.500
Oosterhout	71.000	1.519.000	-198.000	1.321.000		1.321.000	16.500	1.337.500
Roosendaal	108.500	2.032.000	-286.000	1.746.000		1.746.000	23.500	1.769.500
Rucphen	17.500	471.000	-66.000	405.000		405.000	5.500	410.500
Steenbergen	14.500	463.000	-61.000	402.000		402.000	5.000	407.000
Woensdrecht	12.500	362.000	-49.000	313.000		313.000	4.000	317.000
Zundert	17.000	520.000	-73.000	447.000		447.000	6.000	453.000
Wmo - Gemeenten	807.500	18.414.000	-2.506.000	15.908.000		15.908.000	207.000	16.115.000
OV - Provincie NB	24.000	686.000	-275.000	411.000	25.000	436.000	61.500	497.500
Totaal	831.500	19.100.000	-2.781.000	16.319.000	25.000	16.344.000	268.500	16.612.500

5. Bijlagen

Bijlage 5: Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Begroting 2026	Prognose ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex. BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)
Alphen-Chaam	7.500	244.000	-30.000	214.000		214.000	2.500	216.500
Altena	39.000	1.172.000	-158.000	1.014.000		1.014.000	13.000	1.027.000
Baarle-Nassau	7.500	298.000	-35.000	263.000		263.000	3.000	266.000
Bergen op Zoom	86.000	1.686.000	-233.000	1.453.000		1.453.000	19.000	1.472.000
Breda	256.500	5.322.000	-706.000	4.616.000		4.616.000	58.500	4.674.500
Drimmelen	28.500	776.000	-107.000	669.000		669.000	9.000	678.000
Etten-Leur	51.500	1.212.000	-165.000	1.047.000		1.047.000	13.500	1.060.500
Geertruidenberg	30.500	851.000	-113.000	738.000		738.000	9.500	747.500
Halderberge	26.000	694.000	-93.000	601.000		601.000	7.500	608.500
Moerdijk	33.500	1.119.000	-154.000	965.000		965.000	12.500	977.500
Oosterhout	71.000	1.556.000	-200.000	1.356.000		1.356.000	16.500	1.372.500
Roosendaal	108.500	2.083.000	-289.000	1.794.000		1.794.000	24.000	1.818.000
Rucphen	17.500	482.000	-67.000	415.000		415.000	5.500	420.500
Steenbergen	14.500	474.000	-62.000	412.000		412.000	5.000	417.000
Woensdrecht	12.500	371.000	-50.000	321.000		321.000	4.000	325.000
Zundert	17.000	533.000	-73.000	460.000		460.000	6.000	466.000
Wmo - Gemeenten	807.500	18.873.000	-2.535.000	16.338.000		16.338.000	209.000	16.547.000
OV - Provincie NB	24.000	703.000	-283.000	420.000	25.000	445.000	63.500	508.500
Totaal	831.500	19.576.000	-2.818.000	16.758.000	25.000	16.783.000	272.500	17.055.500

5. Bijlagen

Bijlage 5: Raming bijdrage Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Begroting 2027	Prognose ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex. BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)
Alphen-Chaam	7.500	250.000	-31.000	219.000		219.000	2.500	221.500
Altena	39.000	1.201.000	-160.000	1.041.000		1.041.000	13.000	1.054.000
Baarle-Nassau	7.500	305.000	-35.000	270.000		270.000	3.000	273.000
Bergen op Zoom	86.000	1.728.000	-236.000	1.492.000		1.492.000	19.500	1.511.500
Breda	256.500	5.456.000	-714.000	4.742.000		4.742.000	59.000	4.801.000
Drimmelen	28.500	796.000	-108.000	688.000		688.000	9.000	697.000
Etten-Leur	51.500	1.242.000	-167.000	1.075.000		1.075.000	14.000	1.089.000
Geertruidenberg	30.500	872.000	-114.000	758.000		758.000	9.500	767.500
Halderberge	26.000	711.000	-94.000	617.000		617.000	8.000	625.000
Moerdijk	33.500	1.147.000	-155.000	992.000		992.000	13.000	1.005.000
Oosterhout	71.000	1.595.000	-203.000	1.392.000		1.392.000	17.000	1.409.000
Roosendaal	108.500	2.135.000	-293.000	1.842.000		1.842.000	24.000	1.866.000
Rucphen	17.500	494.000	-68.000	426.000		426.000	5.500	431.500
Steenbergen	14.500	486.000	-63.000	423.000		423.000	5.000	428.000
Woensdrecht	12.500	380.000	-50.000	330.000		330.000	4.000	334.000
Zundert	17.000	546.000	-74.000	472.000		472.000	6.000	478.000
Wmo - Gemeenten	807.500	19.344.000	-2.565.000	16.779.000		16.779.000	212.000	16.991.000
OV - Provincie NB	24.000	721.000	-291.000	430.000	25.000	455.000	65.000	520.000
Totaal	831.500	20.065.000	-2.856.000	17.209.000	25.000	17.234.000	277.000	17.511.000

Regio West-Brabant

Begroting in een oogopslag 2024

Enkele opgaven
in de spotlights

① Ambities, realisatiekracht en middelen

In 2024 werkt RWB verder aan een krachtige regio. Dit doen we in het voetspoor van de nieuwe economische agenda 2023-2026, die de triple helix samengestelde Economic Board West-Brabant eind 2022 vaststelde. De ambitie is om van West-Brabant een innovatieve regio te maken die voorop loopt in de omslag naar een nieuwe economie. We bedoelen daarmee een economie die duurzaam en sociaal inclusief is, dus nadrukkelijk de mens en leefomgeving als basis neemt.

De samenwerkende overheden staan voor een sterk economisch vestigingsklimaat. In ons nieuwe Actieprogramma 2024-2028, beschrijven we de opgaven waar we vanuit onze randvoorwaarden-scheppende rol voor staan. We herzien verschillende thema's uit ons oude actieprogramma, zodat deze beter aansluiten op de strategische opgaven. Een belangrijk aandachtspunt is het beschikbaar zijn van uitvoeringskracht. Er komt immers veel op gemeenten af en er ontstaan nieuwe samenwerkingsvormen. Dit vraagt om een scherpe focus en duidelijke uitvoeringsafspraken. We maken in ons actieprogramma helder wat RWB wél en niet doet. Belangrijk element is het aan elkaar knopen van opgaven, waardevolle projecten, subsidiekansen en kennisuitwisseling. Blijvende inzet bij projecten zoals Regio Deal, het Onderzoek & Ontwikkelfonds en TransitieLabs Circulaire Economie zorgen voor direct zichtbare resultaten.

② West-Brabant moet een bereikbare regio zijn en blijven

Mobiliteit is sterk verweven met ruimtelijke en economische agenda's. Een goed functionerend mobiliteitsysteem is van belang voor de stedelijke regio's én voor de landelijke gebieden.

Dat is ook belangrijk om doelen op het vlak van verduurzaming te halen. RWB zet daarom in op West-Brabant als een bereikbare regio. Vervoersarmoede is een toenemend probleem. We werken aan passende oplossingen om het openbaar vervoer in de regio op orde te houden.

③ Plantbased, food en nonfood als perspectief

De Economic Board West-Brabant zet in op een plantaardige economie met internationale uitstraling. Dat ondersteunen we vanuit RWB onder meer door verschillende proeftuinen, Field- en Regio Labs te organiseren waar de plantaardige economie samenkomt met innovatie en vernieuwing.

RWB werkt samen met partijen als REWIN en innovatieve hubs in de regio. Denk aan Green Chemistry Campus, Delta Agrifood Business en Treeport. De productie van voedsel en plantaardige materialen is een belangrijke pijler van de West-Brabantse economie en bevat elementen die in de toekomst nog belangrijker kunnen worden. Bijvoorbeeld in de vorm van biobased bouwmaterialen, medicijnen en vervanging van plastics.

④ Talent is en blijft de basis voor regionale arbeidsmarkt

RWB zet zich in voor het volgende beeld: talent werkt graag in West-Brabant en blijft er ook graag werken. Studenten uit binnen- en buitenland komen naar West-Brabant en blijven hangen.

Dat komt omdat we hier toffe en uitdagende opleidingen, banen en werkplekken hebben. Daarnaast worden ze aangetrokken door de quality of life. Zowel maatschappelijk als qua groene leefomgeving is het aangenaam toeven. RWB is projectleider van het Regio Deal-project Human Capital Topsectoren. We verbinden deze met relevante programma's en netwerken en met de vraag vanuit het hbo en mbo, bedrijfsleven en collega-overheden.

⑤ RWB als verbinder voor multipliers voor innovatie in de regio

RWB werkt aan subsidiestromen die als multiplier innovatie mogelijk maken in de regio. Denk aan de aanjaging van projecten die in aanmerking komen voor het Just Transition Fund (JTF).

Dit Europese Fonds stelt 58 miljoen euro beschikbaar voor de opvang van de effecten van de noodzakelijke energietransitie. Dit is gericht op het West-Brabantse mkb en de effecten voor de arbeidsmarkt. Samen met REWIN en ook Midpoint Brabant worden kansrijke projecten verder gebracht. Een ander voorbeeld van de multiplier is de Regio Deal. Een aanvraag is opgezet die de verbinding tussen het versterken van het vestigingsklimaat en Brede Welvaart in West-Brabant legt. Het regionale Onderzoek en Ontwikkelfonds heeft inmiddels zijn waarde als aanjager van innovaties bewezen.

⑥ Circulaire Regio, innovatieve praktijken

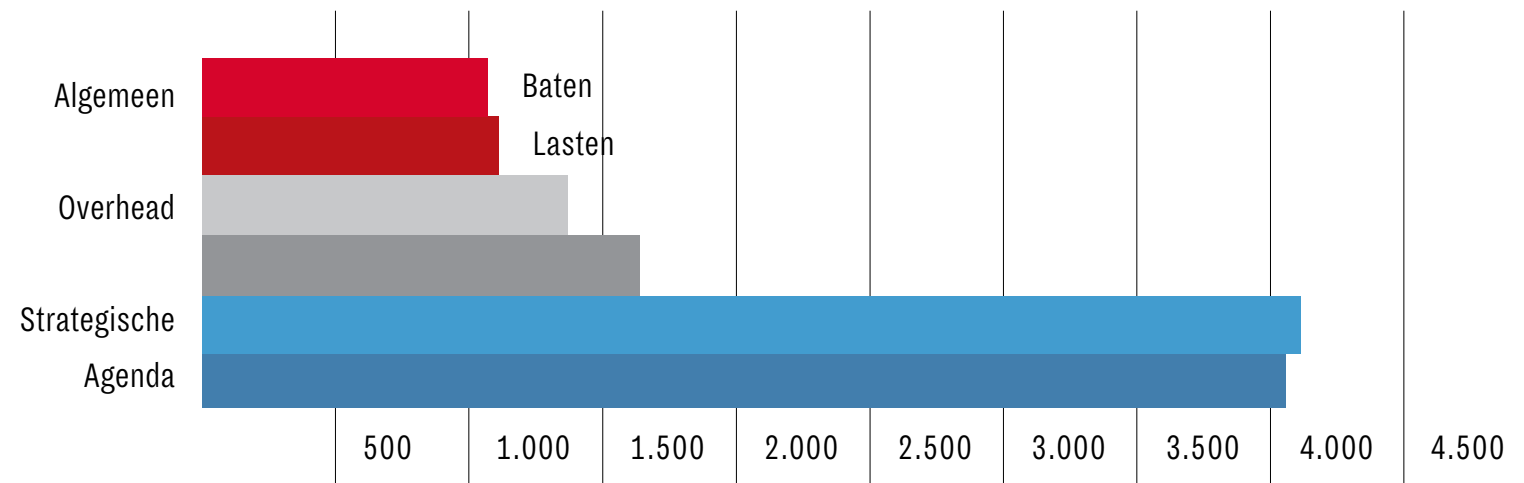

Een sterk vestigingsklimaat bevorderen we vanuit de gedachte dat een toekomstbestendige economie een Circulaire Economie is.

We faciliteren daarom gericht innovatieve praktijken op het gebied van biobased bouwen en volhoudbare landbouw. In keten- en gebiedsbenaderingen wordt met groepen ondernemers en kennisinstellingen casusgericht geleerd. Barrières om vernieuwend te werken worden benoemd en zo veel mogelijk weggenomen. We reflecteren actief, onder meer via masterclasses voor bestuurders. RWB genereert op die manier 'evidence based practices' waarmee de nieuwe economie direct als bewezen circulaire praktijk bestaansrecht heeft.

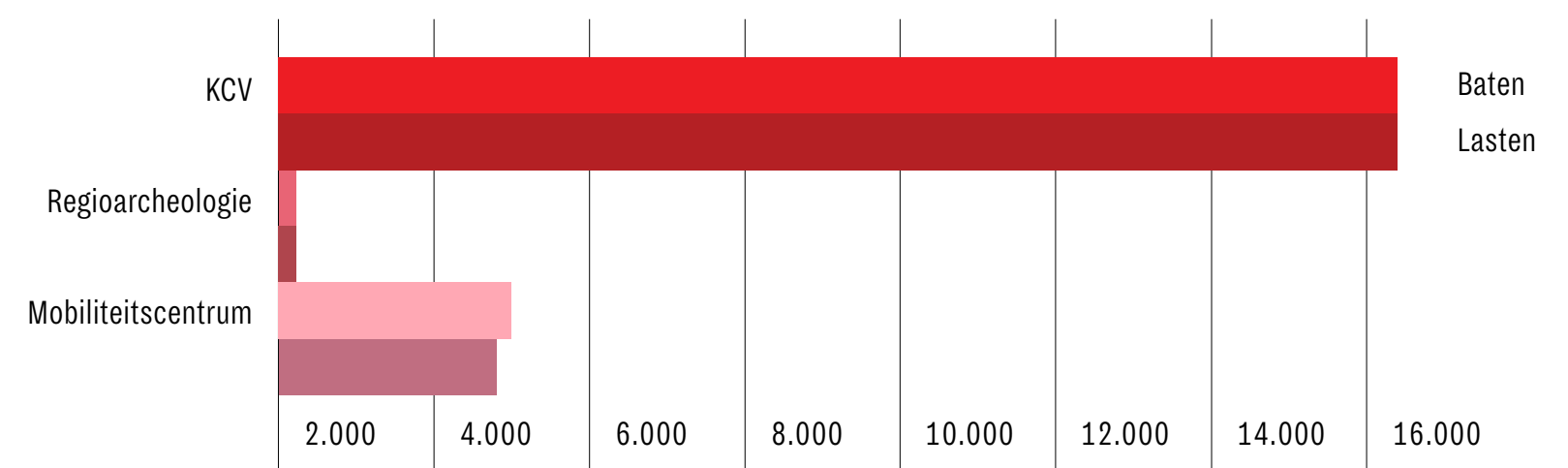

BEGROTING BATEN EN LASTEN 2024
PRIMAIRE TAKEN * 1.000 EURO'S, EXCL. RESERVES

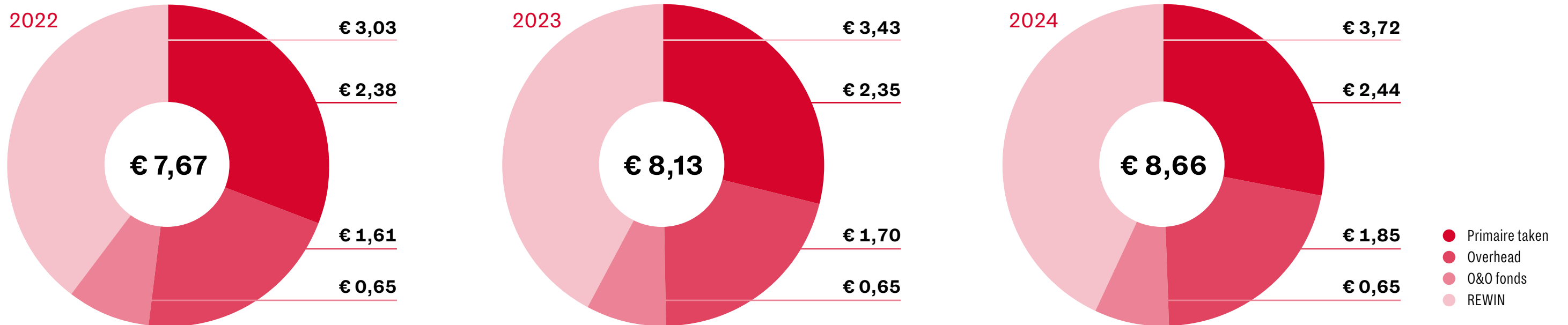
In het programma Algemeen zijn de overheadkosten van de totale RWB-organisatie begrepen. Deze worden deels afgedekt vanuit inkomsten van het MBC. Daarom zijn lasten en baten op Algemeen in deze grafiek niet in evenwicht.

BEGROTING BATEN EN LASTEN 2024
UITVOERINGSGERICHTE TAKEN * 1.000 EURO

Het resultaat op MBC betreft de bijdrage aan de overheadkosten RWB.

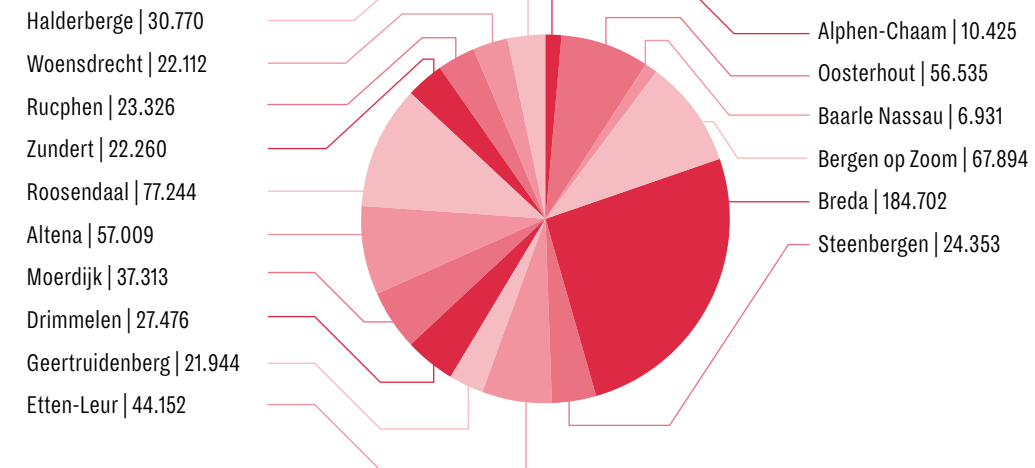
BEDRAG PER INWONER PRIMAIRE TAKEN

INZET FTE'S VOOR ONZE REGIO

Algemeen (excl. overhead)	4,87	
Economie	2,05	
Arbeidsmarkt	1,15	
Mobiliteit	2,00	
Ruimte	2,21	
Kleinschalig Collectief Vervoer	2,84	
Regioarcheologie	2,74	
Mobiliteitscentrum West-Brabant	28,70	

INWONERAANTALLEN

Legenda

ALGEMEEN
RWB INVESTEERT IN LOBBY EN SUBSIDIE

ECONOMIE
REGIO WEST-BRABANT VERNIEUWT

ARBEIDSMARKT
REGIO WEST-BRABANT AAN HET WERK

MOBILITEIT
REGIO WEST-BRABANT IS BEREIKBAAR

RUIMTE
REGIO WEST-BRABANT INVESTEERT IN
STERKE STEDEN EN VITAAL PLATTELAND

www.west-brabant.eu
en volg ons op [LinkedIn](#)
of abonneer je op onze [nieuwsbrief](#)
[#krachtigeregio](#)

[Volledige documenten](#)

[Download Begroting 2024](#)

Regio West-Brabant

Jaarverslag

Versie vastgesteld door het strategisch beraad 30 maart 2023

2022

Game On is één van de projecten die de afgelopen jaren een bijdrage ontving uit het arbeidsmarktprogramma West-Brabant werkt met Talent. In juni 2022 maakten ruim 2.400 vmbo-leerlingen uit de regio kennis met de wereld van techniek op een laagdrempelige, speelse manier.

Voorwoord portefeuillehouder Middelen, Organisatie en Strategie

In 2022 namen we afscheid van de bestuurders die samen invulling gaven aan het RWB-actieprogramma 2018-2022. Dit was het eerste actieprogramma met een duidelijke focus op het economisch vestigingsklimaat. Tevreden blikken de betrokken bestuurders terug op de behaalde resultaten en op de manier van samenwerken.

Tegelijk is duidelijk dat de grote maatschappelijke opgaven moeten leiden tot bijsturing op inhoud. Dat proces is al gaande. De triplehelix samengestelde Economic Board West-Brabant stelde eind 2022 haar nieuwe agenda voor de komende jaren vast. Doel is dat West-Brabant koploper wordt in de transitie naar een nieuwe economie met innovatief ondernemerschap. Dit betekent dat een nog sterker accent op lopende programma's als plantbased en circulaire economie komt te liggen.

De RWB-samenwerking van de 16 West-Brabantse gemeenten staat voor een sterk economisch vestigingsklimaat. Het RWB-actieprogramma beweegt mee met de agenda van de Economic Board.

Het RWB-actieprogramma 2019-2023 en de RWB-begroting 2022 waren geënt op de vorige agenda van de Board. Daarin stond versterking van vier topsectoren centraal. Als RWB droegen we daaraan bij vanuit Economie, Arbeidsmarkt, Mobiliteit en Ruimte. Dit jaarverslag is ook zo opgebouwd, maar u zult de nieuwe accenten er al in terug vinden.

In 2021 leverden bestuurlijke kopgroepen concrete aanpakken op. In 2022 werd daar invulling aan gegeven. Denk aan acties gericht op een circulaire economie, kennisuitwisseling over de vitalisering van vakantieparken, een actieprogramma vrijetijdseconomie, afstemming over bedrijventerreinen, het gezamenlijk uiten van wensen en zorgen over de nieuwe concessie openbaar vervoer, het stimuleren van deelmobiliteit etc.. Daarnaast zijn uiteenlopende initiatieven op het gebied van arbeidsmarkt, agrofood, maintenance en circulaire economie gestimuleerd.

Vooraf door tijdelijke onderbezetting sluiten we 2022 af met een positief resultaat van ca. € 275.000.

Met de, veelal nieuwe, bestuurders werken we aan een realistisch Actieprogramma 2024-2028. Het op een slimme manier organiseren van uitvoeringskracht is noodzakelijk om de plannen te verwezenlijken. Waar dat niet kan, zullen we scherpe keuzes moeten maken. Ik hoop op uw betrokkenheid bij het versterken van onze regio.

Steven Adriaansen
portefeuillehouder Middelen, Organisatie en Strategie RWB

Voorwoord directeur-secretaris

2022 was een bijzonder jaar. In aanvang eerst nog gehinderd door COVID en thuiswerken, daarna kon iedereen gelukkig weer fysiek aanwezig zijn op het werk. Zeker voor een organisatie als de onze zijn ontmoeting en inspiratie die je daarmee opdoet, belangrijk.

Verkiezingen

Het afgelopen jaar waren er gemeenteraadsverkiezingen. De snelheid van vorming van colleges bepaalt ook het tempo waarmee ons bestuur kan worden samengesteld. In onze organisatie lopen veel langdurige programma's en acties door, maar zeker naar een nieuw werkprogramma toe is het fijn als er bestuurders zijn die hier actief een rol in willen nemen. Na de zomer konden we met het nieuwe bestuur gaan werken aan ons nieuwe actieprogramma.

Middelen

We willen uiteraard een Actieprogramma dat uitvoerbaar is. Daarvoor is het nodig om met (clusters van) gemeenten en andere partners te bespreken wie welke inzet kan plegen.

Daarbij ligt er ook een belangrijke rol bij de regio in het zoeken naar cofinanciering en lobby om subsidies binnen te krijgen. In 2022 lag de nadruk op het Just Transition Fund (€ 58,5 miljoen) en dat loopt in 2023 door. Als regio ondersteunen we de totstandkoming van initiatieven en allianties via kwartiermakers, maar we leveren ook zelf een inhoudelijke bijdrage aan projecten binnen JTF op het gebied van circulaire economie en arbeidsmarkt.

Ontwikkelingen arbeidsmarkt

De schaarste op de arbeidsmarkt heeft ook voor RWB consequenties. Aan de ene kant bieden we onder meer voor de gemeenten een deel van de oplossing via flexpools als Publiek Maatwerk en Brabant Consultants. Hiermee leveren we tijdelijk, kwalitatief sterk personeel tegen een intern tarief. Verder ondersteunen we via Flex West-Brabant de externe inhuur. Onze triple helix-partners helpen we via de Human Capital Strategie en het arbeidsmarktprogramma West-Brabant werkt met Talent.

Aan de andere kant merken we ook zelf dat het steeds lastiger wordt om functies in te vullen.

Het afgelopen jaar hadden we veel vacatures door personeelsverloop. Dit heeft natuurlijk een effect gehad op de uitvoeringskracht van de organisatie. Met een nieuw organisatieplan richten we ons de volgende periode op onderwerpen als selectie en werving, goed werkgeverschap en talentontwikkeling. Zo verwachten we als organisatie toekomstbestendig te zijn en een bijdrage te kunnen blijven leveren aan de doorontwikkeling van de regio.

Samen werken we aan een krachtige regio!

Erik Kiers
directeur-secretaris RWB

Rollen van de RWB-organisatie

We worden wereldwijd geconfronteerd met wisselende maatschappelijke, technologische, bestuurlijke ontwikkelingen en uitdagingen. Het is belangrijk dat de regionale samenwerking meebeweegt en hier bij voorkeur op anticipeert. Dit vereist een flexibele, ondersteunende organisatie. Daarom werkt RWB vanuit rollen.

Secretaris: het organiseren en coördineren van regionale overleggen. Bewaken van de samenhang tussen de vier pijlers. Inzicht bieden in wat er regionaal politiek en bestuurlijk speelt. Deze rol is van groot belang voor de overige rollen van de RWB-medewerkers.

Kennisdeling: het stimuleren en begeleiden van regionale kennisdeling. En het vergroten van kennis op de verschillende pijlers en opgaven. Deze rol kent een nauwe verbinding met de rol van secretaris.

Strategisch advies: signaleren van relevante ontwikkelingen. Gevraagd en ongevraagd adviseren over deze ontwikkelingen richting RWB-bestuurders. Het initiëren van de strategische agenda. Ondersteunen van RWB-bestuur op strategische thema's richting provincie Noord-Brabant, Rijk en andere partners. Hieruit volgen naar wens –in opdrachtgeverschap– andere accenten of nieuwe programma's en projecten.

Programma/project/proces coördinatie: realiseren van concrete doelstellingen aan de hand van een programma, project of proces. Hierbij is sprake van een duidelijk begin en eind, met een concreet resultaat. Deze doelstellingen komen altijd voort uit een opdracht van het RWB-bestuur.

Lobby: bijdragen aan de realisatie van concrete resultaten, passend bij één van de pijlers. Voorbeelden hiervan: het binnenhalen van een subsidie, het gericht beïnvloeden van besluitvorming bij de provincie Noord-Brabant, het Rijk of Europa. Veel verschillende mensen kunnen lobbyactiviteiten uitvoeren. Ambtelijk en bestuurlijk. De rol van de RWB-medewerkers is vooral de coördinatie van lobbyinspanningen.

Belangenbehartiging: continu onder de aandacht brengen van RWB-belangen bij belangrijke stakeholders. Dit vereist deelname aan reguliere overleggen bij stakeholders. Niet alleen voorafgaand aan besluitvorming (lobby), maar ook in de opvolging daarvan.

Inhoud

Algemeen

→ 9

1. Algemene inzet op inhoud, bestuur en organisatie	9
2. Regionale fondsen en subsidies	9
3. Lobby/Public Affairs	10
4. Strategische communicatie	10

Economie

→ 12

1. Veerkrachtig economisch profiel	12
2. Verduurzamen economie	12
3. Vestigingsklimaat	12
4. Vrijtijdseconomie	13

Arbeidsmarkt

→ 14

1. Opleidingen aansluitend op vraag bedrijfsleven	14
2. Binden en boeien	14
3. Verkleinen afstand tussen mens en arbeidsmarkt	15

Mobiliteit

→ 16

1. Betrouwbaar wegennet	16
2. Aantrekkelijk openbaar vervoer	17
3. Slim goederenvervoer	18
4. Digitale infrastructuur	18

Ruimte

→ 19

1. Sterke en aantrekkelijke stedelijke as	19
2. Vitaal platteland	19
3. Natuur- en recreatieve netwerken	20

Lasten en baten primaire taken

→ 22

Uitvoeringsgerichte Taken

→ 23

Totaal Uitvoeringsgerichte Taken

→ 32

Paragrafen

→ 33

Leeswijzer

VERGELIJK VOORGAANDE JAREN

De programma's en opgaven in de begroting 2022 komen overeen met die van 2021. De jaren zijn dus goed vergelijkbaar.

OVERHEAD

Net zoals gemeenten is RWB verplicht om de kosten van overhead te bundelen. Dit doen we in het programma Algemeen. Daar boeken we ook alle baten. We boeken de baten dus niet op de diverse andere programma's omdat dat per definitie op elke programma tot een resultaat zou leiden.

BEGRIPPEN

In dit jaarverslag komt u de namen van verschillende bestuurlijke overleggen tegen, zoals deze in 2022 bestonden.

Algemeen bestuur RWB: 16 deelnemers vaardigen een collegelid af. Stelt inhoudelijke en financiële kaders vast.

Strategisch beraad: bestaat uit voorzitters van de vier commissies van advies, de bestuurlijke boegbeelden van de topsectoren in West-Brabant, voorzitter (burgemeester van Breda) en vice-voorzitter, tevens portefeuillehouder Middelen, Organisatie en Strategie. Inhoudelijke afstemming en dagelijks bestuur.

Commissie van advies: hierin werken de portefeuillehouders van de 16 gemeenten per pijler aan het Actieprogramma. Bij pijleroverstijgende opgaven gezamenlijk commissieoverleg.

Kopgroepen: hierin werken enkele portefeuillehouders aan één van de opgaven uit het Actieprogramma RWB.

Economic Board West-Brabant: triplehelix samengesteld orgaan dat, na consultatie van de achterbannen, de Economische Agenda voor West-Brabant vaststelt.

Stuurgroepen: triplehelix samengesteld, voeren in het kader van de agenda van de Economic Board tot en met 2022 uitvoeringsprogramma's op de speerpuntsectoren (Agrofood/Biobased, Hightech Maintenance, Logistiek, en Creatieve Dienstverlening) uit.

Primaire Taken

Algemeen

Een aantal opgaven is randvoorwaardelijk voor alle programma's of gericht op de organisatie. Deze vinden hun plek in het programma Algemeen. Daarnaast geeft dit programma uitvoering aan het instrumentarium om de realisatie kracht van de regio te vergroten. Het gaat dan bijvoorbeeld om sturing op de strategische agenda, de fondsen- en subsidiewerving en het professionaliseren van de organisatie die dit faciliteert.

Economie

We werken aan een veerkrachtig economisch profiel, bevorderen innovatie en verduurzaming en gaan voor versterking van het vestigingsklimaat en een regionaal economisch ecosysteem. Dit doen we door in te zetten op randvoorwaarden. We werken o.a. aan toekomstbestendige bedrijventerreinen, organiseren en zetten in op circulaire economie en een innovatieve en duurzame vrijetijdssector. We zijn een platform voor het samenbrengen van kennis en netwerken.

Arbeidsmarkt

West-Brabant werkt aan een sterke en wendbare arbeidsmarkt. We spelen snel in op ontwikkelingen die van invloed zijn op de arbeidsmarkt, zoals Covid-19. We werken als penvoerder en projectleider samen met de provincie in een uitvoeringsprogramma. Daarnaast werken we met de triple helix partners samen aan de human capital agenda.

Primaire Taken

Mobiliteit

Door onze regio loopt belangrijke infrastructuur. Denk aan snelwegen, spoorlijnen, buisleidingen en waterwegen. We hebben belangrijke knooppunten met de zeehavens en de internationale treinverbinding via de stations Breda en Roosendaal. Mobiliteit is randvoorwaardelijk voor ons economisch vestigingsklimaat. En onze mobiliteit verandert als gevolg van maatschappelijke transities. Bovendien willen we mobiliteit schoner en slimmer maken. En mobiliteit voor meer mensen toegankelijk houden. We onderkennen dat we dat samen met de provincie en het bedrijfsleven te organiseren hebben.

Ruimte

Ruimte is een essentiële voorwaarde voor een goed vestigingsklimaat en een sterke economie. Veel ontwikkelingen hebben nu eenmaal ruimte nodig. Dit vraagt gebiedsgerichte samenwerking waarbij we grensoverstijgende opgaven in samenhang oppakken. Soms is RWB de passende schaal, maar vaker zien we de twee stedelijke regio's in ons gebied (West-Brabants-West en Breda-Tilburg) of kleinere schaalniveaus als meest geëigend. Zeker in de uitvoeringsfase. RWB zorgt voor de onderlinge samenhang.

 Regio West-Brabant
is bereikbaar

 Regio West-Brabant
ruimte
voor sterke steden
en vitaal platteland

Algemeen

1. Algemene inzet op inhoud, bestuur en organisatie

DOEL

- RWB functioneert als een flexibele netwerkorganisatie, die resultaat- en opgavengericht werkt en financieel in control is.

GEREALISEERD

- Actieprogramma 2019–2023: uitwerking van de diverse programma's, voorbereiding actieprogramma 2024-2028.
- Inrichting bestuurlijke organisatie na verkiezingen (o.a. samenstelling strategisch beraad, deelname aan de Economic Board West-Brabant).
- Samenwerking/afstemming geïntensiveerd met relevante partners, zoals REWIN, onderwijs, provincie, andere regio's. Erkenning West-Brabant-West als vijfde stedelijke regio in Noord-Brabant ondersteund. Gesprek gestart met stedelijke regio's en gemeentesecretarissen over verdeling verantwoordelijkheden en taken en inzet middelen.
- Met andere samenwerkingsverbanden gewerkt aan een kader voor de implementatie van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen.

- Verdergaande inrichting werkfaciliteiten naar ontmoeten en inspireren. Archief functie, AVG, bedrijfsvoering op orde gebracht. Positieve beoordeling accountant.
- Veel inzet op werving nieuw personeel wegens groot verloop.
- Opleidingsplan 2022 gerealiseerd, naast individuele trajecten gezamenlijke trainingen gericht op effectief communiceren.
- Start totstandkoming nieuw formatie- en organisatieplan.

2. Regionale fondsen en subsidies

- Creëren en coördineren van financiële middelen ter ondersteuning van het regionaal economisch ontwikkelsysteem.

- Opdrachtgeverschap en begeleiding Regiodeal MidWest Makes & Moves.
- Start verkenning naar mogelijkheden Regiodeal West-Brabant 2023/2024
- [Beheer van het Onderzoek & Ontwikkelfonds](#). Aan 11 projecten subsidie toegezegd (€ 471.130), 13 projecten definitief beschikt.
- Afwikkeling van projecten voor de provinciale subsidie Economie en Innovatie.
- Bijgedragen aan een kwartiermaker die voorsorteert op inzet gelden vanuit het [Just Transition Fund \(onderdeel van de Europese Green Deal\) in West-Brabant](#). Voor West-Brabant is vanaf 2023 58,5 miljoen euro beschikbaar voor de transitie van een fossiele economie naar de nieuwe economie met specifieke aandacht voor het mkb. We leveren ook zelf een inhoudelijke bijdrage op arbeidsmarkt en circulaire economie.

Algemeen

2. Regionale fondsen en subsidies

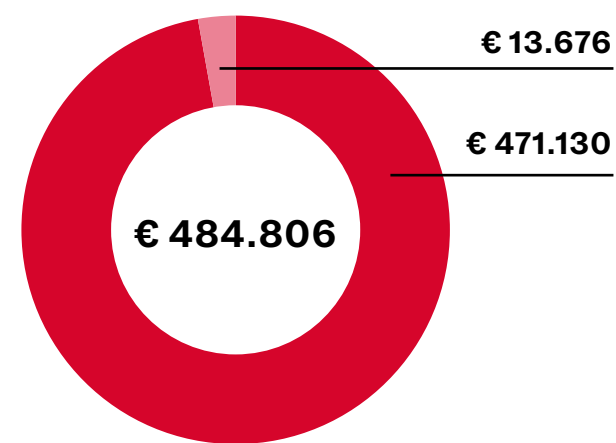
DOEL

- Creëren en coördineren van financiële middelen ter ondersteuning van het regionaal economisch ontwikkelsysteem.

GEREALISEERD

- Subsidieovereenkomst met REWIN aangepast op bepalingen rondom staatssteun.
- Op grond van de subsidieovereenkomst en ingediend uitvoeringsprogramma aan REWIN voorlopige subsidie 2022 toegekend (definitieve vaststelling vindt in 2023 plaats). 2021 afgewikkeld.

Onderzoek en Ontwikkelfonds 2022

- Benut tot en met 31 dec 2022
- Saldo (uit te keren aan gemeenten) per 31 dec 2022

3. Lobby/ Public Affairs

- Regio West-Brabant coördineert lobby gerelateerde activiteiten op basis van het Actieprogramma RWB 2019–2023 en op de kansen die in dit kader passen.
- Regelmatig regionale afstemming met Public Affairs collega's uit o.a. bedrijfsleven (Cosun, Havenbedrijf Moerdijk, Rijk Zwaan) onderwijs (Curio, Avans, BuAs) en overheid (gemeenten, provincie).
- Regionale belangen behartigd in diverse contacten met Rijk en provincie, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit.
- Lobby veiligheid spoor georganiseerd (extra middelen van betrokken gemeenten), zie ook bij Mobiliteit.

4. Strategische communicatie

- Een systematische lange termijn aanpak van het totaal aan gedrag- en communicatie-inspanningen van RWB, gericht op het bereiken van een positieve uitgangspositie bij de diverse stakeholders.
- Extra inzet op kennismaking nieuwe raadsleden en bestuurders: internetpagina en introductiebijeenkomst raadsleden bij Breda Robotics, Regiodagen met externe sprekers over maatschappelijke ontwikkelingen.
- Onderhouden contacten en afstemmen met netwerk communicatieafdelingen gemeenten, provincie en andere samenwerkingsvormen als Regio Hart van Brabant, Midpoint, Brabant Branding, etc.
- Communicatie over Onderzoek en Ontwikkelfonds, West-Brabant werkt met Talent, RWB Themacafés, interviews en veel inhoudelijke artikelen voor diverse media
- Toepassing van omgevingsgericht werken (factor C-sessies) voor strategische beleids/communicatievraagstukken. O.a. voor Regioarcheologie.

Algemeen

"Een bedrijf, instelling of zelfs inwoner van je gemeente is geholpen met regionale samenwerking. Je hebt er niets aan als bestuurders 'opgesloten' zitten in hun gemeente, omdat ze buurgemeenten niet als partner maar als concurrenten zien. Door over die grens heen te denken en werken help je als wethouder of raadslid de mensen voor wie je het doet verder."

Wat Paul Depla, voorzitter RWB, desgevraagd aan de nieuwe raads- en collegeleden wil meegeven.

Lasten en baten Algemeen 2022

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Baten	734	716
Lasten	775	767
Saldo baten en lasten	-41	-51

Lasten en baten Overhead 2022

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Baten	1.142	1.145
Lasten	1.429	1.428
Saldo baten en lasten	- 287	- 284

De overheadkosten zijn aanzienlijk doordat alle functies die bijdragen aan management, secretariaat en communicatie volledig als overhead geboekt moeten worden. De bijdragen die deze functies leveren aan de inhoudelijke opgaven (ca. 1.000 uur) en de bijbehorende kosten zijn hierdoor niet in beeld bij die opgaven.

Economie

1. Veerkrachtig economisch profiel

DOEL

- Actieve netwerken en samenwerking.
- Groei speerpuntsectoren en bruto regionaal product.
- Werkloosheid structureel < landelijk.
- Bevorderen van innovatief bedrijfsleven in West-Brabant.
- Het versterken van de economische structuur in West-Brabant met nadruk op de speerpuntsectoren.
- Versterking van het regionaal triple helix ontwikkelsysteem.

GEREALISEERD

- Met REWIN de activiteiten van de stuurgroepen topsectoren verbonden aan de RWB-kopgroepen. Bijvoorbeeld topsector Agrofood/biobased aan kopgroep vitaal landelijk gebied.
- Bijgedragen aan nieuwe agenda Economic Board West-Brabant.
- Ondersteuning overheidsdelegatie in Economic Board West-Brabant.
- Medefinanciering diverse initiatieven vanuit het O en O-fonds.
- Structurele financiering alle programma's van REWIN geborgd.

2. Verduurzamen economie

- West-Brabant topregio in circulariteit.
- Omschakeling naar biobased economie.
- Meer investeringen in circulaire economie.
- Industriële symbiose.
- Gemeenten als launching customer voor circulaire producten.

- In 2020 en 2021 met gemeenten en triple helixpartners een raamwerk en een uitvoeringsplan circulaire economie opgesteld.
- In 2022 invulling gegeven aan het uitvoeringsplan. Dit richtte zich met name op workshops transitie management en pilots om de behoeftevraag van ambtenaren en bestuurders op te halen. De meest kansrijke en impactvolle projecten zijn geïdentificeerd; projecten waarmee gemeenten directe invloed uit kunnen oefenen. Ook is er een format voor transitielabs ontwikkeld en is inhoudelijke ondersteuning gegeven aan circulaire JTF aanvragen.
- Vanuit het geleerde is het '[Aanpak transitie naar circulaire regio 23-27](#)' opgesteld, waarmee de commissie van advies in december 2022 heeft ingestemd.

3. Vestigingsklimaat

- Bedrijven op de juiste plek.
- Toekomstbestendige bedrijventerreinen en kantoorlocaties.
- Afname leegstand.
- Verbeteren van het leefklimaat in West-Brabant.
- Toename snelgroeiende bedrijven.
- Invulling gegeven aan het Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen West-Brabant van gemeenten, provincie, REWIN en RWB. Regionale afstemming over bedrijventerreinontwikkelingen gefaciliteerd.
- Een regionale propositie aan provincie opgesteld voor vestigingsmogelijkheden grootschalige logistiek. Invulling op brownfields (bestaande, te revitaliseren bedrijventerreinen).
- Afgesproken de programmering en afstemming van bedrijventerreinen op de tafels van de verstedelijkingsregio's te organiseren en de overdracht hiervoor in 2023 voor te bereiden.
- Logistics Community Brabant heeft in opdracht van RWB een baseline-onderzoek naar de positionering van logistiek in West-Brabant uitgevoerd.

Economie

4. Vrijtijdseconomie

DOEL

- Verbeteren van het leefklimaat in West-Brabant.
- Versterken van de randvoorwaarden voor een sterk vestigingsklimaat.
- Randvoorwaarden voor kwalitatief vrijetijdsaanbod verbeteren.
- Innovatie in de vrijetijdssector stimuleren.
- Bevorderen betrokkenheid kennis- instellingen bij regionale samenwerking op het gebied van vrijetijdseconomie.

GEREALISEERD

- In februari 2022 vaststelling [Actieprogramma vrijetijdseconomie](#). Daarin resultaten van een aanbodanalyse en concrete acties triplehelixpartners voor o.a. meer samenwerking, meer kennis/inzicht, aanbodontwikkeling, meer zichtbaarheid, steviger imago vrijetijdseconomie in West-Brabant.
- Bijeenkomst georganiseerd over [vitalisering vakantieparken](#).
- Samenwerking tot stand gebracht met BUas en de Leisure agenda van Midden-Brabant.

Lasten en baten Economie 2022

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Baten	2.535	2.545
Lasten	2.821	2.790
Saldo baten en lasten	- 286	- 245

In dit bedrag is de bijdrage van de gemeenten aan REWIN van € 1.146.552 opgenomen. REWIN ontving als voorschot € 2.388.155. Dat is inclusief € 120.000 voor start-ups en € 90.000 voor het programma creatieve dienstverlening, afkomstig uit RWB-reserves.

Maar liefst 8 van de 100 bedrijven die in 2022 op de KvK-lijst met meest innovatieve midden- en kleinbedrijven staan komen uit West-Brabant: HoCoSto uit Zundert, Flashover-XR, Power Quality Saving, Sentors en SooS uit Breda, Circularity uit Etten-Leur, Martens Keramiek uit Steenberg, en Pixelfarming Robotics uit Altena. 4 hiervan maakten deel uit van programma's van REWIN en/of RWB.

Bron: www.rewin.nl

Arbeidsmarkt

1. Opleidingen aansluitend op vraag bedrijfsleven

DOEL

- Regionale opleidingsstructuur passend bij karakter en vraag bedrijfsleven.
- Verbinden onderwijs en bedrijfsleven.
- Jongeren interesseren in sectoren waar veel vraag is.
- Praktijkgericht leren en aantrekkelijke stageplekken in West-Brabant stimuleren.
- Leven Lang Ontwikkelen.

GEREALISEERD

- Human capital strategie ontwikkeld, met input van brede groep partners uit overheid, onderwijs en bedrijfsleven. Uitrol is vertraagd, o.a. door te doorlopen trajecten samenwerkingspartners.
- Met REWIN/Economic Board West-Brabant, Agenda Beroepsonderwijs, bestuur Regionaal Werkbedrijf agenda's en inzet afgestemd. Afspraak EBWB is om drie deelakkoorden uit te werken, waaronder één vanuit de overheid.
- Deelname werkgroep Just Transition Fund (spoor arbeidsmarkt): initiatieven verbinden en helpen in het komen tot projectenlijst i.r.t. de transitiedoelstellingen.

- Programmamanagement verzorgd voor het project Human Capital Topsectoren, een project binnen de RegioDeal West- Brabant Makes and Moves.

2. Binden en boeien

- Voldoende en gekwalificeerde medewerkers voor bedrijven in de regio.
- Binden van talent aan de regio West-Brabant.
- Verhogen participatiegraad
- Flexibele arbeidsmarkt: van baan- naar werkzekerheid.
- Leven Lang Ontwikkelen.

- Voortgang Regionaal afsprakenkader over verbetering situatie arbeidsmigranten gemonitord. Veel nieuwe huisvesting in de pijplijn.
- Projectleiding en communicatie uitvoeringsprogramma "West-Brabant werkt met Talent".
- (mede)Financiering Expat Centre South, dat zich richt op het onthaal van expats in Brabant.

Arbeidsmarkt

3. Verkleinen afstand tussen mens en arbeidsmarkt

DOEL

- Iedereen die kan, doet mee.
- Versterken werkgeversdienstverlening.

GEREALISEERD

- Overdracht secretariaat Bestuur Regionaal Werkbedrijf aan centrumgemeente Breda.
- Samenwerking in Pact Brabant, podium voor Brabantbrede arbeidsmarktinnovatie.
- Coronafonds afgerond: regeling voor het tegengaan van de negatieve effecten van de Covid-19 crisis op de arbeidsmarkt.

Lasten en baten Arbeidsmarkt 2022

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Baten	846	960
Lasten	846	839
Saldo baten en lasten	-	121

“Talent behouden voor de arbeidsmarkt vraagt om verder te kijken dan iemands cv of diploma”

René van Ginderen, lid commissie Arbeidsmarkt Regio West-Brabant en lid Bestuur Regionaal Werkbedrijf, wethouder gemeente Roosendaal.

Mobiliteit

1. Betrouwbaar wegennet

DOEL

- Een beter en gedeeld beeld over het functioneren van het samenhangende wegennet.
- Betere doorstroming op het Rijks- en onderliggend wegennet met minder vertraging en betrouwbare reistijd.
- Er is grote betrokkenheid van partners als Rijk en provincie bij het functioneren van ons regionale wegennet.

GEREALISEERD

- Vier gebiedsaanpakken opgesteld, o.a. voor de Noord-Zuid-corridor en Breda internationale knoop. Inzet van instrumenten als verslimming en gedragsbeïnvloeding.
- Vijf ambtelijke werksessies georganiseerd om vanuit lokale coalitieakkoorden meerjarige doorkijk en planning van onderzoeken, lobby en uitvoering te maken.
- Met provincie afspraken gemaakt over het meerjarenprogramma 2023-2026 en uitvoeringsprogramma 2023.
- Onderzoek gedaan naar oplossingen van knelpunten landbouwvervoer. Onderzoek naar kwaliteitsnet gestart met alle gemeenten, ZLTO, Cumela en provincie.

- Input geleverd voor het [Nationaal Toekomstbeeld Fiets](#). Samen met provincie en andere Brabantse regio's toegewerkt naar het Brabants Toekomstbeeld fiets, inclusief start datagedreven werken.
- (Subregionaal) samengewerkt aan maatregelpakketten voor komende minderhinderopgaven op diverse regionale toegangswegen en knooppunten. Naast gewone infrastructurele pakketten van Rijkswaterstaat ook focus op kansrijke quick wins met o.a. werkgeversaanpakken, anders reizen en thuiswerkcampagnes gericht op structurele gedragsverandering van reizigers in West-Brabant.

2. Aantrekkelijk openbaar vervoer

- De vitaliteit van kernen, de kracht van steden en de bereikbaarheid van economische clusters door goed openbaar vervoer versterken.
  - Smart mobility is rode draad in de organisatie van aantrekkelijk openbaar vervoer.
  - West-Brabant heeft een aantrekkelijk, samenhangend en duurzaam (Hoogwaardig)OV-systeem via gedeelde mobiliteit.
-
- Coördinatie inbreng op programma van eisen voor de aanbesteding van nieuwe OV-concessie.
  - In de regio op verschillende plekken [geëxperimenteerd met gedeelde mobiliteit](#) als nieuwe invulling van vervoersvraag.
  - De regio werkt mee aan het [vraaggestuurd opzetten van deelmobiliteit](#) met elektrische auto's in samenwerking met de provincie die dit mogelijk maakt.

Mobiliteit

2. Aantrekkelijk openbaar vervoer

DOEL

- Bewoners hebben de beschikking over een ruime keuze aan mobiliteitsdiensten.
- Betere, snellere en meer verbindingen over spoor richting nationale en internationale knooppunten.

GEREALISEERD

- Er is onderzoek gedaan naar kansrijke HUB's en hoe deze overstappunten voor OV met de juiste voorzieningen in te richten.
- Extra versnelde trein Roosendaal-Antwerpen is op korte termijn niet haalbaar door verouderd beveiligingssysteem. Met minister is in het meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport (BOMIRT) afgesproken dat onderzoek naar versnelling zich richt op invoering rond 2027. Dan is nieuw beveiligingssysteem tussen de grens en Roosendaal klaar.

3. Slim goederenvervoer

- We maken beter gebruik van ons netwerk van waterwegen, spoor, buisleidingen en weg voor goederen.
- De veiligheid rond het spoor bij vervoer gevaarlijke stoffen verbetert.
- Smart Mobility is rode draad in slim goederenvervoer.
- West-Brabant is koploper in smart logistics.

- In het BOMIRT 2022 is afgesproken dat de corridor Zuid een volwaardige corridor wordt in het corridorprogramma. Doel is betere afwikkeling van goederenvervoer richting België. Voor West-Brabant van belang omdat onze regio een belangrijke transitieregio is met lusten en lasten (verkeersdruk, overlast).
- Aanpak Spoorgoederenvervoer is in 2022 opgesteld waarmee we de lobby richten richting Rijk. Ons doel is dat het Rijk een [toekomstbeeld spoorgoederenvervoer opstelt](#), waarmee duidelijk wordt hoe zij de groei van goederenvervoer per spoor ziet en hoe ze dit wil opvangen. Onze inzet is nieuwe infrastructuur die de overlast in onze regio flink beperkt.

- Met SmartWayz gewerkt aan concretisering van regionale werkpakketten die bijdragen aan slimme en veilige mobiliteit en gedragsverandering van reizigers. Lokale initiatieven zoals Proeftuin Hazeldonk vanuit gastveilig Breda werden ondersteund met middelen, kennis en expertise. De beschikbare middelen worden op realiseerbare projecten (tot en met 2023) ingezet.
- Enquête afgerond over truckparkeren. Meer gemeenten hebben behoefte aan meer capaciteit, want er is toenemend sprake van ondermijning. Handhaving blijkt lastig te organiseren. Concrete ontwikkelingen nieuwe truckparkings bij logistieke poort Moerdijk en Majoppeveld in Roosendaal.

Mobiliteit

4. Digitale infrastructuur

DOEL

- Onze inwoners hebben de beschikking over een ruimere keuze aan mobiliteitsdiensten. Digitale bereikbaarheid is essentieel in een innovatieve economie.

GEREALISEERD

- We hebben het aanbod en netwerk (capaciteit) van snel [glasvezelinternet in onze regio in beeld gebracht](#). Inclusief aanbevelingen en oplossingsrichtingen om het beperkt aantal "witte vlekken" verder terug te brengen.

Lasten en baten Mobiliteit 2022

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Baten	776	655
Lasten	776	653
Saldo baten en lasten	-	3

“Het spoorgoederenvervoer groeit de komende jaren. In West-Brabant geeft dat overlast en onveiligheid. Dat kan niet zo doorgaan. Kamerleden en de staatssecretaris hebben onze regio bezocht om van onze bedrijven, bewoners te horen wat dat betekent. En dat heeft geholpen, de staatssecretaris werkt in opdracht van de kamer inmiddels aan de zogeheten Rijksvisie toekomstbeeld goederenvervoer.

Wat we nodig hebben zijn slimme investeringen in infrastructuur. West-Brabant is vooral geholpen met een rechtstreekse verbindingen Vlissingen-Antwerpen en Antwerpen-Roergebied. Alleen daarmee ontlasten we de steden en dorpen van West-Brabant en versterken we de leefbaarheid. Als we samen onze krachten bundelen, tonen we de daadkracht en ambitie van onze RWB.

Bernd Roks, bestuurlijk trekker lobby goederenvervoer, burgemeester Halderberge.

Ruimte

1. Sterke en aantrekkelijke stedelijke as

DOEL

- Ons stedelijk gebied wordt sterker en functioneert als ruimtelijk-economische drager van de regio.
- De provincie participeert en versterkt de stedelijke agenda's.

GEREALISEERD

- Vanuit het in de vorige bestuursperiode doorlopen traject “sterke steden” bijgedragen aan erkenning van West-Brabant-West als vijfde stedelijke regio in Noord-Brabant.
- In regionaal verband met provincie en gemeenten bepaald waar de ruimtelijke opgaven die voortvloeien uit nieuw landelijk beleid (woningbouwafspraken BOMIRT 2022, Nationale Omgevingsvisie Extra, Mooi Nederland) het beste in West-Brabant belegd kunnen worden: bij de twee stedelijke regio's (Stedelijke Regio Breda-Tilburg en Stedelijke Regio West-Brabant-West). RWB is daar partner in om ervoor te zorgen dat het economisch vestigingsklimaat goed meegenomen wordt en vormt het afstemmingsplatform voor beide stedelijke regio's.

2. Vitaal platteland

- West-Brabant beschikt over een leefbaar, vitaal en economisch sterk landelijk gebied.
- Gemeenten leren van elkaar en versterken elkaar.
- Provincie en Rijk participeren en faciliteren met passende regelgeving en investeringen.

- Gemeenten verkenden met hulp van RWB hoe invulling te geven aan een vitaal buitengebied. De voorgestelde [regionale aanpak in vier gebiedscoalities helpt daarbij](#). Op twee daarvan wordt vaart gemaakt: de Zuidelijke Zandgronden (Greenport) en de Westelijke klei.
- Met REWIN samengewerkt aan versterking van onze plantaardige economie, agrofood en biobased. REWIN voert concrete programma's uit, RWB organiseert mee op de overheidsinzet.
- Verkenning uitgevoerd naar verdere positionering en profilering West-Brabant als plantbased en biobased regio, als plantbased hub. Gestart met uitvoering daarvan. Triple helix partners investeren hier samen in.

- [Borgen West-Brabantse positie plantaardig agrofood en biobased economy](#) in o.a. uitwerking Brabantse programma's landelijk gebied en bij Kader Landbouw en Voedsel. Sluit aan bij/geef invulling aan landelijke doelen. Werk met werk maken. RWB is voor de provincie een belangrijke gesprekspartner vanwege het regionale netwerk dat RWB vertegenwoordigt.

Ruimte

3. Natuur- en recreatieve netwerken

DOEL

- Natuur en recreatieve netwerken dragen bij aan de beleving van West-Brabant als aantrekkelijke vestigingsplaats.

GEREALISEERD

- Voortgang op uitvoering van natuurprojecten uit het regiobod "Groene Troefkaart klimaatadaptatie 2018" tot het eerste kwartaal 2022 gemonitord
- Gemeenten aangesloten op de kennisdelingsactiviteiten van de provincie.
- Daarmee is de rol van RWB afgerond.

Lasten en baten Ruimte 2022

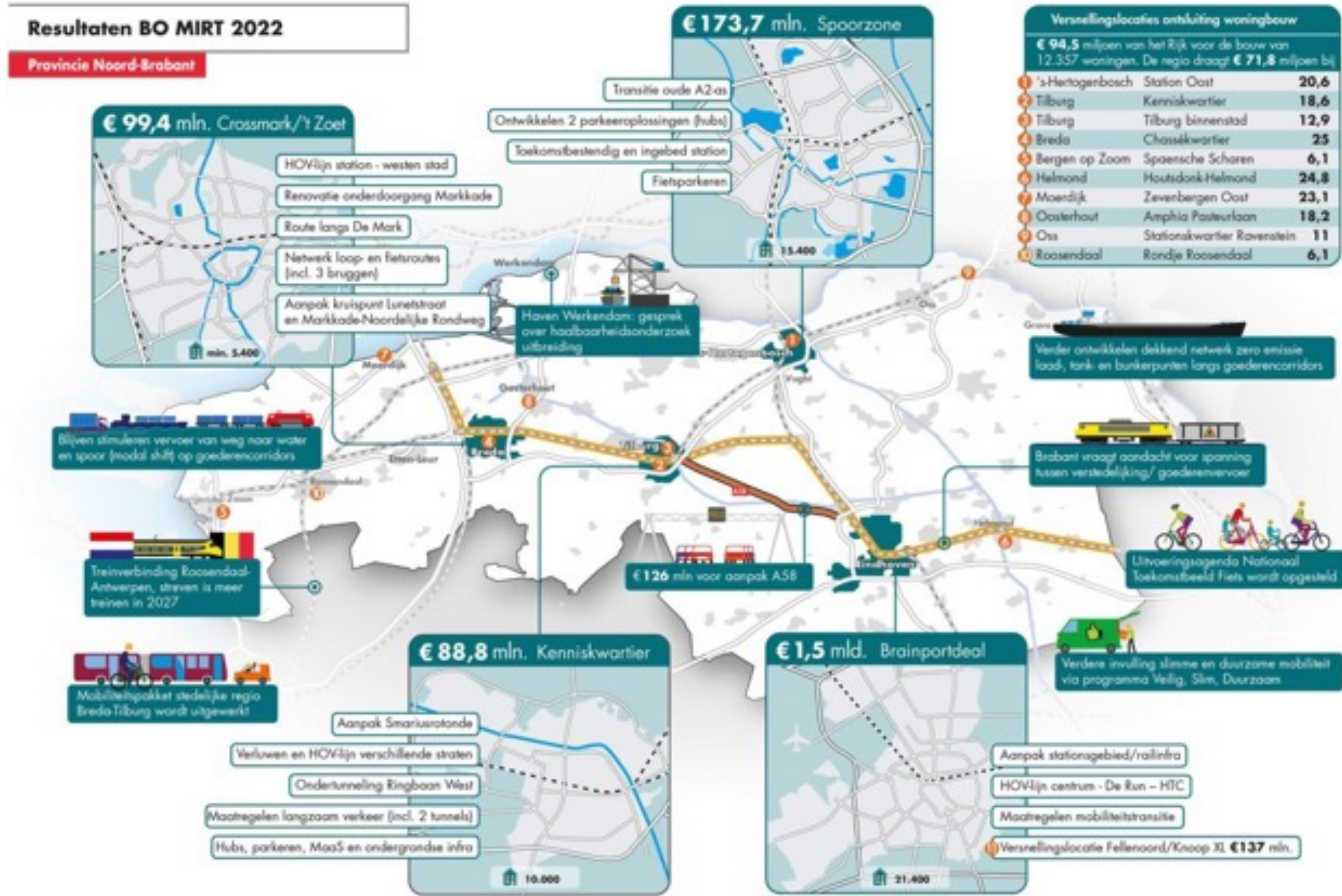
Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Baten	339	339
Lasten	339	266
Saldo baten en lasten	-	73

"Nederland staat aan de vooravond van een grote verbouwing. We willen voldoende duurzame en betaalbare woningen, schakelen over naar duurzame opwekking van energie en maken de omslag naar kringlooplandbouw met een gezonde en diverse natuur. Op een klein oppervlak moet veel gebeuren. Dat vergt keuzes, slimme combinaties en innovaties. Het Rijk herneemt daarom de nationale regie op de ruimtelijke ordening. Niet alleen voor een eerlijke verdeling van de ruimte, maar ook om voor volgende generaties de kwaliteit van de leefomgeving te behouden.

Bron: brief van minister De Jonge (Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening) bij aanbieding van de programma's NOVEX (Nationale Omgevingsvisie Extra) en Mooi Nederland aan de Tweede Kamer.

Ruimte

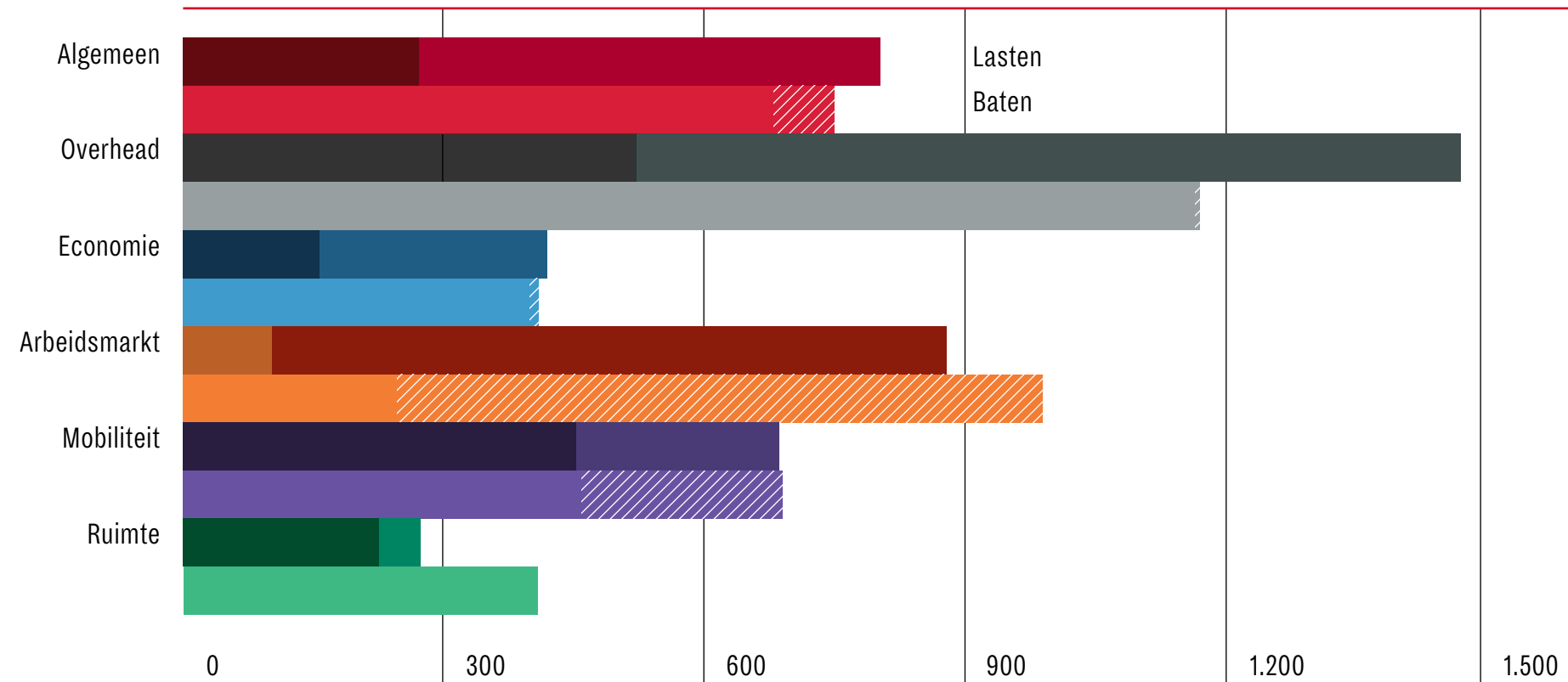

Overzicht van afspraken tussen Rijk, provincie en gemeenten in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) 2022. Deze raken op het gebied van mobiliteit en ruimte het economisch vestigingsklimaat.

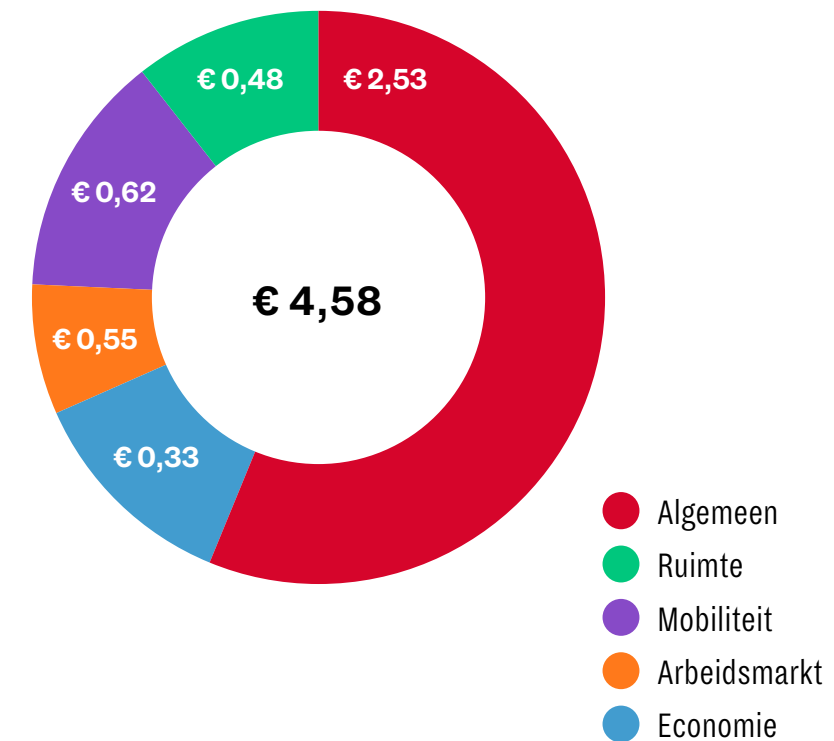

Lasten en baten primaire taken

**LASTEN EN BATEN 2022
PER PROGRAMMA IN EURO'S. EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES**

**GEMEENTELIJKE BIJDRAGE/INWONER
VOOR PRIMAIRE TAKEN**

Lasten

	Totaal	Apparaatskosten	Werkbudgetten & uitvoeringskosten
Algemeen	767	259	508
Overhead	1.428	506	922
Economie	402	150	252
Arbeidsmarkt	839	98	741
Mobiliteit	653	430	222
Ruimte	266	221	46
Totaal	4.355	1.664	2.691

Baten

	Totaal	Apparaatskosten	Werkbudgetten & uitvoeringskosten
Algemeen	716	649	67
Overhead	1.145	1.142	2
Economie	399	389	10
Arbeidsmarkt	960	235	725
Mobiliteit	655	436	219
Ruimte	339	339	-
Totaal	4.213	3.190	1.023

Uitgegaan van 708.933 inwoners per 1/1/2020.

De grafieken zijn exclusief de bijdrage aan REWIN van € 2.388.155.

De gemeentelijke bijdrage per inwoner was in 2022 hetzelfde als in die van 2021.

De totale overheadkosten zijn conform het BBV op één programma (Algemeen) geboekt. De dekking wordt eveneens geboekt op programma Algemeen.

Uitvoeringsgerichte Taken

1 Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)

Mobiliteit is noodzakelijk om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven. Dat geldt voor mensen met en zonder beperking. KCV stimuleert het benutten van de eigen mogelijkheden en het gebruik van openbaar vervoer. Daar waar maatwerk nodig is of openbaar vervoer ontbreekt, contracteert en beheert KCV het vervoerssysteem Deeltaxi West-Brabant. KCV ziet scherp toe op kwaliteit en kostenontwikkeling. In de bestuurscommissie KCV verbinden wij het sociale domein met mobiliteit.

2 Regioarcheologie en cultuurhistorie (R&C)

De grond onder onze voeten leert ons veel over onze geschiedenis. Die geschiedenis is waardevol en willen we graag behouden. Gemeenten moeten bij planvorming op tijd rekening houden met het archeologisch (2007) en het cultuurhistorisch (2012) erfgoed en het ter plekke behouden of ontsluiten. Sinds 2016 is dit geregeld in één integrale Erfgoedwet. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld.

Waterput uit 1700 in Oud Gastel

Team R&C voert voor tien RWB-gemeenten en Gilze en Rijen de volgende werkzaamheden uit: adviseren bij ruimtelijke ontwikkelingen, beoordelen van Programma's van Eisen voor onderzoek, rapportages en plannen van aanpak, selectiebesluiten voor vervolgonderzoek voorbereiden, adviseren bij selectiemomenten in het veld, opstellen beleid en bieden van handvatten voor uitvoering, adviseren bij borging van de archeologische zorgplicht Omgevingswet, publieksgerelateerde activiteiten of middelen.

"Recente onderzoeken in het centrum van Oud Gastel hebben zeer waardevolle informatie opgeleverd. Wanneer het verhaal van ons verleden zichtbaar wordt en met medewerking van de Heemkundekring aan iedereen kan worden verteld, dan word ik daar erg enthousiast van. Als gemeente zijn we daar direct op ingesprongen door de waterput weer zichtbaar te maken!"

Hans Wierikx, wethouder Halderberge.

Uitvoeringsgerichte Taken

3 Routebureau West-Brabant

Het Routebureau West-Brabant was tot 1 juli 2022 voor de West-Brabantse gemeenten het regiepunt voor de recreatieve routeinfrastructuur. RWB coördineerde het beheer, het onderhoud en de ontwikkeling van recreatieve (knooppunten) routes. Per 1 juli is deze taak door de 16 deelnemende gemeenten ondergebracht bij VisitBrabant die dit ook voor de rest van Brabant verzorgt.

5 Mobiliteitscentrum (MBC)

Mobiliteitscentrum Regio West-Brabant (MBC) biedt deskundigheid en levert diensten om organisaties en medewerkers te ondersteunen in ontwikkelingen op gebied van arbeidsmarkt. We streven naar het bewegen van talenten aan de hand van vier pijlers: mobiliteit, leren & ontwikkelen, flexibele arbeidsmarkt en regionale HR-thema's. We helpen met het werven van talent. Daarnaast investeren we in deze talenten in de vorm van persoonlijke ontwikkeling en groei. Door de juiste mensen op de juiste functie binnen de juiste organisatie te plaatsen kunnen ambities van de toekomst worden waargemaakt. Daarnaast delen we regionaal kennis en kunde, zodat alle aangesloten organisaties efficiënt gebruik kunnen maken van de kennis en talenten die in de regio aanwezig zijn.

We zetten hiermee in op duurzame inzetbaarheid van personeel binnen veranderende organisaties. Wij zijn hét kenniscentrum voor talent in beweging op de gemeenschappelijke arbeidsmarkt voor overheid en partners in regio West-Brabant. We regisseren en faciliteren vanuit een regio voerende rol de optimale inzet van talent in de regio.

① Kleinschalig Collectief Vervoer

1. Ontwikkeling en beheer Deeltaxi West-Brabant

DOEL

- Behouden/verder verbeteren klanttevredenheid gebruikers.
  - (Verbeterde) klantwaardering: ≥ 8 ;
  - Maximaal 1,9% aan meldingen/klachten;
  - Correcte kostentoerekening

GEREALISEERD

- Intensieve samenwerking met gemeenten en provincie bij de voorbereiding van een nieuw vervoerscontract voor het Wmo-vervoer en halte/hub-vervoer per 2024.
- Aan de hand van een Nota van Uitgangspunten verstrekten alle 16 gemeenten en provincie opdracht aan RWB/KCV om hun vervoer aan te besteden.
- Uitwerking van Programma van Eisen en bestek.
- Aantal uitgevoerde ritten stijgt, na corona, verder in 2022: 610.889 deeltaxiriten in 2022 (456.000 in 2020, 503.130 in 2021).
- Personeelsgebrek vervoerders is een groot probleem. Daarom verwachtingen klanten gemanaged.
- Gemiddelde klantwaardering was opnieuw 7,8.
- Het percentage meldingen en klachten bleef 1,7%.

2. Kostenbeheersing

- Gemeenten kennen de eigen mogelijkheden om te sturen op vervoersvolume.

- De kosten van Wmo-vervoer van de 16 gemeenten lagen in 2022 14% hoger dan in 2021, terwijl het aantal ritten met 23% steeg. Dit is het effect van de prijsstaffel (meer ritten, lagere kosten per rit). Ten opzichte van de bijgestelde begroting vielen de kosten 3,8% lager uit (ten opzichte van de primitieve begroting 1,2% lager).
- Provincie was in 2022 18% goedkoper uit dan in 2021 (bij 4% afname van ritten). Het verschil met de herziene begroting bedraagt -5% (+5% met primitieve begroting).
- Gemeenten hebben individuele mogelijkheden om extra kostenbeheersingsmaatregelen door te voeren (zoals invoering kilometerbudget of controle veel- of oneigenlijke gebruikers). KCV heeft meerdere gemeenten van advies voorzien. In 2022 hadden 11 van de 16 gemeenten een kilometerbudget.

① Kleinschalig Collectief Vervoer

3. Alternatieve mobiliteitsoplossingen

DOEL

- Verder uitwerken nieuwe vervoerscontract Bravo Flex.
- Mede faciliteren doorontwikkeling Bravo Samen.
- Stimuleren gebruik alternatieve mobiliteitsoplossingen (bijvoorbeeld OV) voor ouderen, jongeren en mensen met een beperking.

GEREALISEERD

- 750 leerlingen in het speciaal voortgezet onderwijs kregen het lespakket OV4U aangeboden om zo ervaring op te doen met reizen in het OV.
- Door West-Brabant hebben 18 reizende reisloketten plaatsgevonden waarbij 944 bezoekers van 65+ uitleg ontvingen over het OV 582 van hen vroegen ook een OV-chipkaart aan.
- De Pilot Bravo-flex Moerdijk, Drimmelen, Halderberge, Altena loopt en is in 2022 verlengd tot einde 2023. Via de pilot worden ervaringen opgedaan met oog op invoering hub/haltetaxi. Het gebruik is tot nu toe beperkt.

LASTEN EN BATEN

4. Samenwerking

- Consensus over het voortzetten van de samenwerking en het aangaan van een nieuwe aanbesteding Wmo-vervoer.
- Grote consensus over voorgestelde besluiten.
- Bestuurders hebben inzicht in kostenontwikkeling.

- Samenwerking tussen 16 gemeenten en provincie Noord-Brabant in ieder geval voortgezet tot en met vaste looptijd nieuw contract (= tot en met 2027). Daarna vier optie jaren (tot einde 2033).
- Inzet gepleegd om samen met de andere Brabantse regio's tot structurele afspraken te komen over condities van samenwerking.
- Kostenraming voor 2022 is twee keer herijkt op basis van de vervoersontwikkeling van gemeenten en provinciaal bekostigd vervoer.

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Baten	12.386	12.091
Lasten	12.453	12.066
Saldo baten en lasten	- 67	24

2 Regioarcheologie & cultuurhistorie

1. Ondersteuning gemeenten

DOEL

- Adequate en deskundige ondersteuning van 10 RWB-gemeenten en Gilze-Rijen in hun wettelijke zorgplicht voor het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed.

GEREALISEERD

- 845 beoordelingen uitgevoerd/adviezen uitgebracht over Programma's van Eisen, rapportages, evaluatieverslagen, plannen van aanpak, bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Dit is vergelijkbaar met 2021.
- Beleidsadvisering en begeleiding parapluplannen archeologie ABG-gemeenten en Altena.
- Beleidsadvisering en begeleiding herziening archeologiekaarten en -beleid Oosterhout, Drimmelen, Moerdijk en Etten-Leur.
- Enkele bijzondere onderzoeken waarbij de regioarcheologen betrokken waren:
  - Alphen, Lange Bedde: nederzetting IJzertijd en een nederzetting met hutkommen (half ingegraven gebouwtjes/werkplaatsen) Laat-Romeinse tijd en Vroege Middeleeuwen. Waardevolle aanvulling op 5e eeuwse nederzetting die ernaast is aangetroffen. Daarnaast een ensemble van karrensporen, een weg en een greppel die samenhangen met een molen vanaf de late middeleeuwen;
  - Oud Gastel Stamriool: o.a. een waterput uit 1700. Put is opnieuw opgemetseld, met glas afgedekt en zo zichtbaar voor publiek;
  - Oud Gastel Bernardushof: naast de kerk in Oud Gastel zijn tientallen graven aangetroffen, datering vanaf de 14e eeuw toen de eerste kerk in het dorp werd gebouwd;
  - Windmolens A16: bij knooppunt Zonzeel; verschillende vuursteenvindplaatsen uit de middensteentijd (het mesolithicum).

2. Bewustzijn en kennis

- Meer bewustzijn creëren bij RWB-gemeenten en inwoners op gebied van het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed.

- Lopend: i.h.k.v. de Omgevingswet opstellen regionale richtlijnen voor archeologisch onderzoek. Doel is te voorkomen dat rapportages van archeologisch onderzoek door gebrekkige kwaliteit niet in één keer goedgekeurd kunnen worden en daarmee de ruimtelijke procedures vertragen. Dit in het belang van alle betrokkenen.
- Lopend: ontwikkeling (regionaal) tools t.b.v. de omgevingstafels.
- Opstart diverse communicatievormen richting gemeenten, betrokkenen en geïnteresseerden.

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Baten	340	335
Lasten	270	281
Saldo baten en lasten	70	54

③ Routebureau West-Brabant

1. Uitvoeringsstrategie en samenwerking met Routebureau Brabant

DOEL

- Profilering als internationaal bekende routeprovincie.
- Realisatie en promotie van een vernieuwend maar herkenbaar, onderscheidend en aantrekkelijk, kwalitatief routeaanbod in West-Brabant. Dit aanbod geniet bekendheid in Nederland. Het vergroot de economische impact van routerecreatie aantoonbaar.
- Proeftuin, innovatie en productontwikkeling.

GEREALISEERD

- Loketfunctie voor West-Brabant: o.a. uitgebreide, te raadplegen database.

2. Basis op orde

- De kwaliteit van het routenetwerk waarborgen.
- Door samenwerking beschikbare kennis optimaal benutten.
- Bevorderen van het gebruik van de recreatieve routes in Brabant voor bewoners, dagtoeristen en verblijfstoeristen. Dit gebeurt door kennisdeling, monitoring en kwaliteitsbewaking.

- Aansturing 80 vrijwilligers ten behoeve van voorjaarscontrole.
- Onderhoud uitgevoerd naar aanleiding van voorjaarscontrole.
- Hersteloperatie van fietsportalen gecoördineerd.
- Overdrachtsdocument voor VisitBrabant opgesteld.
- Afspraken met VisitBrabant vastgelegd over overdracht rechten en plichten en voorraad.
- Samenwerkingsovereenkomst gemeenten en VisitBrabant uitonderhandeld.
- Gemeenten gefaciliteerd bij besluitvorming over overdracht.
- Overgang vrijwilligers naar VisitBrabant gefaciliteerd.

LASTEN EN BATEN

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Baten	163	207
Lasten	163	207
Saldo baten en lasten	-	-

4 Mobiliteitscentrum

1. Mobiliteit

DOEL

- Mobiliteit van medewerkers van aangesloten organisaties bevorderen.
- Voorzien in de behoefte van medewerkers, om meer inzicht te krijgen in hun ontwikkelingsmogelijkheden en ondersteunen in hun sollicitatieproces.
- In beeld brengen van talenten van medewerkers van aangesloten organisaties.
- Matches vinden op (tijdelijke) vacatures, klussen en projecten bij verbonden organisaties.
- 500 vacatures plaatsen op website.
- 50 matches door tussenkomst van Mobiliteitsadviseurs.
- 150 loopbaantrajecten door loopbaanadviseurs.

GEREALISEERD

- Kandidatenbank voor uitwisseling sollicitanten gebouwd en geïmplementeerd als oplossing voor krapte op de arbeidsmarkt.
- Backoffice systeem voor www.werkeninwestbrabant.nl doorontwikkeld met een dashboard inclusief benchmarkgegevens. Dit naar tevredenheid van de key-users uit de regio.
- Ontwikkelsubsidie 'Update!' gerealiseerd t.w.v. € 152.000 voor (v)mbo'ers via A&O Fonds Gemeenten en Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid door de inzet van (kosteloze) loopbaan- & mobiliteitstrajecten en (team)ontwikkeltrainingen.
- 1.081 geplaatste vacatures op de vacaturesite. Dit is een toename van 22% t.o.v. 2021.
- 111 matches gemaakt door onze mobiliteitsadviseurs.
- Begeleiding wethouders (pre-appa- en appa-regeling) gestart. 8 voortijdige plaatsingen van wethouders waardoor maximaal € 3,2 miljoen aan wachtgeld is bespaard.
- 234 trajecten uitgevoerd door de loopbaan- en mobiliteitsadviseurs.
- 4 bijeenkomsten met het regionale coachnetwerk georganiseerd.
- Event 10-jarig bestaan Mobiliteitscentrum georganiseerd met sprekers en trainers op het gebied van arbeidsmarktkrapte. Meer dan 250 bezoekers.

4 Mobiliteitscentrum

2. Leren & ontwikkelen (West-Brabant Academie)

DOEL

- Voorzien in een structureel, regionaal aanbod van interne opleidingen, trainingen en ontwikkelkansen.
- Een bijdrage leveren aan het binden en boeien van de medewerkers van onze aangesloten organisaties.

GEREALISEERD

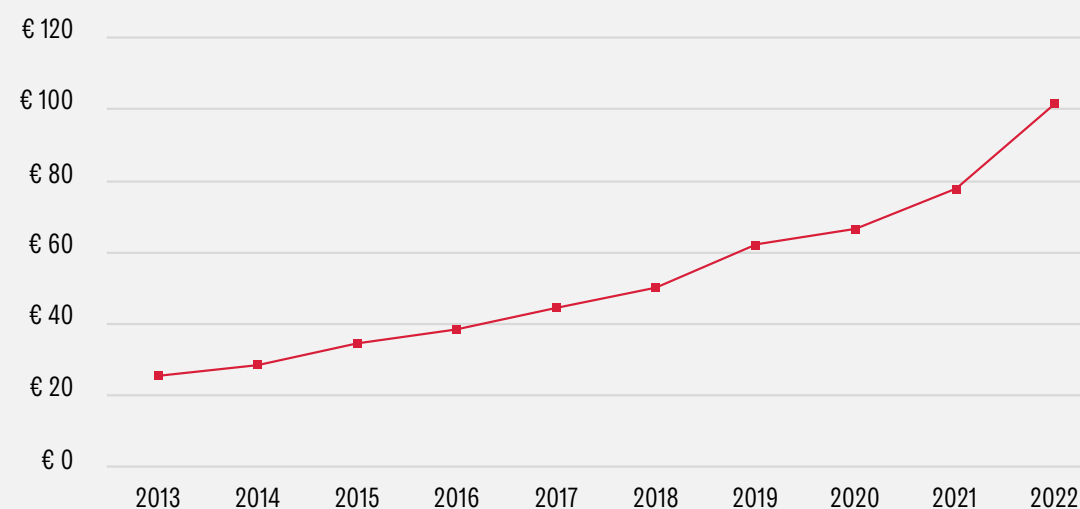
- Totaal 952 deelnemers aan trainingen en workshops
  - 625 deelnemers aan 41 workshops, waarvan 11 open inschrijvingen en 30 incompany workshops.
  - 235 deelnemers aan het workshopfestival, verspreid over 21 workshops en 27 individuele coaching-gesprekken (loopbaanadvies, stress-counseling en mindfulness). Gemiddelde waardering van een 8.
  - 92 deelnemers aan opleidingen en trainingen ten behoeve van het opleiden van (v)mbo-deelnemers onder de subsidie Update! 40 deelnemers volgden een gecertificeerde training.
- Projectteam “Leven lang ontwikkelen” gestart met als doel het realiseren van drie regionale leerlijnen onder het thema “vaardigheden van nu”.
- Vijf gratis e-learnings doorlopend beschikbaar gesteld aan alle aangesloten organisaties.
- Twee regionale “Leren & Ontwikkelen (L&O)” inspiratiesessies georganiseerd voor HR-professionals van aangesloten organisaties.
- Uitbreiding integratie Leermanagementsysteem door koppeling met 6 lokale academies van aangesloten organisaties.
- Masterclass “Innovatief Organiseren” opgezet en met ruim 40 aanmeldingen volgeboekt (uitvoering in 2023).

3. Flex West-Brabant

- Zorgen voor rechtmatige inkoopprocessen.
- Een digitaal proces voor inhuur van flexibele medewerker: van aanvraag tot en met facturatie.
- Organiseren van Europese aanbestedingen t.b.v. Flex West-Brabant.

- Regionale aanbesteding afgerond door contracten voor partners die voorzien in uitzenden, detacheren, payroll en ZZP contractmanagement.
- Project ‘professionalisering Flex West-Brabant’ gestart i.h.k.v. de toenemende inhuurwaarde en gebruik van Flex West-Brabant.
- Een totale inhuurwaarde over 2022 van ruim € 102 miljoen.
- Uitkering fee-restitutie over 2022 bedraagt bijna € 1,6 miljoen.

Omzet inhuur Flex West-Brabant 2013-2022

De externe inhuur blijft stijgen bij de deelnemende organisaties. Als tegenhanger op de externe inhuur realiseerden we een grotere ‘interne flexibele schil’ met de komst van 7 Brabant Consultants die via interne inhuur op senior klussen worden ingezet.

4 Mobiliteitscentrum

4. Flexpools Publiek Maatwerk (PuMa en Brabant Consultants)

DOEL

- Instroom van (jong) talent in de deelnemende organisaties.
- Als vervolg op PuMa ontwikkelen van een consultancy pool.
- Flexibele / slimme ondersteuning deelnemende organisaties.
- Flexibele arbeidsrelatie aan jonge en ervaren medewerkers.
- Ondersteunen van deelnemende organisaties door de inzet van jongeren en ervaren collega's.
- Inperken van externe inhuur en behoud van kennis in de regio. Bevorderen van interne flexibilisering van arbeid.

GEREALISEERD

- Er zijn 15 PuMa's en 8 Brabant Consultants actief geweest. Betreft 48 opdrachten voor 15 verschillende organisaties in Midden- en West-Brabant.
- Doorstroom van 4 PuMa's binnen de regio en 2 PuMa's binnen de (lokale) overheid in Noord-Brabant.
- In oktober is de Brabant Consultant pool na een succesvolle pilot op verzoek van de West-Brabantse gemeentesecretarissen gestart.
- Interne inhuurwaarde van flexpools bedraagt € 885.000,-.

Lasten en baten MBC 2022

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022
Baten	4.138	4.478
Lasten	3.907	4.239
Saldo baten en lasten	231	238

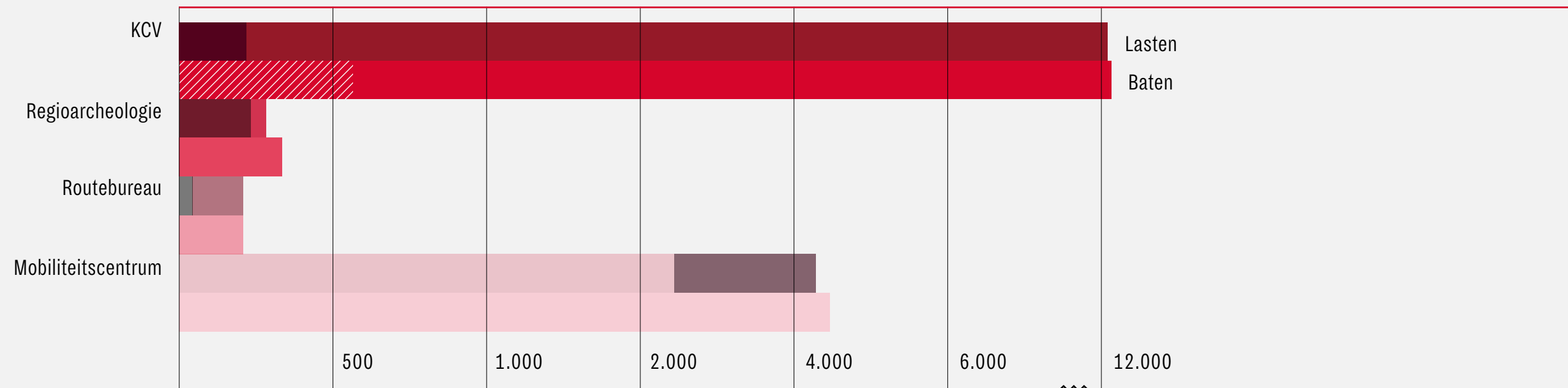
5. Regievoering HR visie

- Regionale samenwerking op HR-thema's vergroten in regio West-Brabant.
- Samenbrengen van de regionale kennis, kunde en capaciteit t.b.v. synergie en efficiëntie.
- Aanjagen en implementeren van de regionale HR-visie, inclusief speerpunten van beleid die regionaal zijn bepaald door de HR-professionals van onze aangesloten organisaties.
- Trends, ontwikkelingen en behoeften uit de regio vertalen naar regionale speerpunten.
- Regievoering op de regionale HR-projecten die voortvloeien uit de regionale speerpunten.
- Organisatie van de HR-stuurgroep en een strategisch HR-professionals-netwerk.
- Realisatie van twee regionale speerpunten.
- Invulling gegeven aan de regionale HR-visie 2020-2025 door inzet op HR-speerpunten geaccordeerd door de stuurgroep.
- Deelname van 23 verbonden organisaties aan het regionale HR-netwerk.
- Speerpunten gerealiseerd binnen de thema's Arbeidsmarktbenadering, Samenwerking met scholen, Leven lang ontwikkelen en Duurzame Inzetbaarheid & Werkgeluk.
- Vijf netwerkbijeenkomsten georganiseerd met deelname van 21 aangesloten organisaties.
- Speerpunten voor 2023 vastgesteld.

Totaal Uitvoeringsgerichte Taken

LASTEN EN BATEN 2022

PER PROGRAMMA (X 1.000 €) EXCLUSIEF MUTATIES RESERVES

Lasten

	Totaal	Apparaatskosten	Overige
KCV	12.066	219	11.847
Regioarcheologie	281	232	49
Routebureau	207	43	164
MBC	4.269	1.521	2.749
Totaal	16.825	2.015	14.809

Baten

	Totaal	Gemeenten	Bijdrage derden & provincie
KCV	12.091	11.525	565
Regioarcheologie	335	335	-
Routebureau	207	207	-
MBC	4.478	-	4.508
Totaal	17.142	12.067	5.073

Paragrafen

VERPLICHTE PARAGRAFEN

Het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en ge-meenten) schrijft voor om bepaalde paragrafen op te nemen in de jaarstukken. De paragrafen die niet van toepassing zijn voor RWB worden niet beschreven. Vanwege de vele subsidiestromen bij RWB is ervoor gekozen om hier wel de niet-verplichte paragraaf Subsidies toe te voegen.

1.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt de financiële positie van RWB beschreven.

WEERSTANDSVERMOGEN

Ambities kunnen niet gerealiseerd worden zonder risico's te nemen. Of RWB is staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die RWB heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Om te beoordelen of deze capaciteit voldoende is, wordt het ratio weerstandsvermogen berekend:

ratio weerstandsvermogen =
beschikbare weerstandscapaciteit/risicowaarde.

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen wordt gebruik gemaakt van een waarderingstabel die in samenwerking tussen het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit van Twente tot stand is gekomen.

Waarderingcijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Bij RWB staan de deelnemende gemeenten financieel garant. Dat betekent dat zij financiële gevolgen van de risico's dragen. Voor een aantal specifieke onderdelen zijn er met instemming van het algemeen bestuur, reserves gevormd.

Paragrafen

RISICO'S

RWB loopt op verschillende onderdelen risico's. Welke deze zijn en wat de omvang daarvan is wordt toegelicht aan de hand van de risicoscorekaart hiernaast.

Nr.	Programma	Risico	Kans	Risicobedrag
1.	Bedrijfsvoering	Datalekken	Klein	€ 10.000
2.	Bedrijfsvoering	Onrechtmatige inkoop	Klein	€ 1.000
3.	Bedrijfsvoering	Geen toetsing op actuele subsidieregels	Klein	€ 58.000
4.	Bedrijfsvoering	Niet voldoen aan subsidievereisten	Zeer klein	€ 69.000
5.	Bedrijfsvoering	Onbetrouwbare administratie	Zeer klein	€ 1.000
6.	Bedrijfsvoering	Het niet voldoen aan de arbeidsvoorwaarden	Zeer klein	€ 9.000
7.	Strategisch agenda	Vertrek van personeel	Zeer klein	€ 38.000
8.	Strategisch agenda	Langdurige ziekte	Zeer klein	€ 116.000
9.	KCV	Faillissement van huidige contractpartner (PZN)	Zeer klein	€ 4.000
10.	KCV	Capaciteitstekort waardoor niet aan de vraag wordt voldaan.	Klein	€ 93.000
11.	Regioarcheologie	Capaciteitstekort waardoor niet aan de vraag wordt voldaan.	Klein	€ 109.000
12.	MBC	Schending privacywet	Klein	€ 10.000
13.	MBC	Leverancier (Netive) valt om.	Zeer klein	€ 6.000
14.	MBC	Hacking software (Netive)	Klein	€ 35.000
15.	MBC (flexpools)	Geen vraag flexibele interne inhuur	Zeer klein	€ 119.000
16.	MBC (flexpools)	Langdurige ziektes	Zeer klein	€ 96.000
17.	MBC (flexpools)	Concurrentie externe bureaus	Klein	€ 13.000

Paragrafen

RISICO'S OP BEDRIJFSVOERING EN STRATEGISCHE AGENDA

Hier spelen uiteenlopende risico's, de grootste hebben te maken met uitval of vertrek van personeel. De totale omvang van de risico's op deze onderdelen bedraagt € 302.000, de beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 31/12 € 100.000, dit zorgt voor een ratio weerstandsvermogen van 0,33.

RISICO'S OP KLEINSCHALIG COLLECTIEF VERVOER

De grootste risico's bij KCV betreffen het faillissement van de huidige vervoerder en een capaciteitstekort. De omvang van de risico's bedraagt € 97.000. Het beschikbare weerstandscapaciteit voor KCV bedraagt per 31/12 € 117.000. Het ratio weerstandsvermogen is 0,83.

RISICO'S OP REGIOARCHEOLOGIE

Het grootste risico op dit onderdeel is uitval van personeel. Het risicobedrag is € 109.000. Het beschikbare weerstandscapaciteit voor regioarcheologie bedraagt per 31/12 € 69.000. Het ratio weerstandsvermogen is 0,63.

RISICO'S OP MOBILITEITSCENTRUM (MBC)

Het grootste risico op het mobiliteitscentrum heeft betrekking op Flex West-Brabant. De totale omvang van de risico's bedraagt € 51.000. Het beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 31/12 € 76.000. Het ratio weerstandsvermogen is 1,35.

RISICO'S OP MBC (FLEXPOOLS)

Op het onderdeel Flexpools bedraagt het totaal van risico's € 228.000. Het beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt per 31/12 € 269.000, dit zorgt voor een ratio weerstandsvermogen van 1,18.

Paragrafen

FINANCIËLE KENGETALLEN

Financiële kengetallen zijn getallen die de gezondheid van de organisatie weergeven. Hieronder bespreken we de drie relevante kengetallen van RWB:

Netto schuldquote

Kengetal	Verslag 2022	Begroting 2022	Verslag 2022
Netto schuldquote	-6,14%	-2,87%	-4,73%

Dit kengetal geeft een indicatie van de hoogte van de schuld in relatie tot de baten van RWB. De VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) geeft aan dat als dit percentage boven de 130% uit-komt, de organisatie in de gevarenzone zit. Een percentage van -4,73% is gezond.

Solvabiliteitsratio

Kengetal	Verslag 2022	Begroting 2022	Verslag 2022
Solvabiliteitsratio	20,00%	7,40%	15,00%

Dit kengetal geeft aan in hoeverre RWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteit hoe beter.

Structurele exploitatieruimte

Kengetal	Verslag 2022	Begroting 2022	Verslag 2022
Structurele exploitatieruimte	0,41%	0,19%	-0,92%

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Paragrafen

1.2 Financiering

In deze paragraaf wordt ingegaan op hoe RWB omgaat met zijn financieringsrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximale bedrag waarmee een financieringstekort met een kortlopende lening gefinancierd mag worden (Wet fido). De tabel hieronder geeft de kasgeldlimiet voor 2022 weer.

Bedragen x € 1.000	2022
Begrotingstotaal	23,8 miljoen
Toegestane kasgeldlimiet (8,2%)	1,9 miljoen

RWB ontvangt veel van zijn inkomsten vooruit. Hierdoor heeft RWB geen financieringstekort.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de vaste schuld. De norm bepaalt dat de jaarlijkse verplichte aflossing en de rente niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. RWB heeft geen leningen, waardoor een overschrijding van deze norm niet aan de orde is.

Liquiditeitsplanning / Financieringsbehoefte

De jaarlijkse lasten worden gefinancierd door de jaarlijkse bijdragen van gemeenten, provincie en derden. Bij tijdige ontvangst van deze bijdragen, zorgt RWB ervoor dat er geen liquiditeitsprobleem ontstaat.

Rentekosten en renteopbrengsten

RWB heeft geen rentekosten en/of opbrengsten.

Paragrafen

1.3 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat in op de belangrijkste ontwikkelingen en de stand van zaken binnen de bedrijfsvoering van RWB.

PERSONEEL

Op 31 december 2022 stonden er 54 medewerkers op de loonlijst bij RWB (2021: 56). Dit is een kleine afname als gevolg van personele wisselingen en enkele vacatures die eind 2022 nog niet waren ingevuld. De wens om de flexpools uit te breiden zal in 2023 leiden tot een toename van personeel. De totale loonsom in 2022 bedraagt € 3.640.646 (2021 € 3.328.000). In 2022 huurde RWB bij 14 verschillende organisaties voor € 593.031 aan capaciteit in (2021: € 622.000). Het gemiddeld ziekteverzuimpercentage lag in 2022 op 4,6% (2021: 5,2%).

GEGEVENSBESCHERMING (AVG) EN INFORMATIEVEILIGHEID (IB)

In 2022 is veel aandacht besteed aan het instrueren van bestaand en nieuw personeel over een veilige omgang met persoonsgegevens en andere data. Er zijn twee phishingtesten uitgevoerd, waarvan de wisselende resultaten met het personeel gedeeld zijn. Nieuwkomers zijn geïnformeerd over het beleid via online informatie, trainingen en bijeenkomsten. Op intranet wordt maandelijks een item uitgelicht. In 2022 werden er 12 beveiligingskwesties gemeld door het RWB-personeel. In geen enkel geval was sprake van een datalek. Er zijn dus geen meldingen gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

De Functionaris Gegevensbeheer (FG) en de Privacy Officer (PO) hebben in 2022 diepgaand onderzoek gedaan naar de veiligheidsstatus van één van de programma's waarvan RWB en de aangesloten organisaties gebruik maken. Deze kwestie gaat over de risico's van een onderaannemer die in de Verenigde Staten gevestigd is. Verwacht wordt dat deze zaak in 2023 afgesloten kan worden. Ook voeren zij overleg met de FG's van de aangesloten gemeenten over de verantwoordelijkheidsverdeling bij het nieuwe deeltaxivervoerscontract. Hier zijn specifieke persoonsgegevens aan de orde, dus dit vergt zorgvuldigheid en helderheid over de rollen van betrokkenen. Andere adviezen betreffen de overdracht van vrijwilligers van het Routebureau West-Brabant naar VisitBrabant, verwerkersovereenkomsten en interne RWB-procedures. Op advies van de FG, de PO en de Chief Information Security Officer zijn diverse maatregelen doorgevoerd in de RWB bedrijfsvoering. Deze betreffen o.a. het verdergaand beveiligen van laptops, het overschakelen naar veiliger (gratis) softwareprogramma's, het verwijderen van contactgegevens op intranet tegen phishing.

ICT

De RWB-organisatie werkt volledig in de cloud. Medewerkers beschikken over een RWB-laptop. In de loop van het jaar werd een aantal nieuwe laptops aangeschaft. ICT West-Brabant-West verzorgt het technisch beheer van de apparatuur, de gemeente Etten-Leur het functioneel beheer.

Paragrafen

ARCHIEF

Eind 2022 is het digitaal archief ingericht voor de werkprocessen die vanuit archiveringsperspectief het meest relevant zijn. Het gaat om de stukken die op termijn overgedragen moeten worden aan het e-depot van het West-Brabants Archief. Met het WBA werd een nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgesloten. De archivering van de andere werkprocessen bij RWB vindt in 2023 plaats.

1.4 WET OPEN OVERHEID

Per 1 mei 2022 is de nieuwe Wet open overheid (Woo) gedeeltelijk in werking getreden. Deze vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In de Woo is geregeld welke informatie de overheid openbaar moet maken en om welke redenen informatie niet openbaar kan worden. De Wet open overheid schrijft voor dat vanaf 2022 in een paragraaf van het jaarverslag opgetekend wordt welke acties zijn uitgevoerd in het kader van die wet. In 2022 is een contactpersoon Woo aangewezen. Er is in beeld gebracht welke acties op korte en langere termijn genomen moeten worden.

Paragrafen

1.5 Subsidies

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontvangen en verstrekte subsidies van RWB.

ONTVANGEN SUBSIDIES

Totaal is er in 2022 voor € 1.238.000 aan nieuwe subsidies (voorlopig) toegekend aan RWB. Hierna volgt per subsidie die in 2022 (deels) benut is een nadere toelichting.

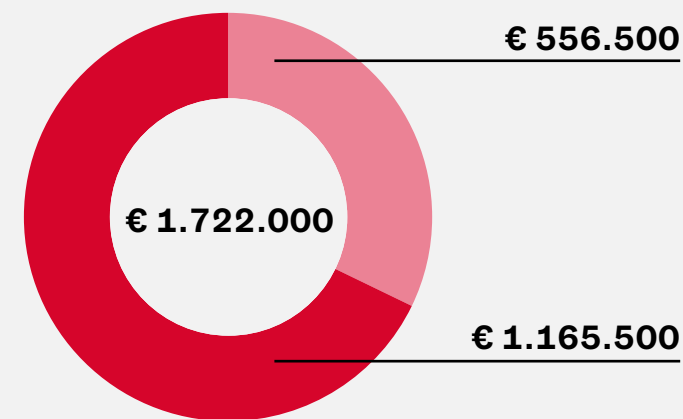
TALENT BEHOUDEN EN ONTWIKKELEN

Looptijd: 2020 – 2024

Status: Lopend

Na een succesvolle subsidieaanvraag in 2020 heeft de provincie Noord-Brabant een voorlopige subsidie toegekend van € 1.722.000 voor het project Talent behouden en ontwikkelen. In 2022 is er veel ingezet op dit project, in totaal is er € 1.165.000 benut van deze subsidie.

Totaal voorlopig toegekend: € 1.722.000

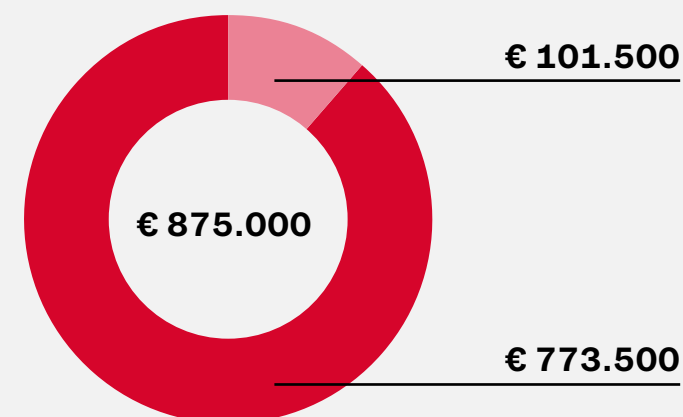
REGIODEAL HUMAN CAPITAL TOPSECTOREN

Looptijd: 2020 – 2023

Status: Lopend

Voor het project Human Capital Topsectoren is er vanuit de Subsidieregeling Regio Deal Midden- en West-Brabant Makes & Moves voorlopig € 875.000 toegekend. Van deze subsidie is al € 773.500 benut.

Totaal voorlopig toegekend: € 875.000

Legenda

- Benut t/m 31 december 2022
- Saldo per 31 december 2022

Paragrafen

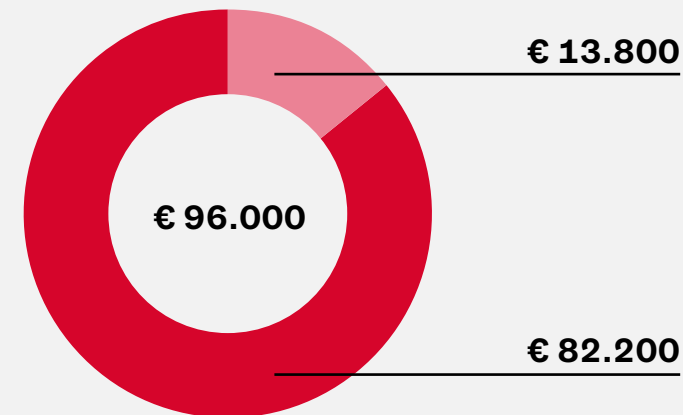
REGIONAAL VERKEERSVEILIGHEIDSPLAN

Looptijd: 2020 – 2023

Status: Lopend

Voor de uitvoering van het project regionaal verkeersveiligheidsplan heeft de provincie Noord-Brabant voorlopig € 96.000 toegekend. Vanwege corona is een aantal onderdelen niet door gegaan. We hebben verlenging aangevraagd en gekregen.

Totaal voorlopig toegekend: € 96.000

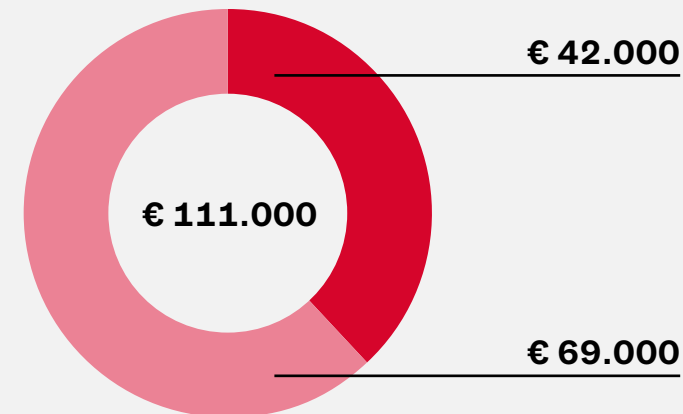
MENTALE TOEGANKELIJKHEID 2022

Looptijd: 2022 – 2023

Status: Lopend

Voorheen was dit onderdeel van de provinciale subsidie Deeltaxi West-Brabant. Vanaf 2021 is het een aparte subsidie. In 2022 is voor dit onderdeel € 111.000 aangevraagd, in 2022 is er € 42.000 benut. Het restant zal in 2023 worden uitgegeven.

Totaal voorlopig toegekend: € 111.000

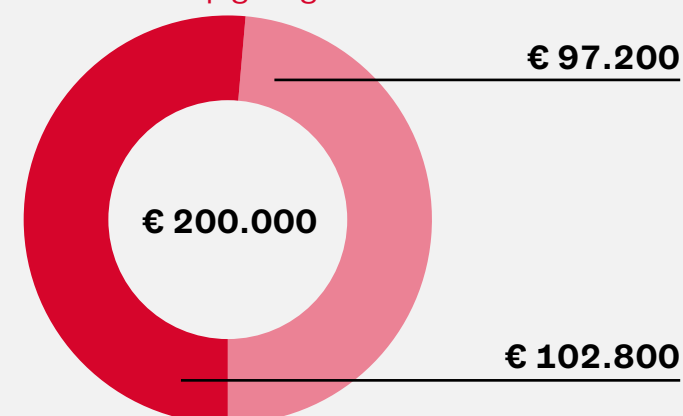
BRAVOFLEX

Looptijd: 2021 – 2023

Status: Lopend

Voor Bravoflex is er in 2021 € 200.000 toegekend. Totaal is er € 102.800 van benut.

Totaal voorlopig toegekend: € 200.000

Legenda

- Benut t/m 31 december 2022
- Saldo per 31 december 2022

Paragrafen

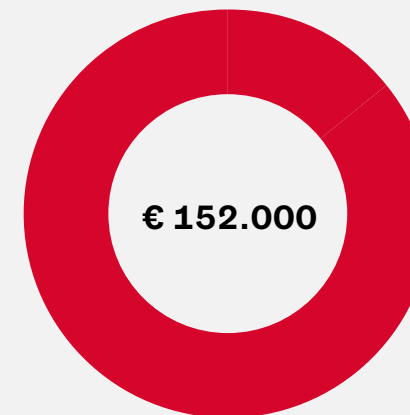
OVERIGE SUBSIDIES

Looptijd: 2022

Status: Afgerond

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft verschillende subsidies toegekend aan het Mobiliteitscentrum. Vanuit het A&O fonds is er 152.000 aan subsidie toegekend.

Totaal voorlopig toegekend: € 152.000

VERSTREKTE SUBSIDIES

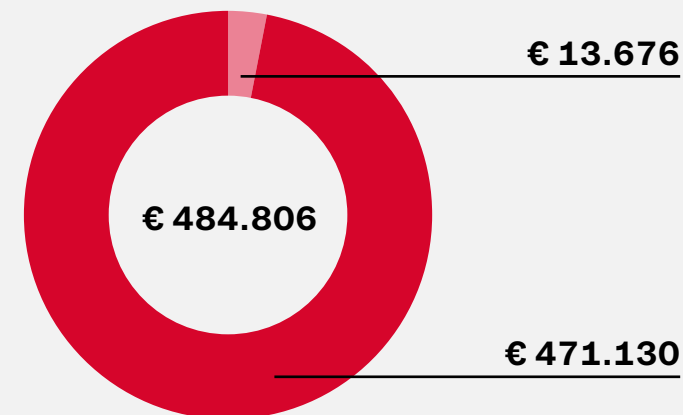
ONDERZOEK EN ONTWIKKELFONDS 2022

Looptijd: 2022

Status: Afgerond

Jaarlijks ontvangt RWB 65 cent per inwoner voor het Onderzoek en Ontwikkelfonds. Dit bepaalt samen met vrijval van afgeronde projecten gedurende het jaar, het subsidieplafond. Het saldo van het subsidieplafond op 31 december 2022 vloeit terug naar de deelnemende gemeenten. Een uitgebreidere toelichting op het Onderzoek en Ontwikkelfonds vindt u in de bijlage van de jaarrekening.

Totaal subsidieplafond: € 484.806

Legenda

- Benut t/m 31 december 2022
- Saldo per 31 december 2022

Regio West-Brabant

Jaarrekening 2022

2022

Een nieuwe insteekhaven kan het havengebied van Werkendam in de gemeente Altena een flinke economische impuls geven. Om de mogelijkheid voor het aanleggen van zo'n haven te onderzoeken, vroeg en ontving de gemeente subsidie uit het Onderzoek & Ontwikkelfonds van Regio West-Brabant.

Inhoud

1. Balans per 31 december 2022	3	Bijlage: Het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld	37
2. Overzicht van baten en lasten 2022	5		
3. Toelichting op de balans	6	Bijlage: Gemeentelijke bijdrage apparaatskosten 2022	38
3.1 Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	6		
3.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	6	Bijlage: Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)	40
3.3 Grondslagen voor het opstellen van de balans	7		
3.4 Toelichting op de vlottende activa	8		
3.5 Toelichting op de aste passiva	11	Bijlage: Onderzoek en Ontwikkelfonds 2022	50
3.6 Toelichting op de vlottende passiva	14		
3.7 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verlichtingen	16		
3.8 Niet in de balans opgenomen rechten	17	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	52
4. Toelichting op baten en lasten	18		
4.1 Het resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	18		
4.2 Het overzicht van de incidentele baten en lasten per programma	29		
4.3 Analyse ten aanzien van de begrotingsrechtmatigheid	30		
4.4 Informatie in het kader van de WNT	34		
4.5 Gebeurtenissen na balansdatum	36		

1. Balans per 31 december 2022

Activa

(in duizenden euro's)

31 December 2022

31 December 2021

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen op openbare lichamen	1.056	402
Overige vorderingen	221	97
Uitzetting in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.200	4.000
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.477	4.499
Kassaldi	-	-
Bank- en girosaldi	311	41
Totaal liquide middelen	311	41
De voorschotbedragen voor uitkering met een specifiek bestedingsdoel	322	
Nog te ontvangen bedragen	1.396	963
Vooruitbetaalde bedragen	1.020	1.190
Totaal overlopende activa	2.738	2.153
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	7.527	6.693
TOTAAL ACTIVA	7.527	6.693

1. Balans per 31 december 2022

Passiva

(in duizenden euro's)

31 December 2022

31 December 2021

VASTE PASSIVA

Bestemmingsreserves	853	1.081
Rekeningsaldo	275	231
Totaal eigen vermogen	1.128	1.312

TOTAAL VASTE PASSIVA

1.128   **1.312**

VLOTTENDE PASSIVA

Overige schulden	1.422	1.185
Totaal netto-vlottende schulden	1.422	1.185

Nog te betalen bedragen	2.290	1.957
Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	1.116	734
Overige vooruitontvangen bedragen	1.571	1.506
Totaal overlopende passiva	4.977	4.197

TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA

6.399   **5.382**

TOTAAL PASSIVA

7.527   **6.693**

2. Overzicht baten en lasten

Het overzicht van baten en lasten

(in duizenden euro's)

Programma:	Begroting 2022 voor wijziging			Begroting 2022 na wijziging			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemeen	1.061	1.102	-41	734	775	-41	716	767	-51
Economie	2.374	2.374	-	2.535	2.821	-286	2.545	2.790	-245
Arbeidsmarktbeleid	697	697	-	846	846	-	960	839	121
Mobiliteit	376	376	-	776	776	-	655	653	3
Ruimte	255	255	-	339	339	-	339	266	73
Uitvoeringsgerichte taken	15.302	15.071	231	17.027	16.793	234	17.142	16.825	317
Totaal programma's	20.065	19.875	190	22.257	22.350	-93	22.356	22.140	217
Kosten van de overhead	1.142	1.374	-231	1.142	1.429	-287	1.145	1.428	-284
Vennootschapsbelasting			-		-	-			
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	21.207	21.249	-41	23.399	23.779	-380	23.501	23.568	-67
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	42		42	450		450	342		342
Gerealiseerde resultaat	21.249	21.249		23.849	23.779	70	23.843	23.568	275

3. Toelichting op de balans

3.1. ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

3.2. ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkosten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord op hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden opgenomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en (spaar) verlofaanspraken.

3. Toelichting op de balans

3.3. GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE BALANS

Algemeen

Hieronder wordt bij de diverse onderdelen van de vaste activa een toelichting gegeven. Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van het algemeen bestuur.

Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit dat is genomen door het algemeen bestuur voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeenschappelijke regeling. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen/op het nominale bedrag.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

3. Toelichting op de balans

3.4 TOELICHTING OP VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De post uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in:

(in duizenden euro's)

	Stand 31 december 2022	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31 december 2022	Boekwaarde 31 december 2021
Vorderingen op openbare lichamen	1.056		1.056	402
Overige vorderingen	221	-	221	97
Uitzetting in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.200		3.200	4.000
Totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.477	-	4.477	4.499

Schatkistbankieren

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een maximum bedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor RWB geldt voor 2022 een drempelbedrag van € 1.000.000 per kwartaal.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2022 hebben geen overschrijdingen plaatsgevonden van het drempelbedrag. In de tabel op de volgende pagina is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2022 is geweest.

3. Toelichting op de balans

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar 2022			
(1)	Drempelbedrag	1.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	215	139	168	287
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	785	861	832	713
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar 2022
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	23.778
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	23.778
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-
(1) = (4b)*0,02 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag	1.000

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	19.387	12.627	15.501	26.416
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijk schatkist aangehouden middelen	215	139	168	287

3. Toelichting op de balans

Liquide middelen

De post liquide middelen wordt onderscheiden in:

	31 december 2022	31 december 2021
Kassaldi	-	-
Bank- en girosaldi	311	41
Totaal	311	41

Overlopende activa

De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

	31 december 2022	31 december 2021
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
Overige Nederlandse overheidslichamen	322	-
Overige nog te ontvangen bedragen	1.396	963
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.020	1.190
Totaal	2.738	2.153

Een groot deel van het saldo nog te ontvangen bedragen is toe te rekenen aan de fee op Flex West-Brabant van het 4e kwartaal. De post vooruitbetaalde bedragen, betreft voornamelijk de voorschotten die verstrekt zijn aan subsidienemers van onze verschillende subsidieregelingen.

De in de balans opgenomen, van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen, voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 1 januari 2022	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31 december 2022
Overige Nederlandse overheidslichamen				
- Subsidie A&O fonds		89		89
- Subsidie RVVP		6		6
- Subsidie HCA		186		186
- Subsidie MT	-	42		42
Totaal van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	-	322		322

3. Toelichting op de balans

3.5 TOELICHTING OP VASTE PASSIVA

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vaste passiva een toelichting gegeven. Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000.

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

	31 december 2022	31 december 2021
Reserves, gespecificeerd naar:		
- Bestemmingsreserves	853	1.081
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	275	231
Totaal eigen vermogen	1.128	1.312

3. Toelichting op de balans

Reserves

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2022:

Staat reserves (bedragen x € 1.000)	Saldo 1 januari 2022	Resultaat- bestemming 2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31 december 2022
Bestemmingsreserves					
Reserve knelpuntenpot	100				100
Reserve Basis op Orde	107			55	52
Reserve Creatieve dienstverlening en Vrijtijdseconomie	168			110	58
Reserve Start-Up	120			120	-
Reserve bijdrage apparaatskosten	155			42	114
Reserve Kleinschalig Collectief Vervoer	111	21		15	117
Reserve Regioarcheologie	19	50			69
Reserve Mobiliteitscentrum	88	-11			76
Reserve Flexpools	214	54			269
Totaal bestemmingsreserves	1.081	114	-	342	853
Totaal reserves	1.081	114	-	342	853

RESULTAATBESTEMMING 2021

Het positieve resultaat van € 231.000 is in de vergadering van 6 juli 2022 door het Algemeen bestuur bestemd:

1. € 114.000 toe te voegen aan bestemmingsreserves, zoals hierboven weergegeven;
2. Het restant van € 117.000 uit te keren aan de deelnemende gemeenten.

RESERVE KNELPUNTENPOT

Deze reserve is bestemd om onverwachte kosten op te kunnen vangen. Bij de bestemming van het rekeningresultaat 2020 is de reserve aangevuld tot € 100.000.

3. Toelichting op de balans

RESERVE BASIS OP ORDE

De bestemming van deze reserve is voor ontwikkeling van het personeel, werkplek en het gebruiksvriendelijk maken van de website. Het saldo op 1 januari 2022 bedraagt € 107.000. In 2022 is er € 30.000 besteed aan trainingen en cursussen voor een verdere ontwikkeling van de samenwerking skills van de medewerkers. € 25.000 is besteed aan de transitie naar 'het nieuwe werken'.

RESERVE CREATIEVE DIENSTEN EN VRIJETIJDSECONOMIE

De bestemming van deze reserve is de uitvoering van programma's Creatieve dienstverlening (door REWIN) en vrijetijdseconomie (door RWB). In 2022 is het resterende bedrag van € 90.000 onttrokken voor Creatieve dienstverlening en € 20.000 voor Vrijetijdseconomie. Per 31 december 2022 resteert er nog een bedrag van € 58.000 op deze reserve bestemd voor Vrijetijdseconomie.

RESERVE START-UP

Bij het besluit over het rekeningresultaat 2020 is er € 120.000 bestemd voor de voortzetting van Start-Up. In 2022 is het resterende bedrag onttrokken.

RESERVE APPARAATSKOSTEN

In 2021 is € 155.000 ontvangen voor het dekken van de financiële gevolgen van de uittreding van gemeente Tholen. In 2022 is er € 41.500 onttrokken zoals begroot.

RESERVE KLEINSCHALIG COLLECTIEF VERVOER

Dit is een egalisatiereserve voor KCV. Deze reserve is bestemd voor dekking van initiële lasten op het onderdeel KCV. Zoals bijvoorbeeld de kosten die gemaakt moeten worden voor de aanbesteding van een nieuw vervoerscontract. In 2022 is er € 15.000 onttrokken voor dekking van de voorbereidingskosten aanbesteding nieuw vervoerscontract.

RESERVE REGIOARCHEOLOGIE

Dit is een egalisatiereserve voor Regioarcheologie. Deze reserve is bestemd voor dekking van initiële lasten op het onderdeel Regioarcheologie. Zoals bijvoorbeeld extra kosten als gevolg van langdurig ziekte.

RESERVE FLEXPOLS

Deze reserve is bestemd om toekomstige tegenvallers op het onderdeel PuMa's en Brabant Consultants op te vangen.

RESERVE MOBILITEITSCENTRUM

Vanuit voorgaande jaren zijn de positieve resultaten van het Mobiliteitscentrum toegevoegd aan deze reserve. Deze is bestemd om negatieve saldo's van dit onderdeel te kunnen opvangen.

3. Toelichting op de balans

3.6 TOELICHTING OP VLOTTENDE PASSIVA

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De post netto-vlottende schulden wordt onderscheiden in:

	31 december 2022	31 december 2021
Overige schulden	1.422	1.185
Totaal netto vlottende schulden	1.422	1.185

Overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

	31 december 2022	31 december 2021
Nog te betalen bedragen	2.290	1.957
Van Europese of Nederlandse overheid lichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	1.116	734
Overige vooruitontvangen bedragen	1.571	1.506
Totaal overlopende passiva	4.977	4.197

3. Toelichting op de balans

Toelichting van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen.

Voor bepaalde onderdelen ontvangt RWB subsidies. Hiervoor worden bedragen vooraf ontvangen. Op het moment als we voldoen aan de subsidievoorwaarden valt het bedrag vrij in de baten van dat jaar. Het saldo 31 december 2022 is op dat moment een schuld aan de subsidieverstrekker.

(bedragen x € 1.000)	Saldo 1 januari 2022	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Terugbetalingen	Saldo 31 december 2022
Overige Nederlandse overheidslichamen					
Economie & Innovatie 2018	31				31
Economie & Innovatie 2019	30				30
Economie & Innovatie 2020	189				189
Regiodeal Human Capital	34		34		-
Regiobranding	21		21		-
Sterke Steden	35		35		-
Regionaal Verkeer en Veiligheidsplan	31		31		-
Uitvoeringsprogramma West-Brabant werkt met Talent	268	517	505		279
Pilot Bravoflex	55	100	58		97
Mentale toegankelijkheid 2021	41			39	2
SmartWayz		122			122
Campagnekalender		103			103
Deeltaxi 2021		730	465		265
Totaal van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	734	1.571	1.149	39	1.117

3. Toelichting op de balans

3.7. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN BELANGRIJKE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

De niet in de balans opgenomen belangrijkste financiële verplichtingen waaraan RWB voor toekomstige jaren is gebonden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Overeenkomst	Wijze van aanbesteding	Opdrachtnemer(s)	Contractduur	Financiële verplichting
Vervoerscontract	Europees	PZN	van 2016 t/m 2019 met mogelijkheid tot verlenging van 4 jaar	€ 80.000 per jaar
Arbeidsmarktplatform	Europees	Present	van 2019 t/m 2022	€ 57.500 per jaar
Flexibele arbeid Perceel 1, Uitzenden	Europees	Driessen, Start People en Randstad	van 2023 t/m 2027	Geen
Flexibele arbeid Perceel 2, Payrolldienstverlening	Europees	Driessen	van 2023 t/m 2027	Geen
Bedrijfsvoeringspakket	Europees	Netive	van 2019 t/m 2023	€ 150.000 per jaar + € 1.000 per 1 miljoen omzet
Dienstverleningsovereenkomst Bedrijfsvoering	n.v.t.	Gemeente Etten-Leur	van 2021 t/m 2024	€ 346.500 per jaar
Dienstverleningsovereenkomst Bedrijfsvoering	n.v.t.	ICT-WBW	van 2021 t/m 2023	

3. Toelichting op de balans

Vervoerscontract

Dit is de overeenkomst met de vervoerder voor het onderdeel Kleinschalig collectief vervoer. De voorbereiding voor de nieuwe aanbesteding in 2023 zijn in 2020 gestart.

Arbeidsmarktplatform Flexibele arbeid Perceel 1, Uitzenden

Gunning uitzendbureaus voor opdrachten vanuit het aankoopstelsel (DAS) flexwestbrabant.nl

Flexibele arbeid Perceel 2, Payrolldienstverlening

Gunning payrolldienstverleners voor opdrachten vanuit het aankoopstelsel (DAS) flexwestbrabant.nl

Bedrijfsvoeringspakket

Het dynamisch aankoopstelsel (DAS) flexwestbrabant.nl

Dienstverleningsovereenkomst Bedrijfsvoering

Gemeente Etten-Leur verleent op verschillende terreinen (post, repro, ICT, HRM, financiën) diensten aan RWB. De vorige dienstverleningsovereenkomst liep 31 december 2020 af. In 2020 is er een nieuwe dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor de periode 2021 tot en met 2024. Met ICT WBW is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor 3 jaar (2021 tot en met 2023).

3.8. NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN

De aandelen van REWIN zijn met de liquidatie van het SES (2011) overgeheveld naar de gemeenschappelijke regeling RWB. In 2013 is een overdracht geweest van de aandelen van de Kamer van Koophandel naar de GR RWB. Vanwege het feit dat deze aandelen niet regelmatig worden verhandeld is een actuele waarde niet bekend.

4. Toelichting op baten en lasten

Hierna wordt een toelichting gegeven op diverse aspecten van het overzicht baten en lasten. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- Een analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie per programma;
- Een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd;
- Analyse ten aanzien van de begrotingsrechtmatigheid;
- De informatie in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000.

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vastgesteld met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële positie op de balansdatum is gebleken tussen het moment van opmaken van de jaarstukken en het tijdstip van vaststelling daarvan, voor zover deze aanvullende informatie onontbeerlijk is voor het bedoelde inzicht.

4.1. HET RESULTAAT VOLGEND UIT HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

Hierna volgt per onderdeel zoals opgenomen in het overzicht van baten en lasten, een analyse van de belangrijkste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken.

4. Toelichting op baten en lasten

PROGRAMMA ALGEMEEN

(bedragen x € 1.000)	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Vershil
Baten	734	716	-18
Lasten	775	767	-8
Saldo baten en lasten	-41	-51	-10
Onttrekkingen reserves	41	41	-
Toevoegen reserves			-
Gerealiseerd resultaat	-	-10	-10

Toelichting

Onder programma Algemeen vallen de baten en lasten voor de uitvoering van algemene zaken van de strategische agenda maar ook de subsidieregeling Onderzoek & Ontwikkelfonds en een aantal losstaande projecten zoals 380KV.

	Bedrag	Voordeel/ Nadeel
Loonlasten	16	Voordeel
Benut werkbudget	-26	Nadeel
Totaal verschil	-10	Nadeel

4. Toelichting op baten en lasten

PROGRAMMA ALGEMEEN: KOSTEN OVERHEAD

(bedragen x € 1.000)	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Vershil
Baten	1.142	1.145	3
Lasten	1.429	1.428	-1
Saldo baten en lasten	-287	-284	3
Onttrekkingen reserves	55	55	-
Toevoegen reserves			
Gerealiseerd resultaat	-232	-229	3

Toelichting

Onder programma Algemeen vallen ook de kosten van Overhead. Overheadkosten zijn kosten die niet direct verband hebben met een programma zoals o.a. financiën, HRM, automatisering, huisvesting etc. De realisatie op dit onderdeel is naar verwachting.

	Bedrag	Voordeel/ Nadeel
Overige baten	3	Voordeel
Totaal verschil	3	Voordeel

4. Toelichting op baten en lasten

PROGRAMMA ECONOMIE

(bedragen x € 1.000)	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Vershil
Baten	2.535	2.545	10
Lasten	2.821	2.790	-31
Saldo baten en lasten	-286	-245	41
Onttrekkingen reserves	286	230	-56
Toevoegen reserves			
Gerealiseerd resultaat	-	-15	-15

	Bedrag	Voordeel/ Nadeel
Loonlasten	17	Voordeel
REWIN	-32	Nadeel
Totaal verschil	-15	Voordeel

Toelichting

Bij de begroting wordt er een raming gemaakt van de personele inzet. De realisatie wijkt iets af van de raming, waardoor de loonlasten € 17.000 lager zijn uitgevallen.

Met REWIN is er een subsidieovereenkomst, de hoogte van de subsidie is afhankelijk van de cao-ontwikkeling en prijsindex. De cao-ontwikkeling is hoger uitgevallen dan waar we bij de begroting rekening mee hielden. Dit zorgt ervoor dat de bijdrage aan REWIN € 32.000 hoger is uitgevallen dan de bijdrage van de deelnemende gemeente dekt.

4. Toelichting op baten en lasten

PROGRAMMA ARBEIDSMARKT

(bedragen x € 1.000)	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Vershil
Baten	846	960	114
Lasten	846	839	-7
Saldo baten en lasten	-	121	121
Onttrekkingen reserves			-
Toevoegen reserves			
Gerealiseerd resultaat	-	121	121

	Bedrag	Voordeel/ Nadeel
Loonkosten	63	Voordeel
Niet benut werkbudget	40	Voordeel
Totaal verschil	103	Voordeel

Toelichting

Op dit programma worden ook de baten en lasten verantwoord van de subsidieprojecten West-Brabant Werkt met Talent en Human Capital Agenda (HCA). De realisatie op beide projecten is groter dan verwacht, dit zorgt voor een plus in zowel de baten als de lasten van € 96.000.

Vanwege personele wisselingen, is de inzet op dit programma minder dan geraamd. Eén van de projecten heeft nog geen doorgang kunnen vinden, hierdoor is er werkbudget onbenut gebleven.

4. Toelichting op baten en lasten

PROGRAMMA MOBILITEIT

(bedragen x € 1.000)	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Vershil
Baten	776	655	-121
Lasten	776	653	-123
Saldo baten en lasten	-	3	3
Onttrekkingen reserves	-	-	-
Toevoegen reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	3	3

Toelichting

Bij de begroting is rekening gehouden met de benutting van een subsidie. De activiteiten vinden echter plaats in 2023.

	Bedrag	Voordeel/ Nadeel
Loonlasten	3	Voordeel
Totaal verschil	3	Voordeel

4. Toelichting op baten en lasten

PROGRAMMA RUIIMTE

(bedragen x € 1.000)	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Vershil
Baten	339	339	-0
Lasten	339	266	-73
Saldo baten en lasten	-	73	73
Onttrekkingen reserves	-	-	-
Toevoegen reserves			
Gerealiseerd resultaat	-	73	73

Toelichting

Op dit programma was minder inzet nodig dan verwacht. Activiteiten op het gebied van Sterke steden zijn verschoven naar de twee stedelijke regio's. Doordat minder voortgang is geboekt op een project *Vitaal landelijk gebied* is daarnaast werkbudget onbenut gebleven.

	Bedrag	Voordeel/ Nadeel
Loonlasten	34	Voordeel
Niet benut werkbudget	39	Voordeel
Totaal verschil	73	Voordeel

4. Toelichting op baten en lasten

KLEINSCHALIG COLLECTIEF VERVOER

(bedragen x € 1.000)	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Vershil
Baten	12.386	12.091	-296
Lasten	12.453	12.066	-387
Saldo baten en lasten	-67	24	91
Onttrekkingen reserves	67	15	-52
Toevoegen reserves			
Gerealiseerd resultaat	-	39	39

Toelichting

Vanwege personele wisselingen is de inzet op dit onderdeel minder dan geraamd. Een deel van het werkbudget is niet benut.

Bepaalde projectkosten zijn lager uitgevallen waardoor er in 2022 een voordeel staat.

	Bedrag	Voordeel/ Nadeel
Loonlasten	8	Voordeel
Niet benut werkbudget	16	Voordeel
Projectkosten	15	Voordeel
Totaal verschil	39	Voordeel

4. Toelichting op baten en lasten

REGIOARCHEOLOGIE

(bedragen x € 1.000)	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Vershil
Baten	340	335	-5
Lasten	270	281	11
Saldo baten en lasten	70	54	-16
Onttrekkingen reserves	-	-	-
Toevoegen reserves			
Gerealiseerd resultaat	70	54	-16

Toelichting

Op Regioarcheologie was er meer personele ingezet dan begroot, dit zorgt voor een hogere last. Tegelijkertijd is sprake van een positief resultaat omdat de baten hoger zijn dan de lasten.

	Bedrag	Voordeel/ Nadeel
Loonlasten	11	nadeel
Omzet	5	nadeel
Totaal verschil	16	nadeel

4. Toelichting op baten en lasten

ROUTEUREAU

(bedragen x € 1.000)	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Vershil
Baten	163	207	44
Lasten	163	207	44
Saldo baten en lasten	-	-	-
Onttrekkingen reserves	-	-	-
Toevoegen reserves	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	-	-	-

Toelichting

De taken van het routebureau zijn in 2022 overgedragen aan VisitBrabant. Een aantal lopende projecten is afgerond waardoor zowel de totale lasten als baten hoger zijn uitgevallen dan begroot.

	Bedrag	Voordeel/ Nadeel
Loonlasten		Nadeel
Onderhoudskosten		Nadeel
Totaal verschil	-	Nadeel

4. Toelichting op baten en lasten

MOBILITEITSCENTRUM

(bedragen x € 1.000)	Begroting na wijziging 2022	Rekening 2022	Vershil
Baten	4.138	4.478	340
Lasten	3.907	4.239	332
Saldo baten en lasten	231	238	7
Onttrekkingen reserves			-
Toevoegen reserves			
Gerealiseerd resultaat	231	238	7

	Bedrag	Voordeel/ Nadeel
Bureaunkosten	10	Voordeel
Saldo PuMa's en Brabant Consultants	-2	Nadeel
Totaal verschil	7	Voordeel

Toelichting

In 2022 hebben de aangesloten organisaties via Flex West-Brabant voor ruim 102 miljoen euro externen ingehuurd. Het saldo dat overblijft op Flex West-Brabant wordt teruggestort aan de deelnemende gemeenten. Voor 2022 is dit ruim € 1,5 miljoen.

Op de bedrijfskosten is in 2022 minder uitgegeven dan geraamd, dit zorgt voor het algemene onderdeel op een positief voordeel. In het najaar 2022 zijn er verschillende Brabant Consultants gestart, zij sluiten samen met de PuMa's op een klein negatief resultaat.

4. Toelichting op baten en lasten

4.2.HET OVERZICHT VAN DE INCIDENTELE BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

(in duizenden euro's)

Programma:	Begroting 2022 voor wijziging			Begroting 2022 na wijziging			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemeen									
- 380 KV	-	-				-	12	12	-
- REA						-	2	2	-
- Onttrekking reserve Apparaatskosten				42		42	42		42
Economie			-						
- Start-Up					120	-120		120	-120
- Creatieve dienstverlening					90	-90		90	-90
- Vrijtijdseconomie					76	-76		20	-20
- Onttrekking reserve Creatieve dienstverlening en Vte				286		286	230		230
Arbeidsmarktbeleid									
- Uitvoeringsprogramma	450	450	-	450	450		476	476	-
- Regiodeal Human Capital Agenda				161	161	-	220	220	-
Mobiliteit									
- SPV viewer + Risicoanalyse							40	40	-
- Pilot gebiedsteam							76	76	-
- Regionaal Verkeersveiligheidsplan							36	36	-
Ruimte									
Uitvoeringsgerichte taken									
- Subsidie Mentale toegankelijkheid				41	41	-	42	42	-
- Bravoflex				55	55	-	58	58	-
- Aanbesteding KCV				33	100	-67	7	22	-15
- Onttrekking reserve KCV				67		67	15		
Totaal incidentele baten en lasten	450	450	-	1.135	1.093	42	1.256	1.214	27
Totaal structurele baten en lasten	21.207	21.249	-	22.714	22.685	29	22.587	22.354	248
Totaal baten en lasten	21.657	21.699	-	23.848	23.778	70	23.843	23.568	275

4. Toelichting op baten en lasten

4.3 ANALYSE TEN AANZIEN VAN DE BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

“Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn”

Er zijn verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen, volgens de commissie BBV, ten minste de volgende “soorten” begrotingsafwijkingen worden onderkend.

4. Toelichting op baten en lasten

	Begroting 2022 na wijziging			Realisatie 2022			Begrotingsafwijkingen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Algemeen	1.876	2.204	-328	1.860	2.195	-335	-16	-9	-7
Economie	2.535	2.821	-286	2.545	2.790	-245	10,1	-31	41
Arbeidsmarktbeleid	846	846	0	960	839	121,1	114	-7	121
Mobiliteit	776	776	0	655,2	652,6	2,6	-120,8	-123	3
Ruimte	339	339	0	339	266	72,6	-0,2	-73	73
Uitvoeringsgerichte taken	17.027	16.793	234	17.142	16.825	316,7	114,57	32	83
Totaal programma's	23.399	23.779	-380	23.501	23.568	-67	102	-211	313
Toevoeging en onttrekking reserves	450	0	450	342	0	342	-108	0	-108
	23.849	23.779	70	23.843	23.568	275	-6	-211	206

4. Toelichting op baten en lasten

Omschrijving	Onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
1. Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	X	
2. Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen	X	
3. Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn		X
4. Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd		X
5. Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend		X
6. Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of toezichthouder blijkt		
6a. Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		X
6b. Geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	
7. Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren		
7a. Jaar van investeren		X
7b. Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	

In de volgende tabel is per programma de lastenoverschrijding ten opzichte van de begroting per “soort” begrotingsafwijking weergegeven. De toelichting per “soort” begrotingsafwijking is hiervoor weergegeven.

4. Toelichting op baten en lasten

Analyse begrotingsoverschrijdingen

Programma	Lasten- overschrijding	Onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel				Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel				
		1	2	6b	7b	3	4	5	6a	6a
Algemeen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Economie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbeidsmarktbeleid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mobiliteit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ruimte	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitvoeringsgerichte taken	32	32	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma's	32	32	-	-	-	-	-	-	-	-

In 2022 heeft er een lastenoverschrijding plaatsgevonden op het programma Uitvoeringsgerichte taken van € 32.000. Tegenover deze lasten staan direct gerelateerde opbrengsten waardoor deze niet meetellen voor het oordeel. Hieruit volgt conclusie dat alle gerealiseerde uitgaves in 2022 begrotingsrechtmatig zijn.

4. Toelichting op baten en lasten

4.4 INFORMATIE IN HET KADER VAN DE WNT

De WNT is van toepassing op RWB. Het bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. De RWB heeft 1 leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking. Alle leden van het algemeen bestuur en strategisch beraad hierna weergegeven als topfunctionaris hebben een totale bezoldiging van € 1.800 of minder.

Publicatie bezoldiging topfunctionarissen

bedragen x € 1	H. Kiers directeur-secretaris
Functiegegevens 2022	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.475
Beloningen betaalbaar op termijn	20.664
Subtotaal	140.139
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
	216.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totale bezoldiging	140.139
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt
Gegevens 2021	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor 2021 in fte	1
(Fictieve) dienstbetrekking 2021	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.517
Beloningen betaalbaar op termijn	20.827
Subtotaal	130.344
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Totale bezoldiging	130.344

4. Toelichting op baten en lasten

Naam topfunctionaris	Functie	Aanvang
Dhr. dr.P.F.G. Depla	Voorzitter AB / SB	geheel 2022
Dhr. drs. J.J.C. Adriaansen	Lid AB / SB plv. voorzitter	geheel 2022
Dhr. B.E.A. Adank	Lid AB / SB	tot 6 juli 2022
Dhr. J. Brenninkmeijer	Lid AB	geheel 2022
Dhr. M. Buijs	Lid AB / SB	geheel 2022
Dhr. T. van het Hof	Lid AB	tot 6 juli 2022
Mevr. M.H.M.R. de Hoon-Veelenturf	Lid AB	tot 6 juli 2022
Dhr. W.I.C. Knop	Lid AB	tot 6 juli 2022
Dhr. drs. G.L.C.M. de Kok	Lid AB	geheel 2022
Dhr. C. Lok	Lid AB / SB	tot 6 juli 2022
Mevr. mr. M. van der Meer Mohr	Lid AB	geheel 2022
Dhr. J.M. van Midden	Lid AB	geheel 2022
Dhr. A.J. Moerkerke	Lid AB	geheel 2022
Dhr. J.M. van Oosten	Lid AB / SB	tot 6 juli 2022
Dhr. dr. F.A. Petter	Lid AB / SB	tot 6 juli 2022
Dhr. B. Roks	Lid AB	geheel 2022

Dhr. A.A.B. Theunis	Lid AB / SB	tot 6 juli 2022
Mevr. J.G.P. Vermue	Lid AB	geheel 2022
Mevr. M.W.M. de Vries	Lid AB	tot 6 juli 2022
Dhr. M. Willemsen	Lid AB / SB	tot 6 juli 2022
Mevr. M. Witte	Lid AB	geheel 2022
Dhr. J.J.H. Bruijns	Lid AB	per 6 juli 2022
Dhr. H. Tanis	Lid AB / SB	per 6 juli 2022
Dhr. J.J.M. van Tilborg	Lid AB	per 6 juli 2022
Dhr. D.P.E. Hopmans	Lid AB	per 6 juli 2022
Dhr. A.P.M.A. Schouw	Lid AB / SB	per 6 juli 2022
Dhr. C.A.A.M. Gommeren	Lid AB / SB	per 6 juli 2022
Dhr. T.C. Melisse	Lid AB / SB	per 6 juli 2022
Mevr. C.E.A.H. Kranenburg-van Eerd	Lid AB / SB	per 6 juli 2022
Dhr. A. van Gestel	Lid AB / SB	per 6 juli 2022
Dhr. A.M.J. Dingemans	Lid SB	per 6 juli 2022

4. Toelichting op baten en lasten

4.5. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er heeft zich geen gebeurtenis voorgedaan die ervoor zorgt dat de rekening 2022 geen getrouw beeld geeft.

Bijlage

Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

(in duizenden euro's)

Programma:	Begroting 2022 na wijziging			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning						
0.1 Bestuur	855	897	-42	385	439	-54
0.4 Overhead	1.142	1.374	-232	1.147	1.428	-281
0.8 Overige baten en lasten	4.617	4.727	-110	4.509	4.271	238
0.10 mutaties reserves	450	-	450	342		342
2. Verkeer, vervoer en waterstaat						
2.1 Verkeer en wegen	376	376	-			
3. Economie						
3.1 Economische ontwikkeling	1.373	1.373	-	1.687	1.549	138
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	2.147	2.147	-	2.147	2.408	-262
3.4 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen						
5. Sport, cultuur en recreatie						
5.5 Cultureel erfgoed	340	270	70	335	281	54
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	163	163	-	207	207	-0
6. Sociaal domein						
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	12.386	12.453	-67	12.091	12.066	25
8. Volkshuisvesting, Leefomgeving en stedelijke vernieuwing						
8.1 Ruimte en leefomgeving				994	919	75
Totaal	23.849	23.779	70	23.843	23.568	275

Bijlage

Gemeentelijke bijdrage 2022

Bedragen in €

Begroot 2022	Bijdrage aparaatkosten	Bijdrage O&O fonds	Bijdrage REWIN	Regioarcheologie	MBC Algemene bijdrage	Netive	Careernet	Totaal
Alphen-Chaam	45.175	6.632	30.893	10.000				92.700
Altena	247.799	36.379	169.460	44.500	22.500	14.500	4.000	539.138
Baarle-Nassau	30.369	4.458	20.768	14.000	-			69.595
Bergen op Zoom	298.844	43.872	204.369	-	38.000	1.300	7.000	593.385
Breda	814.982	119.645	557.336	-	98.500	29.500	17.500	1.637.462
Drimmelen	120.749	17.727	82.576	16.000	10.500	5.000	2.000	254.552
Etten-Leur	194.274	28.521	132.857	7.500	18.000	13.000	3.500	397.651
Geertruidenberg	95.388	14.004	65.232	-	9.000	5.000	1.500	190.124
Halderberge	134.085	19.685	91.696	-	11.500	5.000	2.000	263.965
Moerdijk	164.392	24.134	112.422	12.500	13.000	5.000	2.500	333.947
Oosterhout	247.865	36.388	169.506	20.000	27.500	13.000	5.000	519.259
Roosendaal	342.036	50.213	233.905	-	24.500	13.000	4.500	668.154
Rucphen	101.294	14.871	69.271	21.000	8.500	5.000	1.500	221.436
Steenbergen	108.104	15.870	73.928		9.500	5.000	1.500	213.903
Woensdrecht	96.858	14.219	66.238		8.000	5.000	1.500	191.815
Zundert	96.650	14.189	66.095	10.500	7.500	-	1.500	196.434
ABG-gemeenten					19.500	13.000	3.500	36.000
Overig (derden)				10.500	67.500	27.000	11.500	116.500
	3.138.863	460.806	2.146.552	166.500	393.500	159.300	70.500	6.536.021

Bijlage

Gemeentelijke bijdrage 2022

Realisatie 2022	Bijdrage aparaatkosten	Bijdrage O&O fonds	Bijdrage REWIN	Regioarcheologie	MBC Algemene bijdrage	Netive	Careernet	Totaal
Alphen-Chaam	45.175	6.435	30.893	27.200				109.703
Altena	247.799	35.299	169.460	74.500	20.500	-	4.400	551.958
Baarle-Nassau	30.369	4.326	20.768	15.600	-		-	71.063
Bergen op Zoom	298.844	42.570	204.369	-	36.200	-	7.100	589.083
Breda	814.982	116.094	557.336	-	100.400	-	21.200	1.610.011
Drimmelen	120.749	17.201	82.576	24.500	10.600	-	2.100	257.726
Etten-Leur	194.274	27.674	132.857	4.300	17.200	-	3.500	379.804
Geertruidenberg	95.388	13.588	65.232	-	9.900	-	1.900	186.008
Halderberge	134.085	19.100	91.696	21.100	11.600	-	2.800	280.381
Moerdijk	164.392	23.418	112.422	22.300	14.400	-	3.000	339.931
Oosterhout	247.865	35.308	169.506	31.400	28.400	-	5.500	517.979
Roosendaal	342.036	48.723	233.905	-	23.900	-	5.100	653.664
Rucphen	101.294	14.429	69.271	42.700	8.700	-	1.700	238.095
Steenbergen	108.104	15.399	73.928	-	9.500	-	2.000	208.932
Woensdrecht	96.858	13.797	66.238	-	8.000	-	1.500	186.393
Zundert	96.650	13.768	66.095	31.200	7.000	-	1.400	216.113
ABG-gemeenten				-	19.700	-	3.800	23.500
Overig (derden)				40.200	91.000	-	13.500	144.700
	3.138.863	447.130	2.146.552	335.000	417.000	-	80.500	6.565.045

Bijlage Vervoerskosten

Kleinschalig Collectief Vervoer 2022 – Vergelijking 2022 met 2021

Realisatie 2021	Verreden ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Aanv.gmte bijdrage	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)	Saldo vervoer + btw
Alphen-Chaam	4.280	140.791	-15.743	125.048			125.048	1.300	126.348	126.348
Altena	22.825	715.031	-85.246	629.785			629.785	7.039	636.823	636.823
Baarle-Nassau	4.326	161.542	-17.522	144.020			144.020	1.447	145.467	145.467
Bergen op Zoom	47.005	919.998	-113.655	806.343			806.343	9.384	815.727	815.727
Breda	151.759	3.115.722	-359.894	2.755.828			2.755.828	29.716	2.785.544	2.785.544
Drimmelen	17.328	483.228	-58.822	424.406			424.406	4.857	429.263	429.263
Etten-Leur	33.874	800.143	-96.009	704.134			704.134	7.927	712.061	712.061
Geertruidenberg	18.057	506.400	-57.349	449.051			449.051	4.735	453.786	453.786
Halderberge	15.481	423.427	-48.347	375.080			375.080	3.992	379.072	379.072
Moerdijk	19.195	659.637	-78.169	581.468			581.468	6.454	587.922	587.922
Oosterhout	42.289	934.767	-103.770	830.997			830.997	8.568	839.565	839.565
Roosendaal	64.568	1.231.195	-150.610	1.080.585			1.080.585	12.436	1.093.021	1.093.021
Rucphen	10.543	285.347	-32.898	252.449			252.449	2.716	255.166	255.166
Steenbergen	10.786	338.993	-43.116	295.877			295.877	3.560	299.437	299.437
Woensdrecht	6.254	177.221	-20.458	156.763			156.763	1.689	158.452	158.452
Zundert	9.768	311.839	-36.414	275.425			275.425	3.007	278.432	278.432
Wmo - Gemeenten	478.338	11.205.280	-1.318.022	9.887.258			9.887.258	108.828	9.996.086	9.996.086
OV - Provincie NB	24.792	695.328	-215.911	479.417		19.367	498.785	64.323	563.107	543.740
Totaal	503.130	11.900.609	-1.533.933	10.366.675		19.367	10.386.043	173.150	10.559.193	10.539.826

Bijlage Vervoerskosten

Kleinschalig Collectief Vervoer 2022 – Vergelijking 2022 met 2021

Realisatie 2022	Verreden ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage*	Saldo vervoer	Aanv.gmte bijdrage**	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)	Saldo vervoer + btw
Alphen-Chaam	5.309	163.025	-19.681	143.344	819		144.163	1.625	145.788	144.969
Altena	28.388	805.227	-106.034	699.193	4.490		703.683	8.755	712.438	707.948
Baarle-Nassau	5.475	205.157	-23.142	182.014	550		182.565	1.911	184.476	183.925
Bergen op Zoom	62.345	1.153.751	-153.951	999.800	5.415		1.005.215	12.712	1.017.927	1.012.512
Breda	186.406	3.651.603	-464.763	3.186.840	14.768		3.201.608	38.375	3.239.983	3.225.215
Drimmelen	20.715	532.651	-71.855	460.795	2.188		462.983	5.933	468.916	466.728
Etten-Leur	37.574	834.836	-109.014	725.823	3.520		729.343	9.001	738.344	734.824
Geertruidenberg	22.277	586.449	-74.538	511.911	1.728		513.640	6.155	519.794	518.066
Halderberge	18.875	475.330	-61.820	413.510	2.430		415.940	5.104	421.044	418.615
Moerdijk	24.427	770.278	-98.792	671.486	2.979		674.465	8.157	682.622	679.643
Oosterhout	51.584	1.067.585	-130.758	936.826	4.491		941.318	10.797	952.114	947.623
Roosendaal	78.707	1.426.631	-192.039	1.234.592	6.198		1.240.790	15.856	1.256.647	1.250.449
Rucphen	12.747	331.670	-45.434	286.236	1.836		288.071	3.751	291.823	289.987
Steenbergen	10.636	328.384	-42.834	285.550	1.959		287.509	3.537	291.046	289.087
Woensdrecht	9.110	255.164	-33.648	221.516	1.755		223.271	2.778	226.050	224.295
Zundert	12.495	369.739	-50.593	319.145	1.751		320.897	4.177	325.074	323.323
Wmo - Gemeenten	587.070	12.957.478	-1.678.896	11.278.582	56.878		11.335.460	138.624	11.474.085	11.417.207
OV - Provincie NB	23.819	649.153	-256.454	392.699	-	17.479	410.178	59.997	470.175	452.696
Totaal	610.889	13.606.631	-1.935.349	11.671.281	56.878	17.479	11.745.638	198.621	11.944.260	11.869.903

* Klantbijdrage Wmo-ritten, vaccinatieritten geen klantenbijdrage

** Vanwege lagere bijdrage provincie Noord-Brabant aan apparaatskosten

▲ Inclusief Lijne Noord-Dordrecht

Bijlage Vervoerskosten

Kleinschalig Collectief Vervoer 2022 – Vergelijking 2022 met 2021

Verschil R22 tov R21 (absoluut)	Verreden ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Aanv.gmte bijdrage	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)	Saldo vervoer + btw
Alphen-Chaam	1.029	22.233	-3.937	18.296	819		19.115	325	19.440	18.621
Altena	5.563	90.195	-20.787	69.408	4.490		73.898	1.716	75.615	71.124
Baarle-Nassau	1.149	43.614	-5.620	37.994	550		38.544	464	39.008	38.458
Bergen op Zoom	15.340	233.754	-40.296	193.458	5.415		198.873	3.327	202.200	196.785
Breda	34.647	535.881	-104.869	431.012	14.768		445.780	8.659	454.439	439.671
Drimmelen	3.387	49.423	-13.034	36.389	2.188		38.577	1.076	39.653	37.465
Etten-Leur	3.700	34.693	-13.005	21.689	3.520		25.209	1.074	26.283	22.763
Geertruidenberg	4.220	80.049	-17.189	62.861	1.728		64.589	1.419	66.008	64.280
Halderberge	3.394	51.903	-13.473	38.431	2.430		40.860	1.112	41.973	39.543
Moerdijk	5.232	110.641	-20.622	90.018	2.979		92.997	1.703	94.700	91.721
Oosterhout	9.295	132.817	-26.988	105.829	4.491		110.320	2.228	112.549	108.057
Roosendaal	14.139	195.436	-41.429	154.007	6.198		160.205	3.421	163.626	157.428
Rucphen	2.204	46.323	-12.537	33.786	1.836		35.622	1.035	36.657	34.822
Steenbergen	-150	-10.609	282	-10.327	1.959		-8.368	-23	-8.391	-10.350
Woensdrecht	2.856	77.943	-13.189	64.753	1.755		66.509	1.089	67.598	65.843
Zundert	2.727	57.900	-14.180	43.720	1.751		45.471	1.171	46.642	44.891
Wmo - Gemeenten	108.732	1.752.198	-360.873	1.391.324	56.878		1.448.202	29.797	1.477.999	1.421.121
OV - Provincie NB	-973	-46.176	-40.543	-86.719		-1.888	-88.607	-4.326	-92.932	-91.044
Totaal	107.759	1.706.022	-401.416	1.304.606	56.878	-1.888	1.359.596	25.471	1.385.067	1.330.077

Bijlage Vervoerskosten

Kleinschalig Collectief Vervoer 2022 – Vergelijking 2022 met 2021

Vershil R21 tov R20 (procentueel)	Verreden ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Aanv.gmte bijdrage	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)	Saldo vervoer + btw
Alphen-Chaam	24%	16%	25%	15%			15%	25%	15%	15%
Altena	24%	13%	24%	11%			12%	24%	12%	11%
Baarle-Nassau	27%	27%	32%	26%			27%	32%	27%	26%
Bergen op Zoom	33%	25%	35%	24%			25%	35%	25%	24%
Breda	23%	17%	29%	16%			16%	29%	16%	16%
Drimmelen	20%	10%	22%	9%			9%	22%	9%	9%
Etten-Leur	11%	4%	14%	3%			4%	14%	4%	3%
Geertruidenberg	23%	16%	30%	14%			14%	30%	15%	14%
Halderberge	22%	12%	28%	10%			11%	28%	11%	10%
Moerdijk	27%	17%	26%	15%			16%	26%	16%	16%
Oosterhout	22%	14%	26%	13%			13%	26%	13%	13%
Roosendaal	22%	16%	28%	14%			15%	28%	15%	14%
Rucphen	21%	16%	38%	13%			14%	38%	14%	14%
Steenbergen	-1%	-3%	-1%	-3%			-3%	-1%	-3%	-3%
Woensdrecht	46%	44%	64%	41%			42%	64%	43%	42%
Zundert	28%	19%	39%	16%			17%	39%	17%	16%
Wmo - Gemeenten	23%	16%	27%	14%			15%	27%	15%	14%
OV - Provincie NB	-4%	-7%	19%	-18%		-10%	-18%	-7%	-17%	-17%
Totaal	21%	14%	26%	13%		-10%	13%	15%	13%	13%

Bijlage Vervoerskosten

Vergelijking realisatie 2022 ten opzichte van realisatie 2011

Realisatie = vervoerskosten - klantbijdrage + btw

Bijlage Vervoerskosten

Vergelijking realisatie 2022 met herziene begroting 2022

Herziene begroting 2022	Prognose ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Aanv.gmte bijdrage	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)	Saldo vervoer + btw
Alphen-Chaam	5.500	168.000	-19.000	149.000			149.000	1.569	150.569	150.569
Altena	27.500	820.000	-102.500	717.500			717.500	8.463	725.963	725.963
Baarle-Nassau	5.500	212.000	-23.000	189.000			189.000	1.899	190.899	190.899
Bergen op Zoom	62.000	1.180.000	-151.000	1.029.000			1.029.000	12.468	1.041.468	1.041.468
Breda	187.500	3.794.000	-465.500	3.328.500			3.328.500	38.436	3.366.936	3.366.936
Drimmelen	21.000	564.000	-71.500	492.500			492.500	5.904	498.404	498.404
Etten-Leur	38.000	870.000	-109.000	761.000			761.000	9.000	770.000	770.000
Geertruidenberg	22.000	605.000	-73.000	532.000			532.000	6.028	538.028	538.028
Halderberge	19.000	489.000	-60.500	428.500			428.500	4.995	433.495	433.495
Moerdijk	24.500	800.000	-102.500	697.500			697.500	8.463	705.963	705.963
Oosterhout	51.500	1.106.000	-130.500	975.500			975.500	10.775	986.275	986.275
Roosendaal	78.500	1.464.000	-188.500	1.275.500			1.275.500	15.564	1.291.064	1.291.064
Rucphen	13.000	352.000	-44.000	308.000			308.000	3.633	311.633	311.633
Steenbergen	10.000	318.000	-39.500	278.500			278.500	3.261	281.761	281.761
Woensdrecht	9.500	259.000	-32.500	226.500			226.500	2.683	229.183	229.183
Zundert	12.500	388.000	-50.000	338.000			338.000	4.128	342.128	342.128
Wmo - Gemeenten	587.500	13.389.000	-1.662.500	11.726.500			11.726.500	137.271	11.863.771	11.863.771
OV - Provincie NB	23.500	659.000	-245.500	413.500		37.500	451.000	62.685	513.685	476.185
Totaal	611.000	14.048.000	-1.908.000	12.140.000		37.500	12.177.500	199.956	12.377.456	12.339.956

Bijlage Vervoerskosten

Vergelijking realisatie 2022 met herziene begroting 2022

Realisatie 2022	Prognose ritten	Kosten vervoer*	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Aanv.gmte bijdrage**	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)	Saldo vervoer + btw
Alphen-Chaam	5.309	163.025	-19.681	143.344	819		144.163	1.569	145.788	144.969
Altena	28.388	805.227	-106.034	699.193	4.490		703.683	8.463	712.438	707.948
Baarle-Nassau	5.475	205.157	-23.142	182.014	550		182.565	1.899	184.476	183.925
Bergen op Zoom	62.345	1.153.751	-153.951	999.800	5.415		1.005.215	12.468	1.017.927	1.012.512
Breda	186.406	3.651.603	-464.763	3.186.840	14.768		3.201.608	38.436	3.239.983	3.225.215
Drimmelen	20.715	532.651	-71.855	460.795	2.188		462.983	5.904	468.916	466.728
Etten-Leur	37.574	834.836	-109.014	725.823	3.520		729.343	9.000	738.344	734.824
Geertruidenberg	22.277	586.449	-74.538	511.911	1.728		513.640	6.028	519.794	518.066
Halderberge	18.875	475.330	-61.820	413.510	2.430		415.940	4.995	421.044	418.615
Moerdijk	24.427	770.278	-98.792	671.486	2.979		674.465	8.463	682.622	679.643
Oosterhout	51.584	1.067.585	-130.758	936.826	4.491		941.318	10.775	952.114	947.623
Roosendaal	78.707	1.426.631	-192.039	1.234.592	6.198		1.240.790	15.564	1.256.647	1.250.449
Rucphen	12.747	331.670	-45.434	286.236	1.836		288.071	3.633	291.823	289.987
Steenbergen	10.636	328.384	-42.834	285.550	1.959		287.509	3.261	291.046	289.087
Woensdrecht	9.110	255.164	-33.648	221.516	1.755		223.271	2.683	226.050	224.295
Zundert	12.495	369.739	-50.593	319.145	1.751		320.897	4.128	325.074	323.323
Wmo - Gemeenten	587.070	12.957.478	-1.678.896	11.278.582	56.878		11.335.460	137.271	11.474.085	11.417.207
OV - Provincie NB	23.819	649.153	-256.454	392.699	-	17.479	410.178	62.685	470.175	452.696
Totaal	610.889	13.606.631	-1.935.349	11.671.281	56.878	17.479	11.745.638	199.956	11.944.260	11.869.903

* Ritten, kosten vervoer, klantbijdrage van Wmo ritten inclusief vaccinatieritten

** Vanwege lagere bijdrage provincie Noord-Brabant

▲ Inclusief Lijneoord

Bijlage Vervoerskosten

Vergelijking realisatie 2022 met herziene begroting 2022

Verschil R22 tov HB22 (absoluut)	Verreden ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Aanv.gmte bijdrage	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)	Saldo vervoer + btw
Alphen-Chaam	-191	-4.975	-681	-5.656	819		-4.837	56	-4.781	-5.600
Altena	888	-14.773	-3.534	-18.307	4.490		-13.817	292	-13.525	-18.015
Baarle-Nassau	-25	-6.843	-142	-6.986	550		-6.435	12	-6.424	-6.974
Bergen op Zoom	345	-26.249	-2.951	-29.200	5.415		-23.785	244	-23.541	-28.956
Breda	-1.094	-142.397	737	-141.660	14.768		-126.892	-61	-126.953	-141.721
Drimmelen	-285	-31.349	-355	-31.705	2.188		-29.517	29	-29.487	-31.676
Etten-Leur	-426	-35.164	-14	-35.177	3.520		-31.657	1	-31.656	-35.176
Geertruidenberg	277	-18.551	-1.538	-20.089	1.728		-18.360	127	-18.233	-19.962
Halderberge	-125	-13.670	-1.320	-14.990	2.430		-12.560	109	-12.451	-14.881
Moerdijk	-73	-29.722	3.708	-26.014	2.979		-23.035	-306	-23.341	-26.320
Oosterhout	84	-38.415	-258	-38.674	4.491		-34.182	21	-34.161	-38.653
Roosendaal	207	-37.369	-3.539	-40.908	6.198		-34.710	292	-34.418	-40.616
Rucphen	-253	-20.330	-1.434	-21.764	1.836		-19.929	118	-19.810	-21.646
Steenbergen	636	10.384	-3.334	7.050	1.959		9.009	275	9.284	7.325
Woensdrecht	-390	-3.836	-1.148	-4.984	1.755		-3.229	95	-3.134	-4.889
Zundert	-5	-18.261	-593	-18.855	1.751		-17.103	49	-17.054	-18.806
Wmo - Gemeenten	-430	-431.522	-16.396	-447.918	56.878		-391.040	1.354	-389.686	-446.564
OV - Provincie NB	319	-9.847	-10.954	-20.801	0	-20.021	-40.822	-2.688	-43.510	-23.489
Totaal	-111	-441.369	-27.349	-468.719	56.878	-20.021	-431.862	-1.334	-433.196	-470.053

Bijlage Vervoerskosten

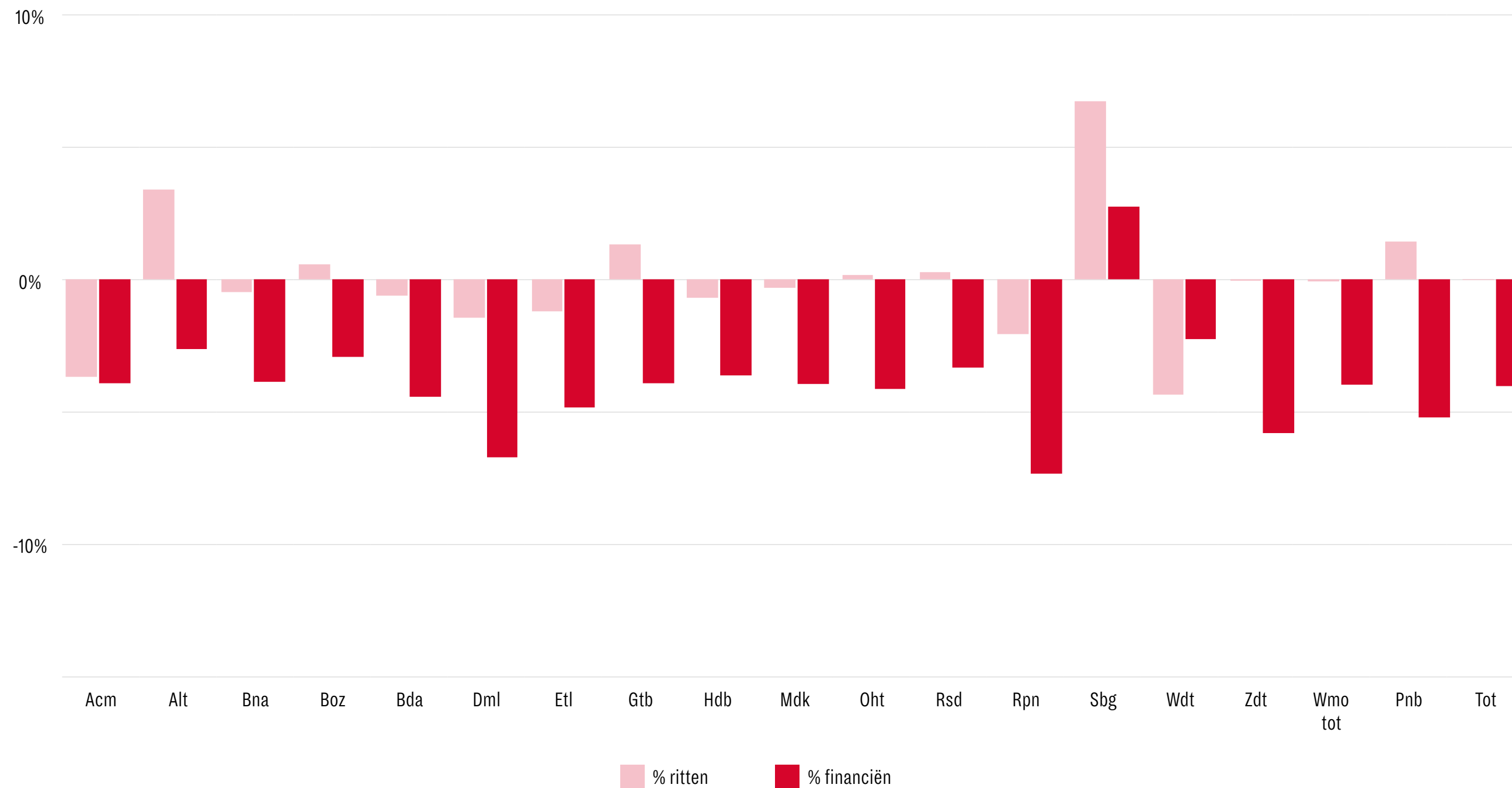
Vergelijking realisatie 2022 met herziene begroting 2022

Vershil R22 tov HB22 (procentueel)	Verreden ritten	Kosten vervoer	Klant bijdrage	Saldo vervoer	Aanv.gmte bijdrage	Bindend OV-advies	Lasten per ovh (ex BTW)	Te dekken BTW-kosten	Lasten (incl. BTW-kosten)	Saldo vervoer + btw
Alphen-Chaam	-3%	-3%	4%	-4%			-3%	4%	-3%	-4%
Altena	3%	-2%	3%	-3%			-2%	3%	-2%	-2%
Baarle-Nassau	0%	-3%	1%	-4%			-3%	1%	-3%	-4%
Bergen op Zoom	1%	-2%	2%	-3%			-2%	2%	-2%	-3%
Breda	-1%	-4%	0%	-4%			-4%	0%	-4%	-4%
Drimmelen	-1%	-6%	0%	-6%			-6%	0%	-6%	-6%
Etten-Leur	-1%	-4%	0%	-5%			-4%	0%	-4%	-5%
Geertruidenberg	1%	-3%	2%	-4%			-3%	2%	-3%	-4%
Halderberge	-1%	-3%	2%	-3%			-3%	2%	-3%	-3%
Moerdijk	0%	-4%	-4%	-4%			-3%	-4%	-3%	-4%
Oosterhout	0%	-3%	0%	-4%			-4%	0%	-3%	-4%
Roosendaal	0%	-3%	2%	-3%			-3%	2%	-3%	-3%
Rucphen	-2%	-6%	3%	-7%			-6%	3%	-6%	-7%
Steenbergen	6%	3%	8%	3%			3%	8%	3%	3%
Woensdrecht	-4%	-1%	4%	-2%			-1%	4%	-1%	-2%
Zundert	0%	-5%	1%	-6%			-5%	1%	-5%	-5%
Wmo - Gemeenten	0%	-3%	1%	-4%			-3%	1%	-3%	-4%
OV - Provincie NB	1%	-1%	4%	-5%		-53%	-9%	-4%	-8%	-5%
Totaal	0%	-3%	1%	-4%		-53%	-4%	-1%	-3%	-4%

Bijlage Vervoerskosten

Vergelijking realisatie 2022 ten opzichte van realisatie 2011

Realisatie = vervoerskosten - klantbijdrage + BTW

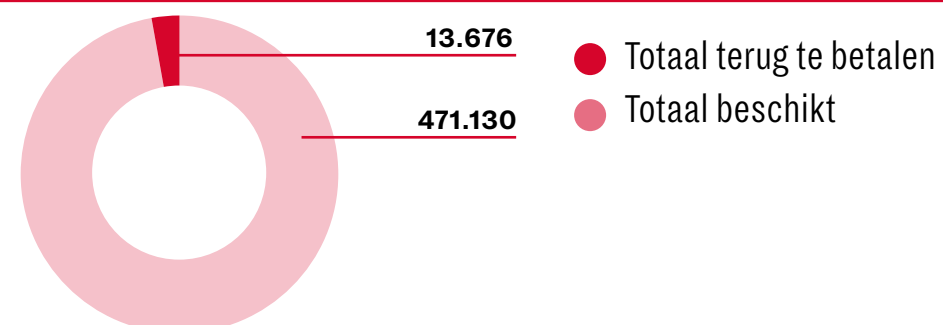

Bijlage O&O fonds 2022

Onderzoek en Ontwikkelfonds 2022

Dotatie O&O fonds 2022

Bijdrage O&O 2022 (€ 0,65/inwoner)	460.806
Vrijval projecten O&O fonds voorgaande jaren	24.000
Totaal O&O fonds 2022	484.806

Aanwending O&O fonds 2022 (Projecten)

	Jaar	Status	Stand 31/12/2022
Projecten			
Duurzame verbetering water en bodemkwaliteit vollegrondsteelt	2022	vlp	39.000
Vezelvolle potgrond	2022	vlp	50.000
Fortified Biobased Foods	2022	vlp	49.500
Onderzoek plantbased thema's	2022	vlp	43.000
JFT	2022	vlp	50.000
Smart farming and food processing	2022	vlp	37.000
Plant-Farma	2022	vlp	50.000
Verkenning haalbaarheid Maritieme Campus Werkendam	2022	vlp	50.000
Onderzoek versterking vestigingsfactoren maintenancecluster Aviolanda	2022	vlp	12.500
Global Composite Material Exchange Portal	2022	vlp	46.050
Visie toekomstgerichte binnenhavens Bergen op Zoom en Oosterhout	2022	vlp	44.080
Totaal beschikbaar			471.130
<i>Terug te betalen</i>			<i>13.676</i>

Definitief beschikte projecten O&O fonds voorgaande jaren

Projecten	Jaar	Status	Voorlopig beschikbaar	Definitief beschikbaar	Vrijval in O&O fonds 2022
Realiseren insteekhaven door herstructureren bedrijventerrein Biesboschhaven	2017	def	50.000	50.000	0
Financial Advisory	2017	def	50.000	30.600	19.400
Biocirculaire Ketenlectoraat	2019	def	28.700	28.700	0
Ontwikkeling Learning Community Biobased en Maintenance	2019	def	45.000	45.000	0
Praktijkpilot Agrovoltatics en fruitteelt	2020	def	9.200	4.600	4.600
Slimme Agroketens	2020	def	46.260	46.260	0
Sterke Steden WB	2020	def	35.000	35.000	0
The Innovation cube	2020	def	20.000	20.000	0
Smart Gate & Logistics AMCW	2020	def	10.000	10.000	0
Smart Logistics Connected	2020	def	50.000	50.000	0
Zicht op evenwicht: meten bezoekersstromen en leefbaarheid	2021	def	20.000	20.000	0
High-Tech Learning: Technology Enhanced Learning and Knowledge Transfer	2021	def	46.400	46.400	0
Goed boeren voor natuur en maatschappij	2021	def	25.000	25.000	0
Totaal definitief beschikbaar			435.560	411.560	24.000

Bijlage O&O fonds 2022

Voorlopig beschikte projecten O&O fonds voorgaande jaren

Projecten	Jaar	Status	Voorlopig beschikt
Bwize Next level Starthub van WB	2019	vlp	50.000
CHIEF	2019	vlp	34.000
Havenontwikkeling en integraal riviermanagement Werkendam	2019	vlp	50.000
LOF2	2019	vlp	100.000
Powered by Connected West-Brabant	2019	vlp	50.000
Kennisloket deltri agrifood business	2020	vlp	44.920
Biorizon	2020	vlp	50.000
IntRo Drone	2020	vlp	33.600
Techvoice	2020	vlp	50.000
Smaakbeleving met zorg	2020	vlp	46.125
Chroom6 op locatie	2021	vlp	41.600
Stadspark voor agrofood	2021	vlp	44.500
Proeftuin horeca Breda scan voedselafval	2021	vlp	15.500
(Lokale) vraag gestuurde B2B korte ketens in de gemeenten Altena en Regio WB	2021	vlp	14.000
Circulariteit in banden in Oosterhout	2021	vlp	40.100
Verkenning Leisure Gamefication Innovatielab	2021	vlp	25.687
No Waste Army	2021	vlp	39.000
West-Brabant Data Economie	2021	vlp	40.000
Extracts by nature	2021	vlp	37.040
Pilot begeleiding & kennisdeling	2021	vlp	39.200
Logistics robot experience center	2021	vlp	48.800
Totaal voorlopig beschikt			894.072

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het Algemeen Bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda

T: +31 (0)76 525 00 00

breda@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant te Etten-Leur gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat op 6 juli 2022 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2022;
- 2 de balans per 31 december 2022;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 juli 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeenschappelijke Regeling Regio West-Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 235.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 11.750 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, dat op 6 juli 2022 is vastgesteld door het algemeen bestuur.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 juli 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 6 april 2023
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend,

drs. B. Smeenk RA

Regio West-Brabant

Jaarrekening 2022 in een oogopslag

Enkele resultaten
in de spotlights

Breda Robotics slaat een brug tussen roboticabedrijven, ondernemingen die willen robotiseren, studenten, docenten en de overheid.

① Kennismaking gemeenteraadsleden en nieuwe samenstelling bestuur

Breda Robotics was in mei de plaats waar raadsleden met Regio West-Brabant (RWB) en REWIN (de regionale ontwikkelingsmaatschappij) kennismaakten. Paul Depla, voorzitter van de Economic Board West-Brabant en van RWB, onderstreepte het belang van samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers. Die is hard nodig om de economie in West-Brabant een been bij te laten trekken. Raadsleden gingen in gesprek met adviseurs en programmamanagers van RWB en REWIN over de thema's waaraan gewerkt **wordt**.

Na vorming van de colleges, zijn in juni het strategisch beraad (het dagelijks bestuur), het algemeen bestuur van RWB én de overheidsgesleding in de Economic Board West-Brabant **opnieuw bemenst**.

② RWB en gemeenten zetten in op circulaire transitie

RWB, gemeenten en partners werken nauw samen om de klimaatdoelen voor 2050 te halen. West-Brabant zet stappen naar een circulaire economie. Het gaat daarbij om het beperken van het gebruik van nieuwe grondstoffen, het verlengen van het gebruik, het beperken van verlies en substitutie door hernieuwbare materialen.

De betrokken wethouders stelden eind 2022 een aanpak vast voor de komende jaren. RWB werkte daarnaast in 2022 aan kennisdeling en bewustwording tussen en bij gemeenten. Onder andere door een goed bezocht online evenement 'Circulair Denken en Doen', wat RWB samen met de gemeente Breda organiseerde.

③ Regio Deal DALI-projecten werpen hun vruchten af en dragen bij aan vernieuwing logistiek Midden- en West-Brabant

Data Science voor Logistieke Innovatie (DALI) ontving subsidie uit Regio Deal Midden- en West-Brabant. In het DALI-project ontwikkelen bedrijven datagedreven toepassingen om logistieke processen slimmer, efficiënter en duurzamer in te richten.

Veel logistieke spelers vragen zich af wat de inzet van data voor hun bedrijf kan betekenen en hoe ze de dataficering naar een hoger plan kunnen brengen. DALI vormt daarmee een overkoepelend project om bedrijven te helpen bij dit vraagstuk. Het is één van de vele succesvolle Regio Deal-projecten in de regio Midden- en West-Brabant.

④ Deelmobiliteit ziet uitbreiding in de regio

Provincie Noord-Brabant, vier West-Brabantse gemeenten, Regio West-Brabant (RWB) en OnzeAuto onderzochten eind 2022 de belangstelling voor [deelauto's](#). Die is groot.

Onder meer de gemeenten Woensdrecht, Roosendaal en Bergen op Zoom starten samen met OnzeAuto met het vaststellen van locaties voor deelauto's. Bewoners kunnen zich hiervoor inschrijven. Wanneer er genoeg inschrijvingen zijn, worden er ook daadwerkelijk auto's op deze locaties geplaatst. De auto's zijn elektrisch, wat weer beter is voor het milieu. RWB werkt samen met dit soort partners en initiatieven om deelmobiliteit in West-Brabant mogelijk te maken.

"Iedere deelauto vervangt al snel zo'n zes particuliere auto's. Dat levert niet alleen lage kosten op, want auto's zijn duur om aan te schaffen, te onderhouden en van brandstof te voorzien, het zorgt ook voor meer ruimte in de straat."

– Bram Veldhuis namens OnzeAuto

⑤ Succesvolle afrondingen projecten West-Brabant werkt met Talent

Van 2020 tot 2023 loopt het arbeidsmarktprogramma [West-Brabant werkt met Talent](#) in onze regio. De provincie Noord-Brabant financiert dit programma. Samenwerkende partners kunnen dankzij dit programma veel projecten uitvoeren.

In 2022 zijn er verschillende projecten afgerond. In de projecten staat het ontwikkelen, behouden, benutten of aantrekken van talent centraal. Zo zijn er vervangende stageopdrachten tijdens coronatijd opgestart, samenwerkingen tussen mbo'ers en hbo'ers, maar ook kennismakingen met technische beroepen voor scholieren van middelbare scholen in de regio. RWB coördineert het programma.

⑥ Onderzoek & Ontwikkelfonds blijft belangrijke aanjager ontwikkeling en innovatie

Ook in 2022 hebben tientallen organisaties, ondernemers en instanties een beroep gedaan op subsidie uit het Onderzoek & Ontwikkelfonds van Regio West-Brabant. Subsidie uit het O&O-fonds, dat door gemeenten gevuld wordt met € 0,65 per inwoner, blijft daarmee een belangrijke aanjager van ontwikkeling en innovatie in West-Brabant.

1. Subsidie steunt gemeente Altena bij onderzoek naar uitbreiding havengebied Werkendam met insteekhaven

Een nieuwe insteekhaven kan het havengebied van Werkendam in de gemeente Altena een flinke economische impuls geven. Om de mogelijkheid voor het aanleggen van zo'n haven te onderzoeken, vroeg en ontving de gemeente subsidie uit het Onderzoek & Ontwikkelfonds van RWB. Met de subsidie zijn verschillende opties in beeld gebracht. De weg naar uitvoering is echter nog lang.

2. Vegaworstjes en drinkyoghurt met micro-algen: subsidie voor project AlgaeHolland en Curio

Vegavoedsel met dezelfde voedingsstoffen als vlees of vis op basis van micro-algen. Volgens AlgaeHolland zijn micro-algen dé grondstof voor een revolutie in de voedingsmiddelenindustrie. Het Onderzoek & Ontwikkelfonds ondersteunt het project Fortified Biobased Foods. Hierin wordt, naast het ontwikkelen van nieuwe voedingsmiddelen, samen met studenten van Curio de voedingswaarde van deze producten onderzocht.

3. O&O-fonds draagt bij aan ontwikkeling nieuwe master Avans Hogeschool

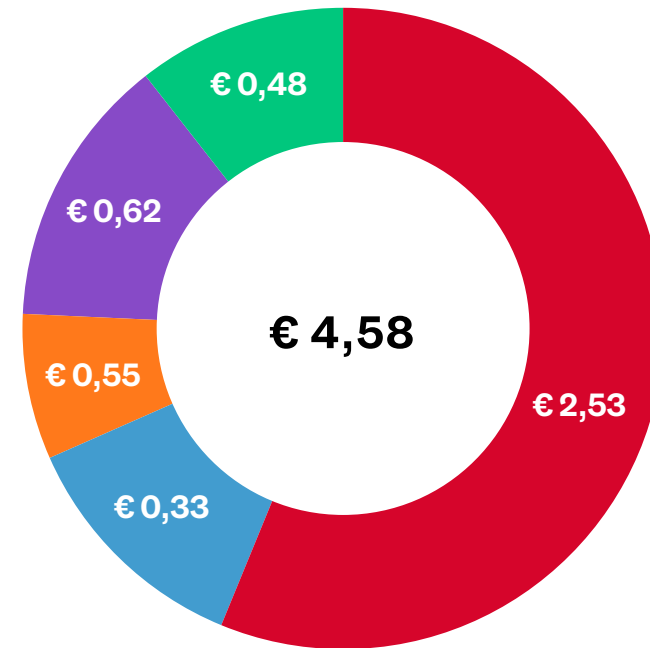
Subsidie uit het Onderzoek & Ontwikkelfonds van RWB draagt mede bij aan de ontwikkeling van de nieuwe master Material & Energy Transition van Avans Hogeschool. Nu ook het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) zijn goedkeuring geeft, is er groen licht voor de verdere accreditering en ontwikkeling van de master.

**PERSONELE INZET
STRATEGISCHE AGENDA**

Algemeen	3,9	
Economie	2,1	
Arbeidsmarkt	1,4	
Mobiliteit*	4,8	
Ruimte	2,4	
Totaal 2022	14,6	
Totaal 2021	13,9	

* De gemeenten zetten 2 jaar via RWB ca. 1,5 fte extra capaciteit in op Mobiliteit

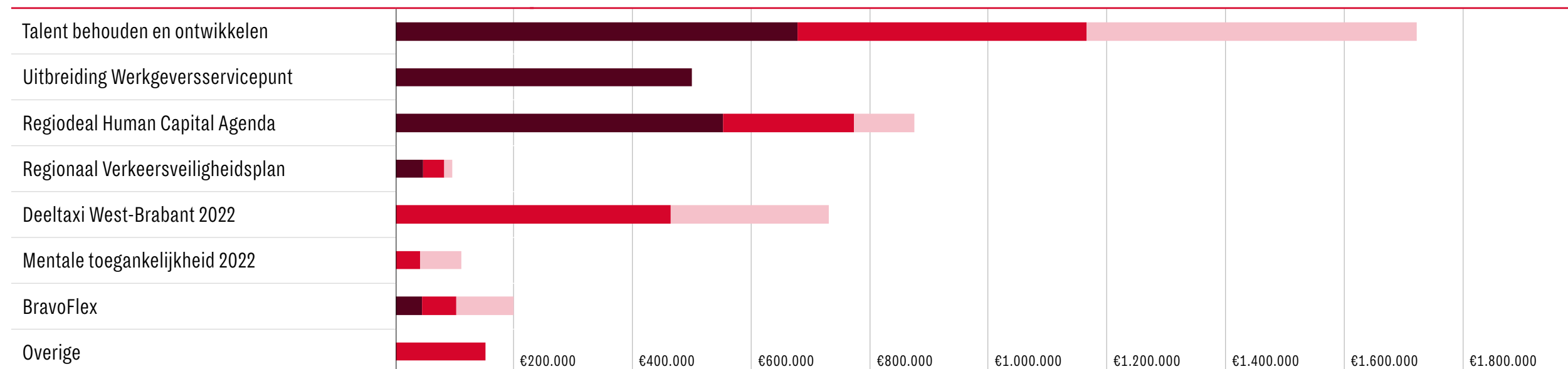

Uitgegaan van 708.933 inwoners per 1/1/2020.
De grafieken zijn exclusief de bijdrage aan REWIN van € 2.388.155.

Legenda

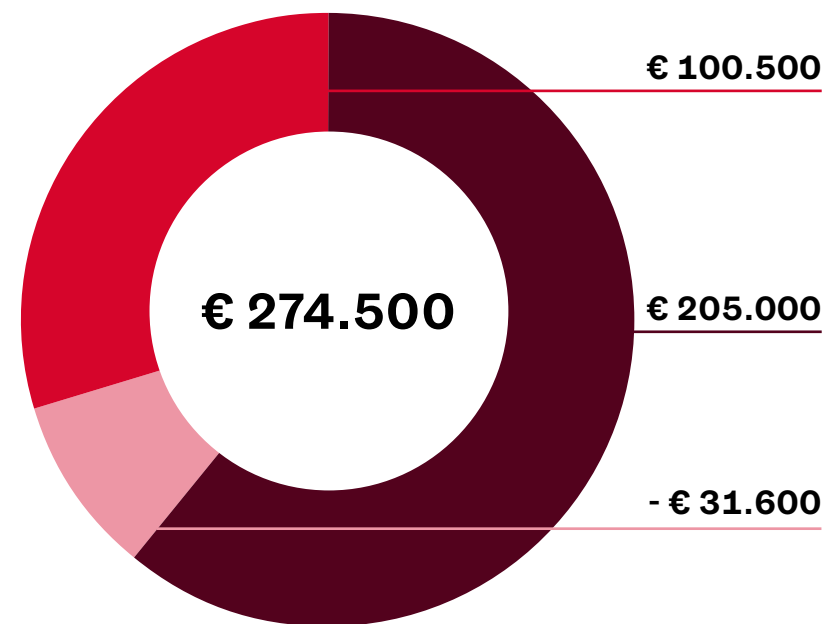
- ALGEMEEN**
RWB INVESTEERT IN LOBBY EN SUBSIDIE
- ECONOMIE**
REGIO WEST-BRABANT VERNIEUWT
- ARBEIDSMARKT**
REGIO WEST-BRABANT AAN HET WERK
- MOBILITEIT**
REGIO WEST-BRABANT IS BEREIKBAAR
- RUIMTE**
REGIO WEST-BRABANT INVESTEERT IN
STERKE STEDEN EN VITAAL PLATTELAND

ONTVANGEN/TOEGEZEGDE SUBSIDIES 2022

● Benut tm 31-12-2021 ● Benut in 2022 ● Nog te benutten

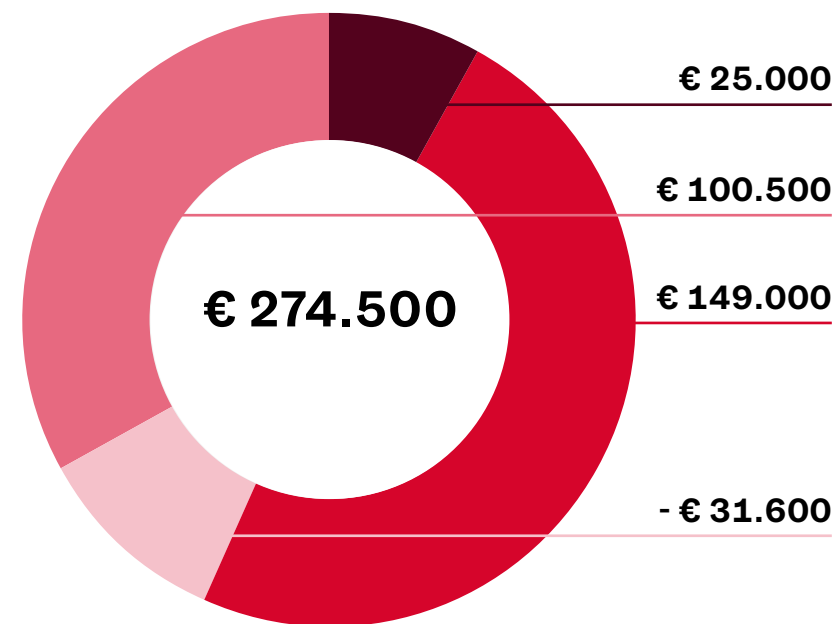
TOTSTANDKOMING RESULTAAT 2022

Legenda

- Algemeen en strategische agenda
- Uitvoeringsgerichte taken
- REWIN

RESULTAATBESTEMMING 2022

Legenda

- Goed werkgeverschap
- Uitkering aan gemeenten
- Dotatie/onttrekking egalisatie-reserves uitvoeringsgerichte taken
- REWIN

www.west-brabant.eu
en volg ons op [LinkedIn](#)
of abonneer je op onze [nieuwsbrief](#)
#krachtige regio

[Volledige documenten](#)

[Download jaarverslag/jaarrekening 2022](#)